

Yrkesinriktad specialundervisning för gymnasieexamen inom hemarbets- och rengöringsservice

LÄROPLAN FÖR DE YRKESINRIKTADE EXAMENSDELARNA

Godkänd av styrelsen för Ålands gymnasium 21.03.2017
REVIDERAD 17.4.2018

Innehåll

1	INLEDNING.....	3
1.1	Utbildningens mål.....	3
1.2	Samverkan med arbetslivet.....	4
1.3	Kompetensområdets uppbyggnad.....	4
2	OBLIGATORISKA YRKESINRIKTADE EXAMENSDELAR	6
2.1	Måltids- och kaffebjudningsservice 20 kp.....	6
	Krav på yrkesskicklighet	6
	Krav på yrkesskicklighet (anpassad nivå)	6
	Bedömning	6
	Sätt att påvisa yrkesskickligheten	18
2.2	Underhållsstädning 25 kp	20
	Krav på yrkesskicklighet	20
	Krav på yrkesskicklighet (anpassad nivå)	20
	Bedömning	20
	Sätt att påvisa yrkesskickligheten	32
	OBLIGATORISKA YRKESINRIKTADE EXAMENSDELAR INOM KOMPETENSOMRÅDET.....	34
2.3	Assisterande av klienter, obligatorisk yrkesinriktad examensdel inom kompetensområdet, 15 kp.....	34
	Krav på yrkesskicklighet	34
	Krav på yrkesskicklighet (anpassad nivå)	34
	Bedömning	34
	Sätt att påvisa yrkesskickligheten	45
2.4	Grundstädning och textilvårdsservice i hemmet, obligatorisk yrkesinriktad examensdel inom kompetensområdet, 15 kp	47
	Krav på yrkesskicklighet	47
	Krav på yrkesskicklighet (anpassad nivå)	47
	Bedömning	47
	Sätt att påvisa yrkesskickligheten	62
2.5	Kostservice i hemmet, obligatorisk yrkesinriktad examensdel inom kompetensområdet, 15 kp.....	64
	Krav på yrkesskicklighet	64
	Krav på yrkesskicklighet (anpassad nivå)	64
	Bedömning	64
	Sätt att påvisa yrkesskickligheten	76
	VALBARA YRKESINRIKTADE EXAMENSDELAR.....	79
2.6	Våningsservice, valbar yrkesinriktad examensdel, 15 kp.....	79

Krav på yrkesskicklighet	79
Krav på yrkesskicklighet (anpassad nivå)	79
Bedömning	80
Sätt att påvisa yrkesskickligheten	93
2.7 Assisterande i skötsel av små sällskapsdjur, valbar yrkesinriktad examensdel, 15 kp .	95
Krav på yrkesskicklighet	95
Krav på yrkesskicklighet (anpassad nivå)	95
Bedömning	95
Sätt att påvisa yrkesskickligheten	104
2.8 Skötsel av gårdsplan och krukväxter, valbar yrkesinriktad examensdel, 15 kp	107
Krav på yrkesskicklighet	107
Krav på yrkesskicklighet (anpassad nivå)	107
Bedömning	107
Sätt att påvisa yrkesskickligheten	117
2.9 Kläd- och textilvård, valfri yrkesinriktad examensdel, 15 kp	119
Krav på yrkesskicklighet	119
Krav på yrkesskicklighet (anpassad nivå)	119
Bedömning	120
Sätt att påvisa yrkesskickligheten	132

1 INLEDNING

Den yrkesinriktade specialundervisningen är utarbetad och anpassad för studerande som har särskilda behov. Den riktar sig till studerande som finner sig väl tillrätta i arbete som utförs praktiskt. I utbildningen får de studerande grundläggande färdigheter att sköta uppgifter inom området för hemarbets- och rengöringsservice.

Utbildningen är så utformad att studierna anpassas efter studerandes förmåga och intresse. Varje studerande ska ha möjlighet att uppnå en grundläggande yrkeskunskap, men utbildningen har också som fokus att ge studeranden individuell möjlighet att utvecklas personligt och därmed uppnå en sund självkänsla och bli trygg med att utöva sitt yrke. Den studerande ska lära sig att arbeta självständigt, men också träna sin samarbetsförmåga genom att utföra uppgifter tillsammans med andra i små grupper.

De studerande ska lära sig arbeta ergonomiskt och säkert för att förebygga förslitningar och andra arbetsskador. Studeranden ska i sin utbildning få kännedom om föreskrifter och anvisningar om arbetarskyddet och implementera dessa i sin verksamhet. Hen ska lära sig identifiera olika faror och hälsorisker, såväl fysiska som psykiska.

1.1 Utbildningens mål

Målet med yrkesinriktad specialundervisning inom hemarbets- och rengöringsservice är att ge studeranden kunskaper i praktiskt arbete. Studeranden ska få lära sig tillreda måltider och kostservice i hemmet, städning, kläd- och textilvård och sköta gårdsplan och krukväxter. Studerande ska också få lära sig assistera klienter och assistera vid skötsel av smådjur. Den studerande får i en trygg och liten arbetsgrupp möjlighet att i egen takt och utifrån egna möjligheter utveckla sin förmåga, självkänsla och självständighet.

Undervisningen och utbildningens mål är att ge studerande möjlighet att avlägga alla examensdelar, vissa examensdelar eller någon del av examensdelen på en individuellt anpassad nivå.

Utbildningen ger studeranden en flexibel möjlighet till en individuellt utformad anpassning.

En studerande som slutför examensdelarna med individuell anpassning avlägger examen och får ett examensbetyg som dokumenterar kunnandet i de olika examensdelarna. Målet är att studeranden i sitt framtida yrkesliv ska kunna arbeta i öppet arbete eller i arbete med stöd.

En studerande som slutför vissa examensdelar enligt individuellt anpassad plan avlägger gymnasieexamen och får ett betyg som dokumenterar kunnandet och som redovisar den individuella anpassningen. Målet är att studeranden i sitt framtida yrkesliv ska kunna arbeta i öppet arbete.

En studerande som slutför de flesta examensdelar enligt gymnasieexamens krav för yrkesskicklighet, men som till vissa delar har följt en individuellt anpassad plan, avlägger gymnasieexamen. I betyget redovisas den individuellt anpassade planen. Målet är att studeranden i sitt framtida yrkesliv ska kunna arbeta i öppet arbete eller utveckla sin yrkeskompetens genom vidare studier.

Utbildningen ska ge studeranden möjlighet att utveckla sin yrkeskunskap, självständighet och förmåga för att aktivt kunna verka i arbetsliv och samhälle.

1.2 Samverkan med arbetslivet

Utbildningen i skolan och lärande i arbete (LIA), som sker ute på olika arbetsplatser, ska tillsammans utgöra en helhet som motsvarar utbildningens mål. Gymnasieexamen eller gymnasieexamen med individuella mål innefattar minst 30 kompetenspoäng LIA. LIA är en viktig del av utbildningen och ger studeranden möjlighet att möta de reella krav som branschen ställer. LIA ska ge studeranden möjlighet att öka och finslipa sin kompetens i praktiska och verkliga situationer. Då en studerande under en längre sammanhängande period får delta och verka på en arbetsplats utvecklas förståelse för vad arbetet innebär och vilka krav som ställs på en yrkesverksam person i branschen.

Det är möjligt att arbetsplatsförlägga hela eller delar av examensdelarna.

Skolan ska etablera ett samarbete med olika företag och organisationer så att studerande har tillgång till LIA som en kvalitativ och målinriktad del av utbildningen. Studeranden, skolan och företaget/organisationen tecknar ett skriftligt LIA-avtal som klargör målen, villkor och vederbörandes rättigheter och skyldigheter. Studeranden har rätt till kontinuerlig handledning under perioderna av LIA.

När en studerande kommer till den arbetsplats där LIA ska genomföras ska hen veta vad som förväntas. På motsvarande sätt måste den eller de ansvariga på arbetsplatsen vara införstådda med mål och syfte med LIA och vad den studerande ska få ut av LIA-perioden och hur den ska bedömas. För den enskilde studeranden och för den ansvariga på arbetsplatsen är det viktigt att ansvarig lärare besöker arbetsplatsen för att på olika sätt ge sitt stöd.

Yrkesprovet kan genomföras under LIA-perioderna.

1.3 Kompetensområdets uppbyggnad

Gymnasieexamen eller gymnasieexamen med individuella mål inom hemarbets- och rengöringsservice består av

- yrkesinriktade examensdelar, 135 kompetenspoäng, varav 90 kompetenspoäng är obligatoriska (45 kp + 45 kp inom kompetensområdet) och 45 kompetenspoäng är valbara
- gemensamma examensdelar, allmänna ämnen, 35 kompetenspoäng
- fritt valbara examensdelar, 10 kompetenspoäng.

Studierna är fördelade på tre läsår, men studietiden kan variera individuellt.

En studerande kan i sin examen ta in examensdelar från andra kompetensområden om detta breddar eller fördjupar studerandens yrkeskompetens. Utöver detta kan studerande även ta in i sin examen examensdelar som är nationellt godkända.

Utbildningen följer Läroplansgrunder för den allmänbildande gymnasieutbildningen och den grundläggande yrkesutbildningen (99US2/31.5.2016; ÅLR 2016/3900). Läroplanen i allmänna ämnen inom grundläggande yrkesutbildning utfärdad av Ålands landskapsregering utgör grund för undervisningen i gemensamma examensdelar (100US2/31.5.2016; ÅLR 2016/3902). Pedagogiskt upplägg, värdegrund, grund för fritt valda examensdelar samt bedömning och betyg beskrivs i Läroplan för Ålands yrkesgymnasium, allmän del för utbildning som leder till gymnasieexamen med yrkesinriktning fastställd av styrelsen för Ålands gymnasium 20.9.2016.

Uppbyggnaden av utbildningen inom kompetensområdet för fastighetsservice framgår av nedanstående tabell:

GYMNASIEEXAMEN INOM HEMARBETS- OCH RENGÖRINGSSERVICE/GYMNASIEEXAMEN MED DELVIS INDIVIDUELLT ANPASSADE MÅL INOM HEMARBETS- OCH RENGÖRINGSSERVICE/EXAMEN MED INDIVIDUELLT ANPASSADE MÅL INOM HEMARBETS- OCH RENGÖRINGSSERVICE			
180 kompetenspoäng			
2.2 OBLIGATORISKA YRKESINRIKTADE EXAMENSDELAR, 45 kp			
Åländsk kod	Examensdelens namn	Kp	Utb.styr. kod
2.1	Måltids- och kaffebjudningsservice	20 kp	2.1.1
2.2	Underhållsstädning	25 kp	2.1.2
OBLIGATORISKA YRKESINRIKTADE EXAMENSDELAR INOM KOMPETENSOMRÅDET, 45 kp			
2.3	Assisterande av klienter	15 kp	2.2.1
2.4	Grundstädning och textilvårdsservice i hemmet	15 kp	2.2.2
2.5	Kostservice i hemmet	15 kp	2.2.3
VALBARA YRKESINRIKTADE EXAMENSDELAR, 45 kp			
2.6	Våningsservice	15 kp	2.4.2
2.7	Assisterande i skötsel av små sällskapsdjur	15 kp	2.4.7
2.8	Skötsel av gårdsplan och krukväxter	15 kp	2.4.8
2.9	Kläd- och textilvård	15 kp	2.4.11
VALBARA EXAMENSDELAR, 10 kp			
GEMENSAMMA EXAMENSDELAR, ALLMÄNNA ÄMNEN, 35 kp			
	Kunnande i kommunikation och interaktion <ul style="list-style-type: none"> - Svenska 5 kp - Engelska 4 kp - Språk 2 kp 	11 kp	
	Kunnande i matematik och naturvetenskaper <ul style="list-style-type: none"> - Matematik 6 kp - Fysik och kemi 2 kp - IKT 1 kp 	9 kp	
	Kunnande som behövs i samhället och arbetslivet <ul style="list-style-type: none"> - Samhällsfärdigheter 1 kp - Arbetslivsfärdighet 1 kp - Företagsamhet och företagsverksamhet 1 kp - Upprätthållande av arbetsförmåga, idrott, motion och hälsokunskap 5 kp 	8 kp	
	Socialt och kulturellt kunnande <ul style="list-style-type: none"> - Kännedom om olika kulturer 2 kp - Miljö- och hållbarhetskunnande 1 kp - Svenska 1 kp - Engelska 2 kp - Samhällsfärdigheter med inriktning på det åländska samhället och kulturen 1 kp 	7 kp	

2 OBLIGATORISKA YRKESINRIKTADE EXAMENSDELAR

2.1 Måltids- och kaffebjudningsservice 20 kp

Krav på yrkesskicklighet

Den studerande

- planerar sitt eget arbete i enlighet med serviceavtalet och klientens önskemål och behov
- förbereder sig för arbetsuppgifterna på klientstället
- tillreder, färdigställer och lägger upp morgon-, mellan- och kvällsmål eller kaffeserveringar enligt klientens önskemål, en färdig matsedel eller enligt näringsrekommendationerna för finländare
- tillreder morgon-, mellan- och kvällsmål eller kaffeserveringar för klienten enligt de vanligaste specialdietera (laktosfri, mjölkfri, glutenfri)
- iakttar arbets- och klientsäkerhet
- följer hygien- och avfallshanteringsanvisningarna i sitt arbete
- agerar enligt ett hållbart verksamhetssätt

Krav på yrkesskicklighet (anpassad nivå)

Den studerande

- arbetar enligt en enkel uppgjord arbetsplan
- förbereder sig för arbetsuppgifterna på klientstället
- tillreder, färdigställer och lägger upp enkla morgon- och mellanmål eller kaffeserveringar enligt klientens önskemål
- tillreder enkla morgon- och mellanmål eller kaffeserveringar för klienten och kan vid behov välja produkter som är laktosfria, mjölkfria eller glutenfria
- iakttar arbets- och klientsäkerhet
- följer hygien- och avfallshanteringarna i sitt arbete och har ett giltigt hygienpass

Bedömning

I tabellen har bedömningskriterier för tre olika nivåer av kunnande samt föremålen för bedömning sammanställts. I den grundläggande yrkesutbildningen utgör föremålen för bedömning samtidigt det centrala innehållet i examensdelen. Under rubriken bedömningskriterier är den svarta texten för gymnasieexamensnivån och den röda texten för den anpassade nivån.

Bedömning

Behärskande av arbetsprocessen

Förberedelser för kostserviceuppgifter

	<ul style="list-style-type: none">• klär sig enligt hygienreglerna och så att det passar för situationen• tar med handledning fram de råvaror och matlagningsredskap som hen behöver
--	---

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • arbetar enligt en given anvisning och en färdig arbetsplan samt iakttar arbetssäkerheten och ergonomin
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med handledning välja rätt klädsel • kan med handledning ta fram råvaror och matlagingsredskap som hen behöver • kan med handledning arbeta enligt en färdig arbetsplan och kan iaktta grundläggande arbetssäkerhetsbestämmelser
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • klär sig enligt hygienreglerna och så att det passar för situationen • tar fram de råvaror och matlagingsredskap som hen behöver • gör upp en ekonomiskt genomförbar arbetsplan och beaktar klientens önskemål, behov, arbetssäkerheten och ergonomin och följer serviceavtalet eller beställningsordern eller arbetsbeskrivningen
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med handledning välja rätt klädsel • kan med stöd ta fram råvaror och matlagingsredskap som hen behöver • kan med stöd arbeta enligt en enkel arbetsplan och kan iaktta grundläggande arbetssäkerhetsbestämmelser
Berömliga B3 B2*	<ul style="list-style-type: none"> • klär sig enligt hygienreglerna och så att det passar för situationen • väljer och tar på eget initiativ fram de råvaror och matlagingsredskap som hen behöver • gör självständigt upp en ekonomiskt genomförbar arbetsplan och beaktar klientens önskemål, behov, arbetssäkerheten och ergonomin och följer serviceavtalet eller beställningsordern eller arbetsbeskrivningen
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan enligt anvisningar välja rätt klädsel • tar fram råvaror och matlagingsredskap som hen behöver • arbetar enligt en enkel arbetsplan och kan iaktta grundläggande arbetssäkerhetsbestämmelser

Tillredning av morgon-, mellan- och kvällsmål eller kaffeserveringar

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • agerar sakligt i en vanlig betjäningssituation • arbetar hygieniskt enligt en färdig arbetsplan och beaktar de vanligaste specialdietera • utför sitt arbete inom rimlig tid • utvärderar smaken och kvaliteten på de produkter som ska serveras • agerar med handledning enligt ett hållbart verksamhetsätt
	<p>Anpassad bedömning</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • kan med handledning agera sakligt med klienter i vanliga inövade situationer • kan med handledning arbeta hygieniskt enligt en färdig arbetsplan och beakta de vanligaste specialdietera • kan tillsammans med handledaren utföra sitt arbete inom rimlig tid • kan med handledning utvärdera smaken på de produkter som ska serveras
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • agerar klientinriktat och vänligt i olika slags betjäningssituationer • arbetar hygieniskt enligt sin uppgjorda arbetsplan och beaktar de vanligaste specialdietera • utför sitt arbete inom rimlig tid och i regel kostnadseffektivt • utvärderar smaken och kvaliteten på de produkter som ska serveras samt gör ändringar vid behov • agerar enligt ett hållbart verksamhetsätt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med stöd agera sakligt med klienter i vanliga inövade betjäningssituationer • kan med stöd arbeta hygieniskt enligt en färdig arbetsplan och beakta de vanligaste specialdietera • kan med handledning utföra sitt arbete inom rimlig tid • kan med stöd utvärdera smaken på de produkter som ska serveras
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • agerar klientinriktat och vänligt i olika slags betjäningssituationer och främjar klientrelationerna med sin egen verksamhet • arbetar hygieniskt och självständigt och placerar in arbetsuppgifterna enligt sin uppgjorda arbetsplan och beaktar de vanligaste specialdietera • utför sitt arbete noggrant inom rimlig tid, kostnadseffektivt samt kan tidsplanera matlagningen efter klientens behov • utvärderar smaken och kvaliteten på de produkter som ska serveras samt gör ändringar vid behov • agerar på eget initiativ enligt ett hållbart verksamhetsätt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan agera sakligt med klienter i vanliga inövade situationer • kan enligt instruktion arbeta hygieniskt enligt en färdig arbetsplan och beakta de vanligaste specialdietera • kan med stöd utföra sitt arbete inom rimlig tid • utvärderar smaken på de produkter som ska serveras

Uppläggning och utdelning av morgon-, mellan- och kvällsmål eller kaffeserveringar

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • lägger med handledning upp det som ska serveras eller delar ut mat • gör med handledning förändringar i uppläggnigen av det som ska serveras
---------------------	---

	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med handledning lägga upp det som ska serveras eller delas ut
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • lägger upp det som ska serveras eller delar ut mat enligt organisationens utdelningssystem • utvärderar uppläggningsplanen av det som ska serveras och gör förändringar vid behov
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med stöd lägga upp det som ska serveras eller delas ut • vid förändringar av uppläggningsplanen av det som ska serveras kan hen vara till hjälp i arbetsgemenskapen
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • lägger upp det som ska serveras eller delar ut mat enligt organisationens utdelningssystem • utvärderar uppläggningsplanen av det som ska serveras och gör förändringar vid behov samt uppfyller om möjligt klientens önskemål
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan enligt anvisningar lägga upp det som ska serveras eller delas ut • vid förändringar av uppläggningsplanen av det som ska serveras kan studerande hjälpa till som medlem av arbetsgruppen

Avslutande av arbetspasset

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • rengör och ställer med handledning på sina platser de matlagningsredskap, maskiner, apparater och kärl som hen använt och städar arbetsmiljön • hanterar med handledning avfall enligt avfallshanteringsplanen • utför nödvändiga efterarbeten • iakttar med handledning egenkontroll
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med handledning rengöra och ställa på sina platser bekanta matlagningsredskap, apparater och kärl som hen använt och kan tillsammans med handledaren städa arbetsmiljön • utför med handledning nödvändiga efterarbeten • kan med handledning kontrollera och i en mapp skriva in temperaturerna i kylar och frysar
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • rengör och ställer på sina platser de matlagningsredskap, maskiner, apparater och kärl som hen använt och städar arbetsmiljön • hanterar avfall enligt avfallshanteringsplanen • utför ansvarsfullt nödvändiga efterarbeten • iakttar egenkontroll

	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med stöd rengöra och ställa på sina platser bekanta matlagningsredskap, apparater och kärl som hen använt och städar arbetsmiljön • kan enligt en modell sortera vanligt avfall • utför med stöd nödvändiga efterarbeten • kan med stöd vara med och kontrollera och i en mapp skriva in temperaturerna i kylar och frysar
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • rengör och ställer på sina platser de matlagningsredskap, maskiner, apparater och kärl som hen använt och städar arbetsmiljön självständigt • hanterar avfall enligt avfallshanteringsplanen • utför ansvarsfullt nödvändiga efterarbeten • iakttar självständigt egenkontroll
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • rengör och ställer på sina platser bekanta matlagningsredskap, apparater och kärl som hen använt och städar enligt anvisningar arbetsmiljön • kan sortera och återvinna vanligt avfall • kan enligt anvisningar utföra nödvändiga efterarbeten • kan kontrollera och i en mapp skriva in temperaturerna i kylar och frysar

Behärskande av arbetsmetoder, -redskap och -material

Kännedom om serviceavtalet eller beställningsordern

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • följer arbetsplanen
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med handledning följa en enkel uppgjord arbetsplan
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • känner till innehållet i serviceavtalet eller beställningsordern och handlar enligt det
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med stöd följa en enkel uppgjord arbetsplan
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • känner till innehållet i serviceavtalet eller beställningsordern och handlar självständigt enligt det
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan följa en enkel uppgjord arbetsplan

Val, hantering och användning av råvaror till morgon-, mellan- och kvällsmål samt kaffeserveringar

	<ul style="list-style-type: none"> identifierar de livsmedel som hen använder vid serveringarna
Nöjaktiga N1 N1*	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> kan med handledning hantera de vanliga livsmedel som behövs i arbetssituationen
	<ul style="list-style-type: none"> identifierar de livsmedel som hen använder vid serveringarna och de vanligaste övriga livsmedlen hanterar, lagrar och förvarar enligt anvisning livsmedlen i matlagningens olika skeden
Goda G2 G2*	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> kan med stöd hantera de vanliga livsmedel som behövs i arbetssituationen
	<ul style="list-style-type: none"> identifierar de livsmedel som hen använder vid serveringarna och de vanligaste övriga livsmedlen och deras egenskaper vid matlagning hanterar, lagrar och förvarar livsmedlen på eget initiativ riktigt i matlagningens olika skeden
Berömliga B3 B3*	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> kan enligt anvisningar hantera de vanliga livsmedel som behövs i arbetssituationen

Användning av matlagningsredskap, -apparater och -maskiner

	<ul style="list-style-type: none"> använder och rengör med handledning kökets arbetsredskap och maskiner som arbetet förutsätter samt iakttar arbets säkerheten och ergonomin
Nöjaktiga N1 N1*	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> kan med handledning använda och rengöra vanliga arbetsredskap och maskiner som arbetet förutsätter och med handledning iaktta grundläggande regler för arbets säkerhet och ergonomi
	<ul style="list-style-type: none"> använder och rengör enligt anvisning kökets arbetsredskap och maskiner som den egna arbetsplanen förutsätter samt iakttar arbets säkerheten och ergonomin
Goda G2 G2*	<p>Anpassad bedömning</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • kan med stöd använda och rengöra vanliga arbetsredskap och maskiner som arbetet förutsätter och med stöd iaktta grundläggande regler för arbetssäkerhet och ergonomi
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • använder och rengör på eget initiativ kökets arbetsredskap och maskiner som den egna arbetsplanen förutsätter samt iakttar arbetssäkerheten och ergonomin
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • använder och rengör vanliga arbetsredskap och maskiner som arbetet förutsätter och iakttar grundläggande regler för arbetssäkerhet och ergonomi

Behärskande av matlagningsmetoder

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • tillreder med handledning morgon-, mellan- och kvällsmål eller kaffeserveringar med lämpliga metoder och med de maskiner, apparater och redskap som finns i arbetsmiljön.
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • tillreder med handledning enkla morgon-, mellanmål och kaffeserveringar vid en serveringsdisk med de metoder, maskiner, apparater och redskap som behövs
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • tillreder enligt anvisning ekonomiskt lönsamma morgon-, mellan- och kvällsmål eller kaffeserveringar med lämpliga metoder och med de maskiner, apparater och redskap som finns i arbetsmiljön.
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • tillreder med stöd enkla morgon-, mellanmål och kaffeserveringar vid en serveringsdisk med de metoder, maskiner, apparater och redskap som behövs
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • tillreder på eget initiativ eller genom att tillämpa anvisningen ekonomiskt lönsamma morgon-, mellan- och kvällsmål eller kaffeserveringar med lämpliga metoder och med de maskiner, apparater och redskap som finns i arbetsmiljön.
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • tillreder enkla morgon-, mellanmål och kaffeserveringar vid en serveringsdisk med de metoder, maskiner, apparater och redskap som behövs

Behärskande av den kunskap som ligger till grund för arbetet

Klientkännedom

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> känner till klientens grundläggande behov och beaktar dem med handledning i sin verksamhet
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> kan i sin verksamhet tillsammans med handledaren beakta ifall klienten har några speciella behov
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> känner till klientens behov och handlar enligt dem
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> kan enligt ett schema med stöd beakta klientens grundläggande behov
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> tar aktivt reda på klientens behov och önskemål och handlar självständigt enligt dem
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> kan enligt ett schema och enligt anvisningar beakta klientens grundläggande behov

Kännedom om näringsrekommendationer och specialdieter

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> känner till näringsrekommendationerna och specialdieter (laktosfri, mjölkfri och glutenfri) så att hen med handledning tillreder morgon-, mellan- och kvällsmål eller kaffeserveringar åt klienterna
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> känner till att specialdieter laktosfri, mjölkfri och glutenfri behöver beaktas i serveringssituationen och kan med handledning vid behov välja dessa produkter åt klienten vid servering av morgonmål, mellanmål eller kaffeservering
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> känner till näringsrekommendationerna och specialdieter så att hen tillreder smakliga morgon-, mellan- och kvällsmål eller kaffeserveringar åt klienterna
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> har en baskännedom om specialdieter laktosfri, mjölkfri och glutenfri så att hen vid behov med stöd kan välja dessa produkter åt klienten vid servering av morgonmål, mellanmål eller kaffeservering

Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> känner till näringsrekommendationerna och specialdietera så att hen självständigt tillreder smakliga morgon-, mellan- och kvällsmål eller kaffeserveringar åt klienterna
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> har en baskänedom om specialdietera laktosfri, mjölkfri eller glutenfri så att hen vid behov kan välja dessa produkter åt klienten vid servering av morgonmål, mellanmål eller kaffeservering

Iakttagande av hygien- och avfallshanteringsanvisningar

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> iakttar med handledning hygienkraven och avfallshanteringsplanen i sitt arbete
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> har en baskänedom om hygienkraven och kan med handledning iaktta dem kan med handledning sortera vanligt avfall
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> iakttar hygienkraven och avfallshanteringsplanen i sitt arbete
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> har en baskänedom om hygienkraven och kan med stöd iaktta dem kan med stöd sortera vanligt avfall
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> iakttar och tillämpar självständigt hygienkraven och avfallshanteringsplanen i sitt arbete
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> har en baskänedom om hygienkraven och kan enligt anvisningar iaktta dem kan sortera och återvinna vanligt avfall

Nyckelkompetenser för livslångt lärande

Lärande och problemlösning

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> agerar i bekanta situationer tillsammans med klienterna och behöver handledning i nya situationer har en positiv inställning till branschen och till arbetet
	<p>Anpassad bedömning</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • agerar med handledning tillsammans med klienterna i inövade situationer • har en sådan inställning till arbetet att hen klarar av att utföra sitt arbete • kan ge uttryck för att behöva hjälp av medlemmar i arbetsgruppen
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • agerar på eget initiativ i föränderliga klientbetjäningssituationer och lär sig av dem • har en positiv inställning till branschen och är intresserad av sitt arbete
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • agerar med stöd tillsammans med klienterna i inövade situationer • har en positiv inställning till arbetet så att hen orkar med arbetet • söker hjälp av medlemmar i arbetsgruppen i problemsituationer
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • agerar initiativrikt och självständigt i föränderliga klientbetjäningssituationer, lär sig av dem och hittar ett verksamhetsätt och en lösning som passar bäst i klientsituationen • har en positiv inställning till branschen, är intresserad av sitt arbete, söker branschinformation i olika kunskapskällor och är beredd att lära sig av andra • baserar de egna lösningarna i problemsituationer och sin verksamhet med yrkesmässiga kunskaper
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • agerar tillsammans med klienterna i inövade situationer • har en positiv inställning till arbetet • söker vid behov hjälp av medlemmar i arbetsgruppen i problemsituationer

Interaktion och samarbete

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • agerar sakligt och klarar med handledning av klientsituationerna samt sina egna arbetsuppgifter i arbetsgemenskapen • samarbetar i vanliga situationer i arbetsgemenskapen • handlar med handledning i olika interaktionssituationer
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • agerar sakligt med handledning i inövade situationer • kan med handledning utföra enkla arbeten i arbetsgemenskapen • samarbetar i inövade situationer med handledaren
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • agerar med beaktande av klientens verksamhet noggrant i sina arbetsuppgifter i arbetsgemenskapen • samarbetar i olika slags situationer i sin arbetsgemenskap • handlar på det sätt situationen förutsätter i olika interaktionssituationer

	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • agerar sakligt med stöd tillsammans med klienter i inövade situationer • kan med stöd utföra enkla arbeten i arbetsgemenskapen • samarbetar med stöd i inövade situationer i arbetsgemenskapen
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • agerar med beaktande av klientens verksamhet noggrant och smidigt i klientsituationerna samt i sina egna arbetsuppgifter i arbetsgemenskapen • agerar med beaktande av klientens verksamhet noggrant och smidigt i klientsituationerna samt i sina egna arbetsuppgifter i arbetsgemenskapen • handlar på det sätt situationen förutsätter i olika interaktionssituationer
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • agerar sakligt tillsammans med klienterna i inövade situationer • utför enkla arbeten i arbetsgemenskapen • samarbetar i inövade situationer i arbetsgemenskapen

Yrkesetik

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • iakttar tystnadsplikt • följer överenskomna regler och arbetstider för arbetet • arbetar med ett gott uppträdande • använder med handledning i regel fackterminologi
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med handledning beakta tystnadsplikt • kan med individuell assistans följa givna arbetstider • kan med individuell handledning uppföra sig på ett bra sätt • kan använda några enstaka fackuttryck
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • iakttar tystnadsplikt • följer överenskomna regler och arbetstider för arbetet samt kommer i regel överens om avvikelser enligt ett överenskommet förfaringsätt • arbetar med ett gott uppträdande, vänligt och professionellt • använder i regel fackterminologi
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan beakta givna anvisningar om tystnadsplikt • kan med handledning följa givna arbetstider • kan med handledning uppföra sig på ett bra sätt • använder enkel fackterminologi
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • iakttar tystnadsplikt • följer överenskomna regler och arbetstider för arbetet samt kommer överens om avvikelser enligt ett överenskommet förfaringsätt

	<ul style="list-style-type: none"> • arbetar med ett gott uppträdande, vänligt och professionellt även i föränderliga situationer • använder fackterminologi i sitt arbete
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • iakttar tystnadsplikt • kan enligt anvisningar följa givna arbetstider • kan med stöd uppföra sig på ett bra sätt • använder enkel fackterminologi

Hälsa, säkerhet och funktionsförmåga

	<ul style="list-style-type: none"> • känner till förhållningsreglerna vid förstahjälpsituationer • känner till förhållningsreglerna för brandsäkerheten • agerar tryggt i sitt arbete • upprätthåller med handledning funktions- och arbetsförmågan i sitt arbete
Nöjaktiga N1 N1*	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan söka hjälp i förstahjälpsituationer • känner till utrymningsvägarna • kan med handledning agera tryggt i sitt arbete i avgränsade arbetssituationer • kan med handledning upprätthålla funktions- och arbetsförmågan i sitt arbete
	<ul style="list-style-type: none"> • känner till förhållningsreglerna vid förstahjälpsituationer • känner till förhållningsreglerna för brandsäkerheten • ansvarar för sin del för det personliga arbetarskyddet och för klientsäkerheten och begär vid behov hjälp • upprätthåller funktions- och arbetsförmågan i sitt arbete
Goda G2 G2*	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till förhållningsreglerna vid inövade förstahjälpsituationer • känner till förhållningsreglerna för brandsäkerhet i inövade situationer • kan med stöd agera tryggt i sitt arbete i avgränsade situationer • kan enligt ett schema upprätthålla funktions- och arbetsförmågan i sitt arbete
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • känner till förhållningsreglerna vid förstahjälpsituationer • känner till förhållningsreglerna för brandsäkerheten • ansvarar för sin del för att arbetarskyddsskyldigheten uppfylls och för klientsäkerheten • upprätthåller på eget initiativ funktions- och arbetsförmågan i sitt arbete
	<p>Anpassad bedömning</p>

	<ul style="list-style-type: none">• känner till förhållningsreglerna vid inövade förstahjälpsituationer• känner till förhållningsreglerna för brandsäkerhet i inövade situationer• agerar tryggt i sitt arbete i avgränsade arbetssituationer• kan enligt anvisningar upprätthålla funktions- och arbetsförmågan i sitt arbete
--	---

Sätt att påvisa yrkesskickligheten

Den studerande påvisar sitt kunnande i examensdelen "Måltids- och kaffebjudningsservice" i ett yrkesprov genom att visa sin förmåga att utföra arbetsuppgifter såsom tillagning av morgon- och mellanmål och kaffeserveringar i samarbete med övriga arbetstagare på verksamhetsstället. Studeranden hanterar råvaror och andra varor, lagar enkla rätter, lägger fram och serverar samt utför egenkontroll. Omfattningen av arbetet ska vara tillräcklig för att det kunnande som påvisas ska täcka de i grunden och läroplanen angivna kraven på yrkesskicklighet. Yrkesprovet utförs om möjligt i en professionell miljö och studeranden förutsätts arbeta enligt samma arbetstider som övriga på arbetsplatsen. Om detta inte går att förverkliga bör yrkesprovet genomföras i en miljö som så långt möjligt liknar en arbetsplats. Yrkesprovet kan om detta krävs ske på flera arbetsplatser, på skolan eller delvis utföras på en arbetsplats och delvis på skolan. Yrkesprovet kan anpassas i enlighet med studerandens individuella plan.

Beskrivning av yrkesprovet

I yrkesprovet för examensdelen "Måltids- och kaffebjudningsservice" utför en studerande som medlem av ett arbetslag en uppgift som är relaterad till de krav på yrkeskunnande som är beskrivna i läroplanen. Under LIA-perioden bekantar sig studeranden med arbetsuppgifterna och har möjlighet att på ett naturligt sätt omsätta sina kunskaper till kunnande i en verklig arbetssituation. Vid yrkesprovet ska studeranden visa att hen behärskar de krav på yrkesskicklighet och det centrala kunnande som examensdelen förutsätter.

Studeranden ska göra upp en plan för yrkesprovet i god tid före yrkesprovets genomförande. I planen ska studeranden beskriva det egna arbetet och hur det centrala kunnandet framkommer i yrkesprovet. Under yrkesprovet ska studeranden presentera en beskrivning av verksamhetsprocesserna på arbetsplatsen.

Lärare har ansvar för att klarlägga om den studerande har inlärningssvårigheter eller andra hinder för att visa sitt kunnande. Dessa bör beaktas då yrkesprovet planeras så att studeranden har möjlighet att påvisa sitt kunnande.

Ansvarsfördelning för planering och genomförande av yrkesprov

Ålands yrkesgymnasium har huvudansvar för planering och genomförande av yrkesprovet. Yrkesgymnasiet har också ansvar för att yrkesrådet får vederbörlig information och att undervisningspersonal och handledare på arbetsplatsen får kunskap om regelverket för yrkesprovet.

Yrkesrådet ska godkänna yrkesprovets utformning. Yrkesrådet ska också övervaka att yrkesprovet sker enligt regelverket. Yrkesrådet behandlar rättelseyrkande över bedömning av yrkesprovet. Yrkesrådets ordförande undertecknar yrkesprovsbetyget.

Lärare har ansvar för att informera den studerande samt arbetsplatsens handledare om yrkesprovet och hur det bedöms. Lärare har ansvar för att yrkesprovet är så utformat att det motsvarar läroplanens mål och kravnivå för kunnande och yrkesskicklighet. Lärare kan neka studeranden rätt att delta i yrkesprovet om läraren bedömer att studerandens kunnande inte ligger på en sådan nivå att studeranden har tillräcklig yrkesskicklighet att avlägga provet med godkänd bedömning. Lärare deltar i utvärderingssamtalet och beslutar om bedömning av yrkesprovet tillsammans med arbetsplatshandledare.

Arbetsplatsens handledare deltar i planeringen av yrkesprovet. Handledaren har i samråd med läraren ansvar för att studeranden under LIA-perioden uppnår ett sådant kunnande att studeranden klarar yrkesprovets kravnivå. Handledaren deltar i utvärderingssamtalet och beslutar om bedömningen av yrkesprovet tillsammans med läraren.

Studeranden ska inhämta information om de krav på yrkesskicklighet för yrket som beskrivs i läroplanen. Studeranden har ansvar för att tillägna sig den kunskap och det yrkeskunnande som examensdelen kräver. Studeranden ska informera sig om yrkesprovets utformning och bedömningskriterier. Studeranden bestämmer tidpunkt för yrkesprovet tillsammans med ansvarig lärare och arbetsplatsens handledare. Studeranden ska bedöma sitt eget kunnande i en utvärdering och delta i utvärderingssamtalet. Studerandens utvärdering är i regel skriftlig, men av särskilda skäl kan studeranden ges möjlighet till muntlig utvärdering.

Bedömning av yrkesprovet

Lärare och arbetshandledare som bedömer yrkesprovet ska vara sakkunniga inom området. Bedömarna förvissar sig genom frågor att studeranden behärskar den kunskap och har det kunnande som kriterierna förutsätter. Vid bedömningen beaktas studerandens dokumenterade kunnande och kunskaper inom alla centrala delar av examensdelen. Vid utvärderingssamtalet diskuterar studeranden och bedömarna prestationerna. Studeranden har också vid samtalet möjlighet att ge tilläggsinformation.

Läraren och arbetsplatshandledaren tar gemensamt beslut om bedömningen. Bedömningen ges som vitsord enligt skala 1 – 3 eller anpassad skala **1*** - **3*** och vitsordet ges utifrån de mål och bedömningskriterier som är fastställda för examensdelen.

Bedömarna ska dokumentera och motivera sin bedömning på en fastställd blankett.

Bedömningen av examensdelen "Måltids- och kaffebjudningsservice" baseras på bedömningen av yrkesprovet.

2.2 Underhållsstädning 25 kp

Krav på yrkesskicklighet

Den studerande

- planerar sitt arbete i samarbete med arbetsgemenskapen enligt klientställets verksamhet, servicebeskrivning och arbetsbeskrivningar
- förbereder sig för underhållsstädningen, planerar sin egen tidtabell och beaktar arbetarskyddsföreskrifterna samt klientsäkerheten
- utför underhållsstädning på klientställena
- väljer och använder ändamålsenliga städmetoder och rengöringsmedel
- väljer och använder moderna städredskap som behövs i arbetet samt maskiner som finns på stället
- rengör och sköter ytmaterial som finns på klientstället
- utför de överenskomna slutarbetena och avger rapport om sitt arbete i enlighet med vad situationen kräver
- följer hygien- och avfallshanteringsanvisningarna i sitt arbete
- agerar enligt ett hållbart verksamhets sätt

Krav på yrkesskicklighet (anpassad nivå)

Den studerande

- gör upp en enkel genomförbar arbetsplan
- förbereder med stöd underhållsstädningen, följer en uppgjord tidtabell och beaktar med stöd arbetarskyddsföreskrifterna samt klientsäkerheten
- utför inövade arbetsuppgifter i underhållsstädning på klientställena
- väljer och använder de vanligaste städmetoderna och rengöringsmedlen
- väljer och använder enkla städredskap som behövs i arbetet samt maskiner som finns på stället
- rengör och sköter vanliga ytmaterial som finns på klientstället
- utför överenskomna slutarbetena
- följer enligt en modell hygien- och avfallshanteringsanvisningarna i sitt arbete

Bedömning

I tabellen har bedömningskriterier för tre olika nivåer av kunnande samt föremålen för bedömning sammanställts. I den grundläggande yrkesutbildningen utgör föremålen för bedömning samtidigt det centrala innehållet i examensdelen. Under rubriken bedömningskriterier är den svarta texten för gymnasieexamensnivån och den röda texten för den anpassade nivån.

Bedömning

Behärskande av arbetsprocessen

Förberedelser för underhållsstädningen

	<ul style="list-style-type: none">• klär sig ändamålsenligt enligt situationen och använder skyddsutrustning enligt anvisningarna• gör upp en genomförbar arbetsplan
--	---

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> väljer metoder, rengöringsmedel, städredskap samt maskiner för underhållsstädningen
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> klär sig i arbetskläder och kan med handledning använda skyddsutrustning kan med handledning arbeta enligt en färdig arbetsplan kan med handledning välja de vanligaste metoder, rengöringsmedel, städredskap samt maskiner för underhållsstädningen
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> klär sig ändamålsenligt enligt situationen och använder skyddsutrustning enligt anvisningarna gör upp en genomförbar arbetsplan och beaktar klientens önskemål och behov samt iakttar service- eller arbetsbeskrivningen och arbetssäkerheten väljer ändamålsenliga metoder, rengöringsmedel, städredskap samt maskiner för underhållsstädningen
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> klär sig i arbetskläder och kan med stöd använda skyddsutrustning kan med stöd göra upp en enkel genomförbar arbetsplan kan med stöd välja de vanligaste metoderna, rengöringsmedlen, städredskapen samt enkla maskiner för underhållsstädningen
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> klär sig ändamålsenligt enligt situationen och använder skyddsutrustning enligt anvisningarna gör självständigt upp en genomförbar arbetsplan och beaktar klientens önskemål och behov samt iakttar service- eller arbetsbeskrivningen och arbetssäkerheten väljer självständigt ändamålsenliga metoder, rengöringsmedel, städredskap samt maskiner för underhållsstädningen och ger en professionell bild av sitt arbete
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> klär sig i arbetskläder och kan enligt anvisningar använda skyddsutrustning kan göra upp en enkel arbetsplan väljer enligt anvisningar de vanligaste metoderna, rengöringsmedlen, städredskapen samt enkla maskiner för underhållsstädningen

Genomförande av underhållsstädningen

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> agerar sakligt i vanliga betjäningssituationer arbetar som medlem i en arbetsgrupp eller med ett par och har en positiv inställning till sina arbetsuppgifter och till arbetsgemenskapen arbetar inom rimlig tid och utvärderar med handledning resultatet av sitt arbete
---------------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> • rengör, underhåller och ställer tillbaka de rengöringsredskap och -maskiner som hen använt samt meddelar om fel • agerar med handledning enligt överenskomna kvalitetsmålsättningar samt ett hållbart verksamhets sätt • utvärderar i samarbete vilken betydelse ett hållbart verksamhets sätt har för klienten och företaget eller organisationen
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med handledning agera sakligt i vanliga inövade situationer • arbetar med handledaren eller med ett par i arbetsgruppen och har en så positiv inställning till sina arbetsuppgifter så att hen klarar av att utföra sitt arbete • kan med handledning utföra underhållsstädning av ett begränsat utrymme • kan med handledning arbeta inom rimlig tid och kan tillsammans med handledaren utvärdera om det egna arbetet är bra eller dåligt • kan med handledning rengöra, underhålla och ställa tillbaka de rengöringsredskap och -maskiner som hen använt • känner till att olika ytor har olika renhetskrav
<p>Goda G2 G2*</p>	<ul style="list-style-type: none"> • agerar klientinriktat och vänligt i olika betjäningssituationer • arbetar som medlem i en arbetsgrupp eller med ett par och har en positiv inställning till sina arbetsuppgifter och främjar samarbetet med sin egen verksamhet • utför underhållsstädningen och följer en ändamålsenlig arbetsordning och beaktar klientens verksamhet • arbetar noggrant inom rimlig tid och utvärderar resultatet av sitt arbete • rengör, underhåller och ställer tillbaka de städredskap och -maskiner som hen använt och ser till att utrymmet för underhåll är rent och att artiklarna kompletteras samt meddelar om fel • agerar enligt överenskomna kvalitetsmålsättningar samt ett hållbart verksamhets sätt • utvärderar i samarbete vilken betydelse ett hållbart verksamhets sätt har för klienten och företaget eller organisationen
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med stöd agera sakligt i vanliga inövade situationer • arbetar som medlem i en arbetsgrupp eller i par och har med handledning en positiv inställning till arbetet att hen orkar med det • utför med stöd underhållsstädning av ett begränsat utrymme enligt en färdig plan • kan med stöd utföra sitt arbete inom rimlig tid och kan tillsammans med handledaren utvärdera om det egna arbetet är bra eller dåligt • kan med stöd rengöra, underhålla och ställa tillbaka de rengöringsredskap och -maskiner som hen använt • kan efter handledning nå givna renlighetskrav
	<ul style="list-style-type: none"> • agerar klientinriktat och vänligt i olika betjäningssituationer och främjar klientrelationerna med sin egen verksamhet

Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • arbetar smidigt som medlem i en arbetsgrupp eller med ett par och har en positiv inställning till sina arbetsuppgifter och främjar samarbetet med sin egen verksamhet • utför underhållsstädningen självständigt och i en arbetsordning som följer målsättningen, beaktar klientens verksamhet och ändrar utförandet av sitt arbete vid behov • arbetar noggrant inom rimlig tid samt tidsanpassar arbetsuppgifterna i förhållande till varandra klientcentrerat, smidigt och effektivt samt utvärderar resultatet av sitt arbete • rengör, underhåller och ställer självständigt tillbaka de städredskap och -maskiner som hon/han använt och ser till att utrymmet för underhåll är rent och att artiklarna ansvarsfullt kompletteras samt meddelar om fel • agerar på eget initiativ enligt överenskomna kvalitetsmålsättningar samt ett hållbart verksamhetssätt • utvärderar vilken betydelse ett hållbart verksamhetssätt har för klienten och företaget eller organisationen
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan agera sakligt med klienter i vanliga inövade situationer • arbetar som medlem i en arbetsgrupp eller i par och har en positiv inställning till arbetet • utför underhållsstädning av ett begränsat utrymme enligt en färdig plan • kan enligt anvisning utföra sitt arbete inom rimlig tid och kan tillsammans med handledaren utvärdera om det egna arbetet är bra eller dåligt • kan rengöra, underhålla och ställa tillbaka de vanligaste rengöringsredskapen och -maskinerna som hen använt • kan enligt givna anvisningar uppnå givna renlighetskrav

Avslutande av underhållsstädningen

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • hanterar med handledning avfall enligt avfallshanteringsanvisningarna • utför de slutarbeten som krävs
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • hanterar tillsammans med handledning enligt en uppgjord modell vanligt avfall enligt avfallshanteringsanvisningar • utför med handledning enkla slutarbeten
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • hanterar avfall enligt avfallshanteringsanvisningarna • utför ansvarsfullt de slutarbeten som krävs
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • hanterar med stöd enligt en uppgjord modell vanligt avfall enligt avfallshanteringsanvisningarna • utför med stöd enkla slutarbeten som krävs

	<ul style="list-style-type: none"> • hanterar avfall enligt avfallshanteringsanvisningarna • utför ansvarsfullt de slutarbeten som krävs och har för sin del omsorg om att servicehelheten lyckas
Berömliga B3 B3*	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • hanterar enligt en uppgjord plan vanligt avfall enligt avfallshanteringsanvisningarna • utför enkla slutarbeten som krävs

Behärskande av arbetsmetoder, -redskap och -material

Användning av avtal, arbetsbeskrivningar och redskap för kvalitetskontroll inom rengöringsservice

	<ul style="list-style-type: none"> • arbetar enligt servicebeskrivningen och arbetsbeskrivningarna för städningen • förhåller sig sakligt till respons
Nöjaktiga N1 N1*	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • arbetar med handledning enligt enkla service- och arbetsbeskrivningar • har svårt, men kan efter tydlig handledning och förtydligande, ta emot respons
	<ul style="list-style-type: none"> • arbetar enligt servicebeskrivningen och arbetsbeskrivningarna för städningen • tar emot respons och förändrar vid behov sin verksamhet och sitt arbetssätt
Goda G2 G2*	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • arbetar med stöd enligt service- och arbetsbeskrivningar • kan efter förtydligande ta emot respons
	<ul style="list-style-type: none"> • arbetar enligt servicebeskrivningen och arbetsbeskrivningarna för städningen och tillämpar dem för klientens förändrade behov • begär och använder respons som hen fått för att utveckla sitt arbete och servicen och uppnår den överenskomna kvaliteten
Berömliga B3 B3*	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan arbeta efter enkla arbets- och servicebeskrivningar • kan ta emot respons

Användning av städmetoder, -redskap och -maskiner samt rengöringsmedel

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> utför underhållsstädning med ändamålsenliga städmetoder använder med handledning vatten på ett ändamålsenligt sätt använder rengöringsmedel på ett ändamålsenligt sätt vid underhållsstädning använder städredskap och -maskiner tryggt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> utför med handledning underhållsstädning med de vanligaste metoderna använder med handledning i inövade situationer behövlig mängd vatten använder med handledning vanliga rengöringsmedel använder med handledning vanliga städredskap och -maskiner tryggt
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> utför underhållsstädning med ändamålsenliga städmetoder och beaktar smutsens art och ytmaterialet samt målsättningen för sitt arbete använder i regel vatten på ett ändamålsenligt sätt i rengöringsmetoderna använder rengöringsmedel tryggt och ändamålsenligt vid underhållsstädning och beaktar ekonomin använder städredskap och -maskiner tryggt och ergonomiskt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> utför med stöd underhållsstädning med de vanligaste metoderna använder enligt instruktioner behövlig mängd vatten i inövade situationer använder enligt schema rengöringsmedel på ett ändamålsenligt sätt använder med stöd vanliga städredskap och -maskiner tryggt
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> utför självständigt underhållsstädning med de städmetoder som bäst lämpar sig för arbetet och beaktar smutsens art och ytmaterialet samt målsättningen för sitt arbete använder vatten ändamålsenligt i rengöringsmetoderna underlättar sitt arbete med ändamålsenliga val av metoder, redskap och maskiner för rengöringen använder rengöringsmedel tryggt och ändamålsenligt vid underhållsstädning och beaktar ekonomin och ett hållbart verksamhetssätt använder städredskap och -maskiner enligt verksamhetsprincipen, tryggt och ergonomiskt.
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> utför vanlig underhållsstädning med de vanligaste metoderna använder i inövade situationer behövlig mängd vatten använder de vanligaste rengöringsmedlen på ett ändamålsenligt sätt vid underhållsstädning använder de vanligaste städredskap och -maskiner tryggt

Behärskande av den kunskap som ligger till grund för arbetet

Kännedom om klientens verksamhet och målsättningen för städningen

	<ul style="list-style-type: none"> utreder klientställets verksamhets- och affärsidé samt centrala tjänster
Nöjaktiga N1 N1*	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> känner till verksamheten hos klienten och kan med handledning uppnå enkla mål för arbetsuppgifterna
	<ul style="list-style-type: none"> känner till verksamheten hos klienten och målsättningen för städningen och producerar den överenskomna kvaliteten agerar smidigt i arbetsgemenskapen och beaktar klientställets verksamhets- och affärsidé samt centrala tjänster
Goda G2 G2*	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> känner till verksamheten hos klienten och kan med stöd uppnå enkla mål för arbetsuppgifterna
	<ul style="list-style-type: none"> känner till verksamheten hos klienten och målsättningen för städningen och producerar den överenskomna kvaliteten på ett för klienten tillfredsställande sätt agerar smidigt och i samarbete med klienten och arbetsgemenskapen och beaktar klientställets verksamhets- och affärsidé samt centrala tjänster
Berömliga B3 B3*	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> känner till verksamheten hos klienten och uppnår enkla mål för arbetsuppgifterna

Identifiering av smutsens art och ytmaterialet

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> väljer och använder ändamålsenliga städmetoder
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> kan med handledning välja och använda vanligaste städmetoderna
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> identifierar smutsens art och utreder klientställets ytmaterial så att hen väljer och använder ändamålsenliga städmetoder
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> kan med stöd välja och använda de vanligaste städmetoderna

Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • identifierar smutsens art och utreder klientställets ytmaterial så att hen väljer och använder självständigt ändamålsenliga och ekonomiska städmetoder
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • väljer och använder de vanligaste städmetoderna

Kännedom om rengöringens delfaktorer

	<ul style="list-style-type: none"> • väljer ändamålsenliga rengöringsmetoder • väljer enligt anvisning ett ändamålsenligt rengöringsmedel
Nöjaktiga N1 N1*	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med handledning välja de vanligaste rengöringsmetoderna • kan med handledning välja de vanligaste rengöringsmedlen
	<ul style="list-style-type: none"> • känner till rengöringens delfaktorer så att hen väljer ändamålsenliga rengöringsmetoder • känner till rengöringens delfaktorer så att hen väljer ändamålsenliga rengöringsmetoder
Goda G2 G2*	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med stöd välja de vanligaste rengöringsmetoderna • kan med stöd välja de vanligaste rengöringsmedlen
	<ul style="list-style-type: none"> • känner till rengöringens delfaktorer så att hen självständigt väljer ändamålsenliga rengöringsmetoder • känner till pH-värdets betydelse så att hen självständigt väljer ett ändamålsenligt rengöringsmedel för att avlägsna smuts från ytmaterial
Berömliga B3 B3*	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • väljer enligt anvisning de vanligaste rengöringsmetoderna • väljer enligt anvisning de vanligaste rengöringsmedlen

Iakttagande av hygien- och avfallshanteringsanvisningar

	<ul style="list-style-type: none"> • iakttar med handledning hygienkraven och avfallshanteringsplanen i sitt arbete
Nöjaktiga N1 N1*	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • har en baskännedom om hygienkraven och kan tillsammans med handledaren iaktta hygienkraven och sortera vanligt avfall

Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> iakttar hygienkraven och avfallshanteringsplanen i sitt arbete
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> har en baskänedom om hygienkraven och kan med handledning iaktta hygienkraven och kan enligt modell sortera vanligt avfall
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> iakttar och tillämpar självständigt hygienkraven och avfallshanteringsplanen i sitt arbete
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> har baskänedom om hygienkraven och kan enligt anvisningar iaktta dem och kan sortera vanligt avfall

Nyckelkompetenser för livslångt lärande

Lärande och problemlösning

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> agerar i bekanta situationer tillsammans med klienterna och behöver handledning i nya situationer har en positiv inställning till branschen och till arbetet söker hjälp i problemsituationer
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> agerar med handledning tillsammans med klienterna i inövade situationer har en sådan inställning till arbetet att hen klarar av att utföra det kan ge uttryck för att behöva hjälp av annan medlem av arbetsgruppen
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> agerar på eget initiativ i föränderliga klientbetjäningssituationer och lär sig av dem har en positiv inställning till branschen och är intresserad av sitt arbete motiverar de egna lösningarna i problemsituationer
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> agerar med stöd tillsammans med klienter i inövade situationer har en positiv inställning till arbetet så att hen orkar med det söker hjälp av andra medlemmar i arbetsgruppen i problemsituationer
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> agerar initiativrikt och självständigt i föränderliga klientbetjäningssituationer, lär sig av dem och hittar ett verksamhetsätt och en lösning som passar bäst i klientsituationen har en positiv inställning till branschen, är intresserad av sitt arbete och söker branschinformation i olika kunskapskällor och är beredd att lära sig av andra

	<ul style="list-style-type: none"> motiverar de egna lösningarna i problemsituationer och sin verksamhet med yrkesmässiga kunskaper
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> agerar tillsammans med klienterna i inövade situationer har en positiv inställning till arbetet söker vid behov hjälp av andra medlemmar i arbetsgruppen i problemsituationer

Interaktion och samarbete

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> agerar sakligt och klarar med handledning av klientsituationerna samt sina egna arbetsuppgifter i arbetsgemenskapen samarbetar i vanliga situationer i arbetsgemenskapen agerar med handledning i olika interaktionssituationer utför arbeten som är på hens ansvar men behöver tidvis handledning
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> agerar sakligt med handledning i inövade situationer kan med handledning utföra enkla arbeten i arbetsgemenskapen samarbetar i inövade situationer med andra i arbetsgemenskapen kan med handledning utföra enkla arbeten som är på hens ansvar
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> agerar med beaktande av klientens verksamhet noggrant i sina arbetsuppgifter i arbetsgemenskapen samarbetar i olika slags situationer i sin arbetsgemenskap agerar på det sätt situationen förutsätter i olika interaktionssituationer utför omsorgsfullt arbeten som är på hens ansvar
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> agerar sakligt med stöd tillsammans med klienterna i inövade situationer kan med stöd utföra enkla arbeten i arbetsgemenskapen samarbetar med handledning i inövade situationer med andra i arbetsgemenskapen kan med stöd utföra enkla arbeten som är på hens ansvar
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> agerar med beaktande av klientens verksamhet noggrant och smidigt i klientsituationerna samt i sina egna arbetsuppgifter i arbetsgemenskapen agerar med beaktande av klientens verksamhet noggrant och smidigt i klientsituationerna samt i sina egna arbetsuppgifter i arbetsgemenskapen agerar på det sätt situationen förutsätter i olika interaktionssituationer och framför avvikande åsikter på ett konstruktivt sätt

	<ul style="list-style-type: none"> agerar ansvarsfullt i sitt arbete och stöder och hjälper andra samt beaktar i sitt arbete det följande arbetskedet och den följande arbetstagaren
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> agerar sakligt med klienterna i inövade situationer utför enkla arbeten i arbetsgemenskapen samarbetar i inövade situationer i arbetsgemenskapen utför enkla arbeten som är på hens ansvar

Yrkesetik

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> iakttar tystnadsplikt följer överenskomna regler och arbetstider för arbetet agerar med ett gott uppträdande använder med handledning fackterminologi
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> kan med handledning beakta givna instruktioner om tystnadsplikt kan med individuell assistans följa givna arbetstider kan med handledning uppföra sig på ett bra sätt kan använda några enstaka fackuttryck
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> iakttar tystnadsplikt följer överenskomna regler och arbetstider för arbetet samt kommer i regel överens om avvikelser enligt ett överenskommet förfaringssätt agerar med ett gott uppträdande, vänligt och professionellt använder i regel fackterminologi
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> kan beakta givna anvisningar om tystnadsplikt kan med handledning följa givna arbetstider kan med handledning uppföra sig på ett bra sätt använder enkel fackterminologi
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> iakttar tystnadsplikt följer överenskomna regler och arbetstider för arbetet samt kommer överens om avvikelser enligt ett överenskommet förfaringssätt agerar med ett gott uppträdande, vänligt och professionellt även i föränderliga situationer använder fackterminologi i sitt arbete
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> iakttar tystnadsplikten kan enligt anvisningar följa givna arbetstider kan med stöd uppföra sig på ett bra sätt

	<ul style="list-style-type: none"> • använder enkel fackterminologi
--	--

Hälsa, säkerhet och funktionsförmåga

	<ul style="list-style-type: none"> • känner till förhållningsreglerna vid förstahjälpsituationer • känner till förhållningsreglerna för brandsäkerheten • agerar tryggt i sitt arbete • upprätthåller med handledning funktions- och arbetsförmågan i sitt arbete.
Nöjaktiga N1 N1*	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan söka hjälp i förstahjälpsituationer • känner till utrymningsvägarna • kan med handledning agera tryggt i sitt arbete i avgränsade arbetssituationer • kan med handledning upprätthålla funktions- och arbetsförmågan i sitt arbete
	<ul style="list-style-type: none"> • känner till förhållningsreglerna vid förstahjälpsituationer • känner till förhållningsreglerna för brandsäkerheten • ansvarar för sin del för det personliga arbetarskyddet och för klientsäkerheten och begär vid behov hjälp • upprätthåller funktions- och arbetsförmågan i sitt arbete.
Goda G2 G2*	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till förhållningsreglerna i inövade förstahjälpsituationer • känner till förhållningsreglerna för brandsäkerhet i inövade situationer • kan med stöd agera tryggt i sitt arbete i avgränsade situationer • kan enligt schema upprätthålla funktions- och arbetsförmågan i sitt arbete
	<ul style="list-style-type: none"> • känner till förhållningsreglerna vid förstahjälpsituationer • känner till förhållningsreglerna för brandsäkerheten • ansvarar för sin del för att arbetarskyddsskyldigheten uppfylls och för klientsäkerheten • upprätthåller på eget initiativ funktions- och arbetsförmågan i sitt arbete.
Berömliga B3 B3*	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till förhållningsreglerna vid inövade och vanliga förstahjälpsituationer • känner till förhållningsreglerna för brandsäkerhet i inövade och vanliga situationer • agerar tryggt i sitt arbete i avgränsade arbetssituationer • kan enligt anvisningar upprätthålla funktions- och arbetsförmågan i arbetet

Sätt att påvisa yrkesskickligheten

Den studerande påvisar sitt kunnande i examensdelen "Underhållsstädning" i ett yrkesprov genom att visa sin förmåga att utföra uppgifter på arbetsplatser där underhållsstädning utförs, som t.ex. i klienthem (privathem, servicebostäder), hemliknande institutioner (vårdhem, åldringshem, servicecentra), på sjukhus och övriga vårdinstitutioner, i daghem, skolor, ämbetsverk, produktionsinrättningar, turistcentra och center för välbefinnande eller företag inom inkvarteringsbranschen. Omfattningen av arbetet ska vara tillräcklig för att det kunnande som påvisas ska täcka de i grunden och läroplanen angivna kraven på yrkesskicklighet. Yrkesprovet utförs om möjligt i en professionell miljö och studeranden förutsätts arbeta enligt samma arbetstider som övriga på arbetsplatsen. Om detta inte går att förverkliga bör yrkesprovet genomföras i en miljö som så långt möjligt liknar en arbetsplats. Yrkesprovet kan om detta krävs ske på flera arbetsplatser, på skolan eller delvis utföras på en arbetsplats och delvis på skolan. Yrkesprovet kan anpassas i enlighet med studerandens individuella plan.

Beskrivning av yrkesprovet

I yrkesprovet för examensdelen "Underhållsstädning" utför en studerande som medlem av ett arbetslag en uppgift som är relaterad till de krav på yrkeskunnande som är beskrivna i läroplanen. Under LIA-perioden bekantar sig studeranden med arbetsuppgifterna och har möjlighet att på ett naturligt sätt omsätta sina kunskaper till kunnande i en verklig arbetssituation. Vid yrkesprovet ska studeranden visa att hen behärskar de krav på yrkesskicklighet och det centrala kunnande som examensdelen förutsätter.

Studeranden ska göra upp en plan för yrkesprovet i god tid före yrkesprovets genomförande. I planen ska studeranden beskriva det egna arbetet och hur det centrala kunnandet framkommer i yrkesprovet. Under yrkesprovet ska studeranden presentera en beskrivning av verksamhetsprocesserna på arbetsplatsen.

Lärare har ansvar för att klarlägga om den studerande har inlärningssvårigheter eller andra hinder för att visa sitt kunnande. Dessa bör beaktas då yrkesprovet planeras så att studeranden har möjlighet att påvisa sitt kunnande.

Ansvarsfördelning för planering och genomförande av yrkesprov

Ålands yrkesgymnasium har huvudansvar för planering och genomförande av yrkesprovet. Yrkesgymnasiet har också ansvar för att yrkesrådet får vederbörlig information och att undervisningspersonal och handledare på arbetsplatsen får kunskap om regelverket för yrkesprovet.

Yrkesrådet ska godkänna yrkesprovets utformning. Yrkesrådet ska också övervaka att yrkesprovet sker enligt regelverket. Yrkesrådet behandlar rättelseyrkande över bedömning av yrkesprovet. Yrkesrådets ordförande undertecknar yrkesprovsbetyget.

Lärare har ansvar för att informera den studerande samt arbetsplatsens handledare om yrkesprovet och hur det bedöms. Lärare har ansvar för att yrkesprovet är så utformat att det motsvarar läroplanens mål och kravnivå för kunnande och yrkesskicklighet. Lärare kan neka studeranden rätt att delta i yrkesprovet om läraren bedömer att studerandens kunnande inte ligger på en sådan nivå att studeranden har tillräcklig yrkesskicklighet att avlägga provet med godkänd bedömning. Lärare deltar i utvärderingssamtalet och beslutar om bedömning av yrkesprovet tillsammans med arbetsplatshandledare.

Arbetsplatsens handledare deltar i planeringen av yrkesprovet. Handledaren har i samråd med läraren ansvar för att studeranden under LIA-perioden uppnår ett sådant kunnande att studeranden klarar yrkesprovets kravnivå. Handledaren deltar i utvärderingssamtalet och beslutar om bedömningen av yrkesprovet tillsammans med läraren.

Studeranden ska inhämta information om de krav på yrkesskicklighet för yrket som beskrivs i läroplanen. Studeranden har ansvar för att tillägna sig den kunskap och det yrkeskunnande som examensdelen kräver. Studeranden ska informera sig om yrkesprovets utformning och bedömningskriterier. Studeranden bestämmer tidpunkt för yrkesprovet tillsammans med ansvarig lärare och arbetsplatsens handledare. Studeranden ska bedöma sitt eget kunnande i en utvärdering och delta i utvärderingssamtalet. Studerandens utvärdering är i regel skriftlig, men av särskilda skäl kan studeranden ges möjlighet till muntlig utvärdering.

Bedömning av yrkesprovet

Lärare och arbetsplatshandledare som bedömer yrkesprovet ska vara sakkunniga inom området. Bedömarna förvissar sig genom frågor att studeranden behärskar den kunskap och har det kunnande som kriterierna förutsätter. Vid bedömningen beaktas studerandens dokumenterade kunnande och kunskaper inom alla centrala delar av examensdelen. Vid utvärderingssamtalet diskuterar studeranden och bedömarna prestationerna. Studeranden har också vid samtalet möjlighet att ge tilläggsinformation.

Läraren och arbetsplatshandledaren tar gemensamt beslut om bedömningen. Bedömningen ges som vitsord enligt skala 1 – 3 eller anpassad skala **1* - 3*** och vitsordet ges utifrån de mål och bedömningskriterier som är fastställda för examensdelen.

Bedömarna ska dokumentera och motivera sin bedömning på en fastställd blankett.

Bedömningen av examensdelen "Underhållsstädning" baseras på bedömningen av yrkesprovet.

OBLIGATORISKA YRKESINRIKTADE EXAMENSDELAR INOM KOMPETENSOMRÅDET

2.3 Assisterande av klienter, obligatorisk yrkesinriktad examensdel inom kompetensområdet, 15 kp

Krav på yrkesskicklighet

Den studerande

- planerar sitt eget arbete enligt serviceavtalet och klientens önskemål och behov
- agerar tillsammans med klienter i olika åldrar och med varierande funktionsförmåga och beaktar deras servicebehov när det gäller assistens
- assisterar klienten i de dagliga aktiviteterna i dennas hem
- planerar och anordnar stimulerande verksamhet i hemmets utrymmen för klienter i olika åldrar och med olika slags funktionsförmåga
- iakttar arbets- och klientsäkerhet
- utvärderar sin egen verksamhet

Krav på yrkesskicklighet (anpassad nivå)

Den studerande

- arbetar enligt en enkel uppgjord plan och beaktar med stöd klientens önskemål och behov
- agerar enligt schema med klienter och utför enklare sysslor
- assisterar med handledning klienten i vanliga dagliga aktiviteter i deras hem
- följer en färdig enkel plan för att anordna verksamhet för klienter
- iakttar arbets- och klientsäkerhet i inövade situationer
- utvärderar med stöd sin egen verksamhet

Bedömning

I tabellen har bedömningskriterier för tre olika nivåer av kunnande samt föremålen för bedömning sammanställts. I den grundläggande yrkesutbildningen utgör föremålen för bedömning samtidigt det centrala innehållet i examensdelen. Under rubriken bedömningskriterier är den svarta texten för gymnasieexamensnivån och den röda texten för den anpassade nivån.

Bedömning

Behärskande av arbetsprocessen

Planering av assisterande av klienterna

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none">• planerar sitt arbete enligt serviceavtalet eller klientens behov
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none">• arbetar med handledning med enkla uppgifter enligt en uppgjord plan

Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> planerar sitt arbete enligt serviceavtalet eller klientens önskemål och behov och begär hjälp vid behov
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> arbetar med stöd med enkla uppgifter enligt en uppgjord plan kan begära hjälp
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> planerar sitt arbete självständigt enligt serviceavtalet eller klientens önskemål och behov
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> arbetar med enkla uppgifter enligt en uppgjord plan kan vid behov begära hjälp

Möte med klienten och individuell assistens

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> har en vänlig inställning till klienter i olika åldrar och med varierande funktionsförmåga assisterar klienten i de dagliga aktiviteterna har omsorg om sin egen och klientens säkerhet
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> kan med handledning i inövade situationer visa vänlighet och omtanke kan med handledning assistera klienten i enkla inövade aktiviteter kan med handledning ha omsorg om sin egen och klientens säkerhet i inövade situationer
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> bemöter klienter i olika åldrar och med varierande funktionsförmåga vänligt och jämlikt och beaktar klientens livssituation assisterar och vägleder klienten i de dagliga aktiviteterna och följer givna anvisningar har omsorg om sin egen och klientens säkerhet
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> kan med stöd i inövade situationer visa vänlighet och omtanke kan med stöd assistera klienten i enkla inövade aktiviteter kan enligt anvisningar och med stöd ha omsorg om sin egen och klientens säkerhet
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> bemöter klienter i olika åldrar och med varierande funktionsförmåga naturligt, vänligt och jämlikt och beaktar klientens livssituation assisterar och vägleder självständigt klienten i de dagliga aktiviteterna och arbetar enligt arbetsmiljöns verksamhetsätt har omsorg om sin egen och klientens säkerhet

	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan i inövade situationer visa vänlighet och omtanke • kan assistera klienten i enkla inövade aktiviteter • kan enligt anvisningar ha omsorg om sin egen säkerhet
--	--

Anordnande av stimulerande verksamhet

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • anordnar med handledning stimulerande verksamhet för klienter i olika åldrar
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan tillsammans med en handledare efter en färdig plan ordna enkel stimulerande verksamhet för klienter i olika åldrar
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • anordnar stimulerande verksamhet för klienter i olika åldrar
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med handledning efter en färdig plan ordna enkel stimulerande verksamhet för klienter i olika åldrar
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • planerar självständigt och anordnar stimulerande verksamhet för klienter i olika åldrar
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan efter en färdig plan ordna enkel stimulerande verksamhet för klienter i olika åldrar

Avslutande av en assistanssituation

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • avslutar en assistanssituation • registrerar eller rapporterar med handledning sitt klientbesök på överenskommet sätt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med handledning avsluta assistanssituationen • kan tillsammans med handledaren ge en rapport utifrån ett färdigt schema
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • avslutar en assistanssituation • registrerar eller rapporterar sitt klientbesök på överenskommet sätt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med stöd avsluta assistanssituationen

	<ul style="list-style-type: none"> • kan med handledning ge en rapport utifrån ett färdigt schema
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • avslutar en assistanssituation självständigt och säkerställer klientens välbefinnande • registrerar eller rapporterar sitt klientbesök på överenskommet sätt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan avsluta inövade assistanssituationer • kan enligt anvisningar ge en rapport utifrån ett färdigt schema

Utvärdering av den egna verksamheten

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • utvärderar sin egen verksamhet och hur arbetet lyckats • utvärderar med handledning sin egen verksamhet i fråga om att genomföra sin arbetsuppgift och i relation till ansvaret och gränserna för det egna verksamhetsområdet • utreder med handledning starka sidor och utvecklingsmöjligheter i tjänsterna i sin arbetsgemenskap
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan tillsammans med handledaren avgöra om hen utfört arbetet på ett bra eller dåligt sätt • kan med handledning agera sakligt i inövade situationer
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • utvärderar sin egen verksamhet och hur arbetet lyckats på basis av respons samt identifierar utvecklingsbehov • utvärderar sin egen verksamhet i fråga om att genomföra sin arbetsuppgift i relation till ansvaret och gränserna för det egna verksamhetsområdet • agerar samarbetsinriktat och handleder klienten till nödvändiga sakkunnigtjänster • utreder i samarbete starka sidor och utvecklingsmöjligheter i tjänsterna i sin arbetsgemenskap
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med handledning avgöra om hen utfört arbetet på ett bra eller dåligt sätt • kan med stöd agera sakligt i inövade situationer
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • utvärderar sin egen verksamhet och hur arbetet lyckats på basis av respons samt identifierar utvecklingsbehov och motiverar sin utvärdering • utvärderar självständigt sin egen verksamhet i fråga om att genomföra sin arbetsuppgift i relation till ansvaret och gränserna för det egna verksamhetsområdet • agerar samarbetsinriktat och handleder klienten till nödvändiga sakkunnigtjänster

	<ul style="list-style-type: none"> utreder på eget initiativ starka sidor och utvecklingsmöjligheter i tjänsterna i sin arbetsgemenskap samt branschens affärsverksamhet
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> kan avgöra om arbetet utförts på ett bra eller dåligt sätt kan agera sakligt i inövade situationer

Behärskande av arbetsredskap, -metoder och -material

Kännedom om arbetsmiljöns regler

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> arbetar enligt arbetsmiljöns förhållningsregler
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> arbetar med handledning enligt arbetsmiljöns förhållningsregler
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> arbetar enligt arbetsmiljöns förhållningsregler
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> arbetar med stöd enligt arbetsmiljöns förhållningsregler
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> arbetar självständigt enligt arbetsmiljöns förhållningsregler
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> arbetar enligt anvisningar enligt arbetsmiljöns förhållningsregler

Användning av metoder för klientassistans

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> assisterar klienten i aktiviteterna i det dagliga livet (att sköta den personliga hygien, klä sig och inta måltider) med ändamålsenliga och trygga metoder
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> assisterar med handledning klienten i aktiviteterna i det dagliga livet (att sköta den personliga hygien, klä sig och inta måltider)
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> assisterar klienten i de dagliga aktiviteterna med ändamålsenliga, ergonomiska och trygga metoder
	<p>Anpassad bedömning</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • assisterar med stöd klienten i aktiviteterna i det dagliga livet (att sköta den personliga hygien, klä sig och inta måltider)
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • assisterar självständigt klienten i de dagliga aktiviteterna med ändamålsenliga, ergonomiska och trygga metoder på det sätt som situationen kräver • underlättar sitt arbete med ändamålsenliga val av metoder
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • assisterar enligt anvisningar klienten i aktiviteterna i det dagliga livet (att sköta den personliga hygien, klä sig och inta måltider)

Användning av redskap för klientassistans och stimulerande verksamhet

	<ul style="list-style-type: none"> • behärskar användningen och rengöringen av de redskap som används vid assisterandet • använder med handledning de apparater och redskap i hemmet som används i stimulerande verksamhet och rengör dem vid behov
Nöjaktiga N1 N1*	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med handledning använda och rengöra vanliga redskap som används vid assisterandet • kan tillsammans med handledaren använda de apparater och redskap i hemmet som används i stimulerande verksamhet och rengör dem med handledning
	<ul style="list-style-type: none"> • behärskar användningen och rengöringen av de redskap som används vid assisterandet • använder enligt anvisning de apparater och redskap i hemmet som används i stimulerande verksamhet och rengör dem vid behov
Goda G2 G2*	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med stöd använda och rengöra vanliga redskap som används vid assisterandet • kan med handledning använda de apparater och redskap i hemmet som används i stimulerande verksamhet och rengör dem med stöd
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • behärskar självständigt användningen och rengöringen av de hjälpmedel som används vid assisterandet • använder självständigt de apparater och redskap i hemmet som används i stimulerande verksamhet och rengör dem vid behov
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan enligt anvisningar använda och rengöra vanliga redskap som används vid assisterandet

- kan med stöd använda de apparater och redskap i hemmet som används i stimulerande verksamhet och rengör dem enligt anvisning

Behärskande av den kunskap som ligger till grund för arbetet

Klientkännedom

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • beaktar under handledning klientens individuella åldersrelaterade behov vid utförandet av assistensuppgifter
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan tillsammans med handledaren i inövade situationer beakta vanliga åldersrelaterade behov hos klienten vid utförandet av assistentuppgifter
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • beaktar klientens individuella åldersrelaterade behov vid utförandet av assistensuppgifter • beaktar i sin verksamhet klientens individuella behov relaterade till funktionsförmågan enligt anvisningarna
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med handledning i inövade situationer beakta vanliga åldersrelaterade behov hos klienten vid utförandet av assistentuppgifter • kan med handledning beakta klientens vanliga behov relaterade till funktionsförmågan
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • beaktar klientens individuella åldersrelaterade behov vid utförandet av assistensuppgifter • beaktar i sin verksamhet självständigt klientens individuella behov relaterade till funktionsförmågan
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med stöd i inövade situationer beakta vanliga åldersrelaterade behov hos klienten vid utförandet av assistentuppgifter • kan med stöd beakta klientens vanliga behov relaterade till funktionsförmågan

Behärskande av författningar och bestämmelser som är relaterade till arbetet

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • känner till de författningar och bestämmelser som är relaterade till arbetet och följer dem med handledning i sitt arbete • känner sin egen arbetsuppgift och det yrkesmässiga ansvaret och gränserna för det egna verksamhetsområdet • känner med handledning till hur man ska göra i hotfulla situationer
	<p>Anpassad bedömning</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • har en schematisk kunskap om de författningar och bestämmelser som är relaterade till arbetet och kan tillsammans med handledaren följa dem i inövade situationer • behöver stöd av handledare i hotfulla situationer, men kan med handledning agera sakligt i vanliga inövade situationer
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • känner till de författningar och bestämmelser som är relaterade till arbetet och följer dem enligt de givna anvisningarna • känner till socialskyddet och socialtjänsterna så att hon/han kan handleda sina klienter • känner sin egen arbetsuppgift och det yrkesmässiga ansvaret och gränserna för det egna verksamhetsområdet • kan förutse och vet hur man ska göra i hotfulla situationer
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • har en schematisk kunskap om de författningar och bestämmelser som är relaterade till arbetet och kan med handledning följa dem i inövade situationer • behöver handledning i hotfulla situationer, men kan med stöd agera sakligt i vanliga inövade situationer
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • känner till de författningar och bestämmelser som är relaterade till arbetet och följer dem självständigt i sitt arbete • känner till socialskyddet och socialtjänsterna så att hon/han på eget initiativ kan handleda sina klienter och hjälpa till att söka upp tjänsterna • känner sin egen arbetsuppgift och det yrkesmässiga ansvaret och gränserna för det egna verksamhetsområdet • kan förutse och vet hur man ska göra i hotfulla situationer
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • har en schematisk kunskap om de författningar och bestämmelser som är relaterade till arbetet och kan tillsammans med stöd följa dem • behöver anvisningar i hotfulla situationer, men kan enligt anvisningar agera sakligt i vanliga inövade situationer

Nyckelkompetenser för livslångt lärande

Lärande och problemlösning

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • verkar självständigt i bekanta betjäningssituationer men behöver handledning i nya situationer • har en positiv inställning till sitt arbete • söker hjälp i problemsituationer
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • agerar med handledning tillsammans med klienterna i inövade situationer

	<ul style="list-style-type: none"> • har en neutral inställning till sitt arbete • kan ge uttryck för att behöva hjälp av den övriga personalen
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • verkar på eget initiativ i föränderliga betjäningssituationer och lär sig av dem • har en positiv inställning till arbetet och är intresserad av sitt arbete • agerar i problemsituationer enligt anvisning
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • agerar med stöd tillsammans med klienterna i inövade situationer • har en rätt positiv inställning till sitt arbete • söker hjälp av den övriga personalen vid problemsituationer
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • verkar på eget initiativ och självmant i föränderliga betjäningssituationer, lär sig av dem och strävar efter att hitta ett förfaringssätt och en lösning som bäst passar för kundsituationen • har en positiv inställning till arbetet, är intresserad av sitt arbete, söker information i olika kunskapskällor och är beredd att lära sig av andra
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • agerar tillsammans med klienterna i inövade situationer • har en positiv inställning till sitt arbete • söker vid behov hjälp av den övriga personalen

Interaktion och samarbete

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • agerar sakligt och klarar av klientsituationerna samt sina egna arbetsuppgifter • handlar i olika interaktionssituationer • följer avtalade arbetstider • agerar enligt ett hållbart verksamhets sätt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • agerar med handledning sakligt tillsammans med klienterna i inövade situationer • kan med handledning utföra enkla arbeten i arbetsgemenskapen • samarbetar i inövade situationer
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • agerar med beaktande av klientens verksamhet noggrant i sina egna arbetsuppgifter • handlar på det sätt situationen förutsätter i olika interaktionssituationer • följer avtalade arbetstider och kommer i regel överens om avvikelser enligt ett överenskommet förfaringssätt • agerar enligt ett hållbart verksamhets sätt
	<p>Anpassad bedömning</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • agerar med stöd sakligt tillsammans med klienterna i inövade situationer • kan med stöd utföra enkla arbeten i arbetsgemenskapen • samarbetar med handledning i inövade situationer i arbetsgemenskapen
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • agerar med beaktande av klientens verksamhet noggrant och smidigt i kundsituationerna samt i sina egna arbetsuppgifter • verkar på eget initiativ på det sätt situationen förutsätter i olika interaktionssituationer • följer avtalade arbetstider och kommer överens om avvikelser enligt ett överenskommet förfaringssätt • agerar på eget initiativ enligt ett hållbart verksamhetsätt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • agerar sakligt tillsammans med klienterna i inövade situationer • kan utföra enkla arbeten i arbetsgemenskapen • samarbetar i inövade situationer i arbetsgemenskapen

Yrkesetik

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • iakttar tystnadsplikten • följer avtalade arbetstider • agerar med ett gott uppträdande • använder fackterminologi • agerar enligt ett hållbart verksamhetsätt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med handledning beakta givna instruktioner om tystnadsplikt • kan med individuell assistans • kan med handledning uppföra sig på ett bra sätt • kan använda enstaka fackuttryck
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • iakttar tystnadsplikten • följer avtalade arbetstider och kommer i regel överens om avvikelser enligt ett överenskommet förfaringssätt • använder i regel fackterminologi • agerar enligt ett hållbart verksamhetsätt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan beakta givna anvisningar om tystnadsplikt • kan med handledning följa givna arbetstider • kan med handledning uppföra sig på ett bra sätt • använder enkel fackterminologi
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • iakttar tystnadsplikten • följer avtalade arbetstider och kommer överens om avvikelser enligt ett överenskommet förfaringssätt

	<ul style="list-style-type: none"> • agerar med ett gott uppträdande, vänligt och professionellt även i föränderliga situationer • använder fackterminologi i sitt arbete • agerar på eget initiativ enligt ett hållbart verksamhets sätt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • iakttar tystnadsplikten • kan enligt anvisningar följa givna arbetstider • kan med stöd uppföra sig på ett bra sätt • använder enkel fackterminologi

Hälsa, säkerhet och funktionsförmåga

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • känner till förhållningsreglerna för brandsäkerheten • agerar tryggt i sitt arbete • upprätthåller funktions- och arbetsförmågan i sitt arbete.
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan söka hjälp vid förstahjälpsituationer • känner till utrymningsvägarna • kan med handledning agera tryggt i sitt arbete i avgränsade arbetssituationer • kan med handledning upprätthålla funktions- och arbetsförmågan i sitt arbete
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • känner till förhållningsreglerna vid förstahjälpsituationer • känner till förhållningsreglerna för brandsäkerheten • ansvarar för sin del för det personliga arbetarskyddet och kundsäkerheten och begär vid behov hjälp • upprätthåller funktions- och arbetsförmågan i sitt arbete.
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till förhållningsreglerna vid inövade förstahjälpsituationer • känner till förhållningsreglerna för brandsäkerhet i inövade situationer • kan med stöd agera tryggt i sitt arbete i avgränsade arbetssituationer • kan enligt ett schema upprätthålla funktions- och arbetsförmågan i sitt arbete
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • känner till förhållningsreglerna vid förstahjälpsituationer • känner till förhållningsreglerna för brandsäkerheten • ansvarar för sin del för att arbetarskyddsskyldigheten uppfylls och för kundsäkerheten • upprätthåller på eget initiativ funktions- och arbetsförmågan i sitt arbete.
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till förhållningsreglerna vid inövade förstahjälpsituationer

	<ul style="list-style-type: none">• känner till förhållningsreglerna för brandsäkerhet i inövade situationer• agerar tryggt i sitt arbete i avgränsade arbetssituationer• kan enligt anvisningar upprätthålla funktions- och arbetsförmågan i sitt arbete
--	---

Sätt att påvisa yrkesskickligheten

Den studerande påvisar sitt kunnande i examensdelen "Assisterande av klienter" i ett yrkesprov genom att visa sin förmåga att assistera klienter i klientens hem, på institutioner, i skolor eller daghem. Omfattningen av arbetet ska vara tillräcklig för att det kunnande som påvisas ska täcka de i grunden och läroplanen angivna kraven på yrkesskicklighet. Yrkesprovet utförs om möjligt i en professionell miljö och studeranden förutsätts arbeta enligt samma arbetstider som övriga på arbetsplatsen. Om detta inte går att förverkliga bör yrkesprovet genomföras i en miljö som så långt möjligt liknar en arbetsplats. Yrkesprovet kan om detta krävs ske på flera arbetsplatser, på skolan eller delvis utföras på en arbetsplats och delvis på skolan. Yrkesprovet kan anpassas i enlighet med studerandens individuella plan.

Beskrivning av yrkesprovet

I yrkesprovet för examensdelen "Assisterande av klienter" utför en studerande som medlem av ett arbetslag en uppgift som är relaterad till de krav på yrkeskunnande som är beskrivna i läroplanen. Under LIA-perioden bekantar sig studeranden med arbetsuppgifterna och har möjlighet att på ett naturligt sätt omsätta sina kunskaper till kunnande i en verklig arbetssituation. Vid yrkesprovet ska studeranden visa att hen behärskar de krav på yrkesskicklighet och det centrala kunnande som examensdelen förutsätter.

Studeranden ska göra upp en plan för yrkesprovet i god tid före yrkesprovets genomförande. I planen ska studeranden beskriva det egna arbetet och hur det centrala kunnandet framkommer i yrkesprovet. Under yrkesprovet ska studeranden presentera en beskrivning av verksamhetsprocesserna på arbetsplatsen.

Lärare har ansvar för att klargöra om den studerande har inlärningssvårigheter eller andra hinder för att visa sitt kunnande. Dessa bör beaktas då yrkesprovet planeras så att studeranden har möjlighet att påvisa sitt kunnande.

Ansvarsfördelning för planering och genomförande av yrkesprov

Ålands yrkesgymnasium har huvudansvar för planering och genomförande av yrkesprovet. Yrkesgymnasiet har också ansvar för att yrkesrådet får vederbörlig information och att undervisningspersonal och handledare på arbetsplatsen får kunskap om regelverket för yrkesprovet.

Yrkesrådet ska godkänna yrkesprovets utformning. Yrkesrådet ska också övervaka att yrkesprovet sker enligt regelverket. Yrkesrådet behandlar rättelseyrkande över bedömning av yrkesprovet. Yrkesrådets ordförande undertecknar yrkesprovsbetyget.

Lärare har ansvar för att informera den studerande samt arbetsplatsens handledare om yrkesprovet och hur det bedöms. Lärare har ansvar för att yrkesprovet är så utformat att det motsvarar läroplanens mål och kravnivå för kunnande och yrkesskicklighet. Lärare kan neka

studeranden rätt att delta i yrkesprovet om läraren bedömer att studerandens kunnande inte ligger på en sådan nivå att studeranden har tillräcklig yrkesskicklighet att avlägga provet med godkänd bedömning. Lärare deltar i utvärderingssamtalet och beslutar om bedömning av yrkesprovet tillsammans med arbetsplatshandledare.

Arbetsplatsens handledare deltar i planeringen av yrkesprovet. Handledaren har i samråd med läraren ansvar för att studeranden under LIA-perioden uppnår ett sådant kunnande att studeranden klarar yrkesprovets kravnivå. Handledaren deltar i utvärderingssamtalet och beslutar om bedömningen av yrkesprovet tillsammans med läraren.

Studeranden ska inhämta information om de krav på yrkesskicklighet för yrket som beskrivs i läroplanen. Studeranden har ansvar för att tillägna sig den kunskap och det yrkeskunnande som examensdelen kräver. Studeranden ska informera sig om yrkesprovets utformning och bedömningskriterier. Studeranden bestämmer tidpunkt för yrkesprovet tillsammans med ansvarig lärare och arbetsplatsens handledare. Studeranden ska bedöma sitt eget kunnande i en utvärdering och delta i utvärderingssamtalet. Studerandens utvärdering är i regel skriftlig, men av särskilda skäl kan studeranden ges möjlighet till muntlig utvärdering.

Bedömning av yrkesprovet

Lärare och arbetshandledare som bedömer yrkesprovet ska vara sakkunniga inom området. Bedömarna förvissar sig genom frågor att studeranden behärskar den kunskap och har det kunnande som kriterierna förutsätter. Vid bedömningen beaktas studerandens dokumenterade kunnande och kunskaper inom alla centrala delar av examensdelen. Vid utvärderingssamtalet diskuterar studeranden och bedömarna prestationerna. Studeranden har också vid samtalet möjlighet att ge tilläggsinformation.

Läraren och arbetsplatshandledaren tar gemensamt beslut om bedömningen. Bedömningen ges som vitsord enligt skala 1 – 3 eller anpassad skala **1* - 3*** och vitsordet ges utifrån de mål och bedömningskriterier som är fastställda för examensdelen.

Bedömarna ska dokumentera och motivera sin bedömning på en fastställd blankett.

Bedömningen av examensdelen "Assisterande av klienter" baseras på bedömningen av yrkesprovet.

2.4 Grundstädning och textilvårdsservice i hemmet, obligatorisk yrkesinriktad examensdel inom kompetensområdet, 15 kp

Krav på yrkesskicklighet

Den studerande

- genomför servicen enligt det förfaringssätt man kommit överens om och verkar i olika klientbetjäningssuppgifter inom hushållsservice
- planerar sitt eget arbete enligt klientstället och serviceavtalet
- utför grundstädningssuppgifter i hemmet enligt avtalet
- utför textil-, kläd- och bäddvård i hemmet enligt avtalet
- använder i sitt arbete ändamålsenliga medel, redskap, metoder och maskiner för rengöringen
- rengör och underhåller de redskap, anordningar och maskiner som hen använt
- iakttar arbets- och klientsäkerhet
- utvärderar sin egen verksamhet

Krav på yrkesskicklighet (anpassad nivå)

Den studerande

- genomför enkla serviceuppgifter efter en utarbetad plan och verkar i enkla klientbetjäningssuppgifter inom hushållsservice
- arbetar efter en färdigt uppgjord plan
- utför enkla grundstädningssuppgifter i hemmet
- utför enkel textil-, kläd- och bäddvård i hemmet
- använder i sitt arbete de vanligaste medlen, redskapen, metoderna samt enkla maskiner för rengöringen
- rengör och underhåller med stöd de vanligaste redskap, anordningar och maskiner som hen använt
- iakttar med stöd arbets- och klientsäkerhet
- kan med stöd utvärdera om hen utfört sitt arbete på ett bra sätt

Bedömning

I tabellen har bedömningskriterier för tre olika nivåer av kunnande samt föremålen för bedömning sammanställts. I den grundläggande yrkesutbildningen utgör föremålen för bedömning samtidigt det centrala innehållet i examensdelen. Under rubriken bedömningskriterier är den svarta texten för gymnasieexamensnivån och den röda texten för den anpassade nivån.

Bedömning

Behärskande av arbetsprocessen

Verksamhet tillsammans med klienten

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none">• agerar sakligt i vanliga betjäningssituationer i klientens hem• respekterar klientens önskemål och beaktar med handledning klientens verksamhet i sitt arbete
---------------------	--

	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med handledning agera sakligt med klienter i vanliga inövade betjäningssituationer • kan med handledning respektera klientens önskemål
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • agerar finkänsligt, klientinriktat och vänligt i olika betjäningssituationer i klientens hem samt stöder vid behov klienten att själv vara aktiv • respekterar klientens önskemål och beaktar klientens verksamhet i sitt arbete
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med stöd agera sakligt med klienter i vanliga inövade betjäningssituationer • kan med stöd respektera klientens önskemål
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • agerar klientinriktat och vänligt i olika betjäningssituationer i klientens hem och främjar klientrelationerna samt stöder vid behov klienten att själv vara aktiv med sin egen verksamhet • respekterar klientens önskemål och beaktar självständigt klientens verksamhet i sitt arbete samt handleder och vägleder klienten
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan agera sakligt med klienter i vanliga inövade betjäningssituationer • kan respektera klientens önskemål

Planering av textil-, kläd- och bäddvårdsuppgifter i hemmet

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • klär sig ändamålsenligt enligt situationen och använder nödvändig skyddsutrustning • gör upp en genomförbar arbetsplan för grundstädning och textilvård i hemmet • reserverar rengöringsmedel, redskap och maskiner för sitt arbete
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • klär sig i lämpliga arbetskläder och kan med handledning använda skyddsutrustning • följer en färdigt uppgjord arbetsplan • kan med handledning reservera de vanligaste rengöringsmedlen, redskapen och enkla maskiner för sitt arbete
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • klär sig ändamålsenligt enligt situationen och använder nödvändig skyddsutrustning • gör upp en genomförbar arbetsplan för grundstädning och textilvård i hemmet och beaktar klientens önskemål, behov, ergonomin och arbetssäkerheten och följer service- eller arbetsbeskrivningen

	<ul style="list-style-type: none"> reserverar rengöringsmedel, redskap och maskiner för sitt arbete
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> klär sig i lämpliga arbetskläder och kan med stöd använda skyddsutrustning kan med stöd göra upp en enkel genomförbar arbetsplan kan med stöd reservera de vanligaste rengöringsmedlen, redskapen och enkla maskiner för sitt arbete
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> reserverar rengöringsmedel, redskap och maskiner för sitt arbete gör självständigt upp en genomförbar arbetsplan för grundstädning och textilvård i hemmet och beaktar klientens önskemål, behov, ergonomi och arbetssäkerheten och följer service- eller arbetsbeskrivningen reserverar självständigt rengöringsmedel, redskap och maskiner som behövs för sitt arbete och beaktar den ekonomiska lönsamheten
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> klär sig i lämpliga arbetskläder och kan enligt anvisningar använda skyddsutrustning kan göra upp en enkel arbetsplan kan reservera de vanligaste rengöringsmedlen, redskapen och enkla maskiner för sitt arbete

Genomförande av grundstädningsuppgifter i hemmet

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> utför grundstädningsuppgifterna i hemmet enligt en färdig arbetsplan och iakttar arbetssäkerheten och ergonomin rengör tak-, vägg-, möbel-, textil- och golvytor samt sköter och skyddar dem med anvisningar utför bäddvård enligt behov arbetar och uppnår ett slutresultat i enlighet med avtalet
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> utför med handledning enkla inövade grundstädningsuppgifter enligt en färdig arbetsplan rengör med handledning tak-, vägg-, möbel-, textil- och golvytor utför med handledning enkel bäddvård kan tillsammans med handledaren utvärdera om det egna arbetet är bra eller dåligt
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> utför grundstädningsuppgifterna i hemmet i olika utrymmen och följer en ändamålsenlig arbetsordning och iakttar arbetssäkerheten och ergonomin rengör tak-, vägg-, möbel-, textil- och golvytor samt sköter och skyddar dem vid behov utför bäddvård enligt behov

	<ul style="list-style-type: none"> utför arbetet inom rimlig tid och uppnår ett slutresultat i enlighet med avtalet
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> utför med stöd inövade grundstädningssuppgifter av ett begränsat utrymme enligt en färdig plan rengör med stöd tak-, vägg-, möbel-, textil- och golvytor utför med stöd enkel bäddvård kan med stöd avgöra om det egna arbetet är bra eller dåligt utfört
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> utför grundstädningssuppgifterna i hemmet självständigt i en arbetsordning som är enligt målsättningen, iakttar arbetssäkerheten och ergonomin samt ändrar utförandet av sitt arbete vid behov rengör självständigt tak-, vägg-, möbel-, textil- och golvytor samt sköter och skyddar dem vid behov utför bäddvård enligt behov självständigt och omsorgsfullt utför sitt arbete självständigt inom rimlig tid och uppnår kostnadsmedvetet ett slutresultat i enlighet med avtalet
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> utför inövade grundstädningssuppgifter av ett begränsat utrymme enligt en färdig plan rengör tak-, vägg-, möbel-, textil- och golvytor enligt anvisningar utför enkel bäddvård kan avgöra om det egna arbetet är bra eller dåligt

Genomförande av textil- och klädvårdssuppgifter i hemmet

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> förbehandlar, tvättar, torkar och efterbehandlar kläder och hemmets textilier enligt skötselråden och iakttar arbetssäkerheten och ergonomin utför med handledning små reparationer arbetar med handledning och uppnår ett slutresultat i enlighet med avtalet
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> kan med handledning sköta enklare uppgifter såsom att förbehandla, tvätta, torka och efterbehandla kläder och textilier, men behöver mycket tydliga instruktioner har en så positiv inställning till arbetet att hen klarar sina uppgifter
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> förbehandlar, tvättar, torkar och efterbehandlar kläder och hemmets textilier ändamålsenligt enligt skötselråden och iakttar arbetssäkerheten och ergonomin utför små reparationer på begäran utför sitt arbete inom rimlig tid och uppnår ett slutresultat i enlighet med avtalet

	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med stöd sköta enklare uppgifter såsom att förbehandla, tvätta, torka och efterbehandla kläder och textilier, men behöver tydliga instruktioner • har en positiv inställning till sitt arbete • kan med stöd utföra uppgifterna inom rimlig tid och kan tillsammans med handledaren avgöra om uppgifterna utförts bra eller dåligt
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • förbehandlar, tvättar, torkar och efterbehandlar kläder och hemmets textilier ändamålsenligt enligt skötselråden och iakttar arbets säkerheten och ergonomin och ändrar utförandet av sitt arbete vid behov • utför små reparationer vid behov och kan bedöma reparationsbehovet • utför sitt arbete självständigt inom rimlig tid och uppnår kostnadsmedvetet ett önskat slutresultat
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan sköta enklare uppgifter såsom att förbehandla, tvätta, torka och efterbehandla kläder och textilier enligt anvisningar • har en positiv inställning till arbetet • kan enligt anvisning utföra uppgifterna inom rimlig tid och kan med stöd avgöra om uppgifterna utförts bra eller dåligt

Avslutande av grundstädnings-, textil- och klädvårdsuppgifter i hemmet

	<ul style="list-style-type: none"> • underhåller de redskap och maskiner som hen använt • granskar slutresultatet av sitt arbete
Nöjaktiga N1 N1*	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med handledning rengöra och underhålla de redskap och maskiner som hen använt • känner till att olika ytor och textilier ska ha olika behandling
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • underhåller noggrant de redskap och maskiner som hen använt och ställer dem tillbaka på sina platser • granskar slutresultatet av sitt arbete och har för sin del omsorg om hemmets ordning
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med stöd rengöra och underhålla de redskap och maskiner som hen använt • kan med handledning avgöra om arbetet utförts på ett bra sätt
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • underhåller noggrant och självständigt de redskap och maskiner som hen använt och ställer dem tillbaka på sina platser • granskar slutresultatet av sitt arbete och har för sin del omsorg om hemmets ordning och om att servicehelheten lyckas

	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • rengör och underhåller de vanligaste redskap och maskiner som hen använt • kan enligt anvisningar uppnå givna krav
--	--

Behärskande av arbetsmetoder, -redskap och -material

Kännedom om serviceavtalet och användning av arbetsbeskrivningar och redskap för kvalitetskontroll

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • följer arbetsplanen • utnyttjar i sitt arbete med handledning informationsteknik enligt företagets eller organisationens funktionssätt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • följer en färdigt uppgjord arbetsplan • kan med handledning och enligt schema utnyttja några enkla informationstekniska program
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • känner till serviceavtalets innehåll och handlar effektivt enligt den • utnyttjar i sitt arbete informationsteknik enligt företagets eller organisationens funktionssätt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med stöd arbeta enligt enkla service- och arbetsbeskrivningar • kan med stöd och enligt schema utnyttja enkel informationsteknik i sitt arbete
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • känner till serviceavtalets innehåll och handlar självständigt effektivt enligt den • utnyttjar i sitt arbete mångsidigt och aktivt informationsteknik enligt företagets eller organisationens funktionssätt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan arbeta enligt enkla service- och arbetsbeskrivningar • kan enligt anvisningar utnyttja enkel informationsteknik i sitt arbete

Användning av hemmets städredskap och maskiner

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • väljer och använder rengöringsredskap och -maskiner som arbetsplanen förutsätter arbetssäkert
	<p>Anpassad bedömning</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • använder med handledning de vanligaste rengöringsredskapen och -maskinerna på ett tryggt sätt
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • väljer och använder rengöringsredskap och -maskiner som arbetsplanen förutsätter arbetssäkert och ergonomiskt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • använder med stöd de vanligaste rengöringsredskapen och -maskinerna på ett tryggt sätt
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • väljer och använder rengöringsredskap och -maskiner som arbetsplanen förutsätter mångsidigt, arbetssäkert och ergonomiskt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • använder de vanligaste rengöringsredskapen och -maskinerna på ett tryggt sätt

Användning av hemmets redskap och maskiner för klädvård

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • använder redskap och maskiner för textilvård som finns i klienthemmet arbetssäkert
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • använder med handledning de vanligaste redskapen och maskinerna för textilvård som finns i klienthemmet på ett tryggt sätt
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • använder redskap och maskiner för textilvård som finns i klienthemmet arbetssäkert och ergonomiskt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • använder med stöd de vanligaste redskapen och maskinerna för textilvård som finns i klienthemmen på ett tryggt sätt
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • använder redskap och maskiner för textilvård som finns i klienthemmet mångsidigt, arbetssäkert och ergonomiskt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • använder de vanligaste redskapen och maskinerna för textilvård som finns i klienthemmen på ett tryggt sätt

Användning av städningmetoder i hemmet

	<ul style="list-style-type: none"> utför grundstädning i hemmet arbets säkert med ändamålsenliga städmetoder skyddar vid behov ytorna med ändamålsenliga skyddsmetoder
Nöjaktiga N1 N1*	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> utför med handledning grundstädning i hemmet med de vanligaste metoderna skyddar med handledning ytorna, men behöver mycket tydliga instruktioner
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> utför grundstädning i hemmet arbets säkert och ergonomiskt med ändamålsenliga städmetoder och beaktar smutsen och ytmaterialet skyddar vid behov ytorna med ändamålsenliga skyddsmetoder och beaktar anvisningen för ytmaterialet och målsättningen för sitt arbete
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> utför med stöd grundstädning i hemmet med de vanligaste metoderna skyddar med handledning ytorna, men behöver tydliga instruktioner
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> utför grundstädning i hemmet arbets säkert och ergonomiskt med de städmetoder som bäst passar för arbetet och beaktar smutsen och ytmaterialet underlättar sitt arbete med ändamålsenliga val av städmetoder skyddar vid behov ytorna självständigt med de skyddsmetoder som bäst passar för arbetet och beaktar anvisningen för ytmaterialet
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> utför grundstädning i hemmet med de vanligaste metoderna skyddar ytorna enligt instruktioner

Användning av klädvårdsmetoder i hemmet

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> vårdar med handledning hemmets textilier och kläder med ändamålsenliga metoder och beaktar textiliernas skötselrådsmärkningar
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> vårdar med handledning vanligast förekommande textilier och kläder i hemmet med vanliga metoder
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> vårdar hemmets textilier och kläder med ändamålsenliga metoder och beaktar textiliernas skötselrådsmärkningar
	<p>Anpassad bedömning</p>

	<ul style="list-style-type: none"> vårdar med stöd vanligast förekommande textilier och kläder i hemmet med vanliga metoder
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> vårdar hemmets textilier och kläder självständigt med ändamålsenliga metoder och beaktar textiliernas skötselrådsmärkningar underlättar sitt arbete med ändamålsenliga val av metoder för textiltvård
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> vårdar enligt anvisningar vanligast förekommande textilier och kläder i hemmet med vanliga metoder

Användning av rengöringsmedel i hemmet

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> använder ändamålsenligt de medel som används vid grundstädning och vård av textilier i hemmet
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> använder med handledning de vanligaste medlen som används vid grundstädning och vård av textilier i hemmet
Goda G2	<ul style="list-style-type: none"> använder tryggt och ändamålsenligt de medel som används vid grundstädning och vård av textilier i hemmet och beaktar den ekonomiska lönsamheten
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> använder med stöd de vanligaste medlen som används vid grundstädning och vård av textilier i hemmet
Berömliga B3	<ul style="list-style-type: none"> använder tryggt och ändamålsenligt de medel som används vid grundstädning och vård av textilier i hemmet och beaktar den ekonomiska lönsamheten och ett hållbart verksamhetssätt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> använder de vanligaste medlen som används vid grundstädning och vård av textilier i hemmet på ett ändamålsenligt sätt

Behärskande av den kunskap som ligger till grund för arbetet

Kännedom om klienten och klientens hem

	<ul style="list-style-type: none"> känner till hemmets och klientens önskemål och uppnår målsättningen för sitt arbete
--	---

Nöjaktiga N1 N1*	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> känner till hemmets och klientens önskemål och kan med handledning uppnå enkla mål för sitt arbete
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> känner till hemmets renhetsmålsättning och klientens önskemål så att hen uppnår målsättningen för sitt arbete
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> känner till hemmets och klientens önskemål och kan med stöd uppnå enkla mål för sitt arbete
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> känner till hemmets renhetsmålsättning och klientens önskemål så att hen uppnår det överenskomna slutresultatet och klienttillfredsställelse
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> känner till hemmets och klientens önskemål och kan uppnå enkla mål för sitt arbete

Identifiering av smutsens art

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> identifierar smutsens art och väljer grundstädningmetod identifierar smutsen och väljer en textilvårdsmetod
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> kan med handledning välja de vanligaste grundstädningmetoderna kan med handledning välja de vanligaste textilvårdsmetoderna
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> identifierar smutsens art och väljer en ändamålsenlig grundstädningmetod identifierar smutsen och väljer en ändamålsenlig textilvårdsmetod
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> kan med stöd välja de vanligaste grundstädningmetoderna kan med handledning välja de vanligaste textilvårdsmetoderna
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> identifierar smutsens art så att hen väljer ändamålsenliga grundstädningmetoder identifierar smutsens art och väljer en ändamålsenlig textilvårdsmetod
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> kan välja de vanligaste grundstädningmetoderna kan välja de vanligaste textilvårdsmetoderna

Kännedom om ytmaterial i hemmet

	<ul style="list-style-type: none"> identifierar ytmaterialen i hemmet
Nöjaktiga N1 N1*	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> kan med handledning identifiera vanliga ytmaterial i hemmet
	<ul style="list-style-type: none"> identifierar ytmaterialen i hemmet och känner till metoderna för grundstädning av dem
Goda G2 G2*	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> kan med stöd identifiera vanliga ytmaterial i hemmet och med stöd anpassa metoderna för grundstädning av dem
	<ul style="list-style-type: none"> identifierar självständigt ytmaterialen i hemmet och känner till metoderna för grundstädning av dem samt är på det klara med tillverkarens anvisningar för grundstädning
Berömliga B3 B3*	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> kan identifiera vanliga ytmaterial i hemmet och enligt anvisningar anpassa metoderna för grundstädning av dem

Kännedom om textiliers skötselrådsmärkningar

	<ul style="list-style-type: none"> tolkar skötselrådsmärkningarna och väljer med handledning ett lämpligt skötelsätt för textilierna
Nöjaktiga N1 N1*	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> kan med handledning tolka vanliga skötselrådsmärkningar och kan med handledning välja lämpligt skötelsätt för textilierna
	<ul style="list-style-type: none"> tolkar skötselrådsmärkningarna och väljer utgående från dem ett lämpligt skötelsätt för textilierna
Goda G2 G2*	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> kan med stöd tolka vanliga skötselrådsmärkningar och kan med stöd välja lämpligt skötelsätt för textilierna
	<ul style="list-style-type: none"> tolkar skötselrådsmärkningarna och väljer självständigt utgående från dem ett lämpligt skötelsätt för textilierna
Berömliga B3 B3*	<p>Anpassad bedömning</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • kan tolka vanliga skötselrådsmärkningar och kan enligt anvisningar välja lämpligt skötselsätt för textilierna
--	---

Kännedom om delfaktorerna i rengöringshändelsen

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • väljer ändamålsenliga grundstädningmetoder i hemmet • gör sig förtrogen med bruksanvisningarna för rengöringsmedel • känner till pH-värdet för de rengöringsmedlen som används och använder dem i hemmets grundstädning och textilvård
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med handledning välja de vanligaste grundstädningmetoderna i hemmet • kan med handledning tolka bruksanvisningarna för vanliga rengöringsmedel
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • känner till delfaktorerna i rengöringshändelsen så att hen väljer ändamålsenliga grundstädningmetoder i hemmet • är förtrogen med bruksanvisningarna för rengöringsmedel • känner till pH-värdet och de mest centrala verksamma substanserna för de rengöringsmedel som används i hemmets grundstädning och textilvård så att hen väljer de mest ändamålsenliga medlen för sitt arbete
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med stöd välja de vanligaste grundstädningmetoderna i hemmet • kan med stöd tolka bruksanvisningarna för vanliga rengöringsmedel
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • känner till delfaktorerna i rengöringshändelsen så att hen självständigt väljer ändamålsenliga grundstädningmetoder i hemmet • är förtrogen med bruksanvisningarna för rengöringsmedel • känner till pH-värdet och de mest centrala verksamma substanserna för de rengöringsmedel som används i hemmets grundstädning och textilvård så att hen självständigt väljer de mest ändamålsenliga medlen för sitt arbete självständigt och beaktar ekonomin
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan välja de vanligaste grundstädningmetoderna i hemmet • kan tolka bruksanvisningarna för vanliga rengöringsmedel

Nyckelkompetenser för livslångt lärande

Lärande och problemlösning

	<ul style="list-style-type: none"> • agerar i bekanta situationer tillsammans med klienterna och behöver handledning i nya situationer • har en positiv inställning till branschen och till arbetet
--	---

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • söker hjälp i problemsituationer
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • agerar med handledning tillsammans med klienterna i inövade situationer • har en sådan inställning till arbetet att hen klarar av att utföra det
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • agerar på eget initiativ i föränderliga klientbetjäningssituationer och lär sig av dem • har en positiv inställning till branschen och är intresserad av sitt arbete • grunda de egna lösningarna i problemsituationer på egna kunskaper
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • agerar med stöd tillsammans med klienterna i inövade situationer • har en positiv inställning till sitt arbete
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • agerar initiativrikt och självständigt i föränderliga klientbetjäningssituationer, lär sig av dem och hittar ett verksamhetsätt och en lösning som passar bäst i klientsituationen • har en positiv inställning till branschen, är intresserad av sitt arbete och söker branschinformation i olika kunskapskällor och är beredd att lära sig av andra • baserar de egna lösningarna i problemsituationer och sin verksamhet på yrkesmässiga kunskaper
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • agerar tillsammans med klienterna i inövade situationer • har en positiv inställning till arbete

Interaktion och samarbete

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • agerar sakligt och klarar av klientsituationerna samt sina egna arbetsuppgifter i arbetsgemenskapen • samarbetar i vanliga situationer i arbetsgemenskapen • handlar i olika interaktionssituationer
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • agerar med handledning sakligt tillsammans med kunderna i inövade situationer • kan med handledning utföra enkla arbeten i arbetsgemenskapen • samarbetar i inövade situationer
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • agerar med beaktande av klientens verksamhet noggrant i sina arbetsuppgifter i arbetsgemenskapen • samarbetar i olika slags situationer i sin arbetsgemenskap

	<ul style="list-style-type: none"> • handlar på det sätt situationen förutsätter i olika interaktionssituationer
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • agerar med stöd sakligt tillsammans med klienterna i inövade situationer • kan med stöd utföra enkla arbeten i arbetsgemenskapen • samarbetar med stöd i inövade situationer i arbetsgemenskapen
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • agerar med beaktande av klientens verksamhet noggrant och smidigt i klientsituationerna samt i sina egna arbetsuppgifter i arbetsgemenskapen, stöder och hjälper andra samt beaktar i sitt arbete det följande arbetsskedet och den följande arbetstagaren • samarbetar gärna och mångsidigt i arbetsgemenskapen, med klienterna och med intressentgrupperna • handlar på det sätt situationen förutsätter i olika interaktionssituationer
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • agerar sakligt tillsammans med klienterna i inövade situationer • utför enkla arbeten i arbetsgemenskapen • samarbetar i inövade situationer i arbetsgemenskapen

Yrkesetik

	<ul style="list-style-type: none"> • iakttar tystnadsplikten • följer överenskomna regler och arbetstider för arbetet • arbetar med ett gott uppträdande • använder fackterminologi
Nöjaktiga N1 N1*	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med handledning beakta givna instruktioner om tystnadsplikt • kan med individuell assistans följa givna arbetstider • kan med handledning uppträda på ett bra sätt • kan använda några enstaka fackuttryck
	<ul style="list-style-type: none"> • iakttar tystnadsplikten • följer överenskomna regler och arbetstider för arbetet samt kommer i regel överens om avvikelser enligt ett överenskommet förfaringsätt • arbetar med ett gott uppträdande, vänligt och professionellt • använder i regel fackterminologi • agerar enligt ett hållbart verksamhetsätt
Goda G2 G2*	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan beakta givna anvisningar om tystnadsplikt • kan med handledning följa givna arbetstider • kan med handledning uppträda på ett bra sätt • använder enkel fackterminologi

Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • iakttar tystnadsplikten • följer överenskomna regler och arbetstider för arbetet samt kommer överens om avvikelser enligt ett överenskommet förfaringsätt • arbetar med ett gott uppträdande, vänligt och professionellt även i föränderliga situationer • använder fackterminologi i sitt arbete • agerar på eget initiativ enligt ett hållbart verksamhetsätt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • iakttar tystnadsplikten • kan enligt anvisningar följa givna arbetstider • kan med stöd uppträda på ett bra sätt • använder enkel fackterminologi

Hälsa, säkerhet och funktionsförmåga

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • känner till förhållningsreglerna vid förstahjälpsituationer • känner till förhållningsreglerna för brandsäkerheten • agerar tryggt i sitt arbete • upprätthåller funktions- och arbetsförmågan i sitt arbete.
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan söka hjälp vid förstahjälpsituationer • känner till utrymningsvägarna • kan med handledning agera tryggt i sitt arbete i avgränsade situationer • kan med handledning upprätthålla funktions- och arbetsförmågan i sitt arbete
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • känner till förhållningsreglerna vid förstahjälpsituationer • känner till förhållningsreglerna för brandsäkerheten • ansvarar för sin del för den personliga arbetarskyddsskyldigheten och för klientsäkerheten och begär vid behov hjälp • upprätthåller funktions- och arbetsförmågan i sitt arbete.
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till förhållningsreglerna vid inövade förstahjälpsituationer • känner till förhållningsreglerna för brandsäkerhet i inövade situationer • kan med stöd agera tryggt i sitt arbete i inövade situationer • kan enligt ett schema upprätthålla funktions- och arbetsförmågan i sitt arbete
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • känner till förhållningsreglerna vid förstahjälpsituationer • känner till förhållningsreglerna för brandsäkerheten • ansvarar för sin del för att arbetarskyddsskyldigheten uppfylls och för klientsäkerheten • upprätthåller på eget initiativ funktions- och arbetsförmågan i sitt arbete.

	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none">• känner till förhållningsreglerna vid inövade förstahjälpssituationer• känner till förhållningsreglerna för brandsäkerhet i inövade situationer• agerar tryggt i sitt arbete i avgränsade arbetsituationer• kan enligt anvisningar upprätthålla funktions- och arbetsförmågan i sitt arbete
--	--

Sätt att påvisa yrkesskickligheten

Den studerande påvisar sitt kunnande i examensdelen "Grundstädning och textilvårdsservice i hemmet" i ett yrkesprov genom att visa sin förmåga att utföra grundstädnings- och textilvårdsuppgifter i klienthem (privathem eller servicebostäder), hemliknande institutioner (vårdhem, serviceboende) eller i daghem. Omfattningen av arbetet ska vara tillräcklig för att det kunnande som påvisas ska täcka de i grunden och läroplanen angivna kraven på yrkesskicklighet. Yrkesprovet utförs om möjligt i en professionell miljö och studeranden förutsätts arbeta enligt samma arbetstider som övriga på arbetsplatsen. Om detta inte går att förverkliga bör yrkesprovet genomföras i en miljö som så långt möjligt liknar en arbetsplats. Yrkesprovet kan om detta krävs ske på flera arbetsplatser, på skolan eller delvis utföras på en arbetsplats och delvis på skolan. Yrkesprovet kan anpassas i enlighet med studerandens individuella plan.

Beskrivning av yrkesprovet

I yrkesprovet för examensdelen "Grundstädning och textilvårdsservice i hemmet" utför en studerande som medlem av ett arbetslag en uppgift som är relaterad till de krav på yrkeskunnande som är beskrivna i läroplanen. Under LIA-perioden bekantar sig studeranden med arbetsuppgifterna och har möjlighet att på ett naturligt sätt omsätta sina kunskaper till kunnande i en verklig arbetsituation. Vid yrkesprovet ska studeranden visa att hen behärskar de krav på yrkesskicklighet och det centrala kunnande som examensdelen förutsätter.

Studeranden ska göra upp en plan för yrkesprovet i god tid före yrkesprovets genomförande. I planen ska studeranden beskriva det egna arbetet och hur det centrala kunnandet framkommer i yrkesprovet. Under yrkesprovet ska studeranden presentera en beskrivning av verksamhetsprocesserna på arbetsplatsen.

Lärare har ansvar för att klargöra om den studerande har inlärningssvårigheter eller andra hinder för att visa sitt kunnande. Dessa bör beaktas då yrkesprovet planeras så att studeranden har möjlighet att påvisa sitt kunnande.

Ansvarsfördelning för planering och genomförande av yrkesprov

Ålands yrkesgymnasium har huvudansvar för planering och genomförande av yrkesprovet. Yrkesgymnasiet har också ansvar för att yrkesrådet får vederbörlig information och att undervisningspersonal och handledare på arbetsplatsen får kunskap om regelverket för yrkesprovet.

Yrkesrådet ska godkänna yrkesprovets utformning. Yrkesrådet ska också övervaka att yrkesprovet sker enligt regelverket. Yrkesrådet behandlar rättelseyrkande över bedömning av yrkesprovet. Yrkesrådets ordförande undertecknar yrkesprovsbetyget.

Lärare har ansvar för att informera den studerande samt arbetsplatsens handledare om yrkesprovet och hur det bedöms. Lärare har ansvar för att yrkesprovet är så utformat att det motsvarar läroplanens mål och kravnivå för kunnande och yrkesskicklighet. Lärare kan neka studeranden rätt att delta i yrkesprovet om läraren bedömer att studerandens kunnande inte ligger på en sådan nivå att studeranden har tillräcklig yrkesskicklighet att avlägga provet med godkänd bedömning. Lärare deltar i utvärderingssamtalet och beslutar om bedömning av yrkesprovet tillsammans med arbetsplatshandledare.

Arbetsplatsens handledare deltar i planeringen av yrkesprovet. Handledaren har i samråd med läraren ansvar för att studeranden under LIA-perioden uppnår ett sådant kunnande att studeranden klarar yrkesprovets kravnivå. Handledaren deltar i utvärderingssamtalet och beslutar om bedömningen av yrkesprovet tillsammans med läraren.

Studeranden ska inhämta information om de krav på yrkesskicklighet för yrket som beskrivs i läroplanen. Studeranden har ansvar för att tillägna sig den kunskap och det yrkeskunnande som examensdelen kräver. Studeranden ska informera sig om yrkesprovets utformning och bedömningskriterier. Studeranden bestämmer tidpunkt för yrkesprovet tillsammans med ansvarig lärare och arbetsplatsens handledare. Studeranden ska bedöma sitt eget kunnande i en utvärdering och delta i utvärderingssamtalet. Studerandens utvärdering är i regel skriftlig, men av särskilda skäl kan studeranden ges möjlighet till muntlig utvärdering.

Bedömning av yrkesprovet

Lärare och arbetshandledare som bedömer yrkesprovet ska vara sakkunniga inom området. Bedömarna förvissar sig genom frågor att studeranden behärskar den kunskap och har det kunnande som kriterierna förutsätter. Vid bedömningen beaktas studerandens dokumenterade kunnande och kunskaper inom alla centrala delar av examensdelen. Vid utvärderingssamtalet diskuterar studeranden och bedömarna prestationerna. Studeranden har också vid samtalet möjlighet att ge tilläggsinformation.

Läraren och arbetsplatshandledaren tar gemensamt beslut om bedömningen. Bedömningen ges som vitsord enligt skala 1 – 3 eller anpassad skala 1* - 3* och vitsordet ges utifrån de mål och bedömningskriterier som är fastställda för examensdelen.

Bedömarna ska dokumentera och motivera sin bedömning på en fastställd blankett.

Bedömningen av examensdelen "Grundstädning och textilvårdsservice i hemmet" baseras på bedömningen av yrkesprovet.

2.5 Kostservice i hemmet, obligatorisk yrkesinriktad examensdel inom kompetensområdet, 15 kp

Krav på yrkesskicklighet

Den studerande

- genomför måltidsservice i klienthem enligt det förfaringsätt som man kommit överens om och arbetar i olika kostservicesituationer i hem
- planerar sitt eget arbete enligt klientens behov och serviceavtalet
- planerar och tillreder hemlagad mat enligt klienternas önskemål
- beaktar i planeringen de finländska näringsrekommendationerna och behoven hos klienter i olika åldrar
- tillreder hemlagad mat enligt de vanligaste specialdietera
- lägger upp maten enligt klienternas önskemål och behov
- städar arbetsmiljön i köket hos en klient
- iakttar arbets- och klientsäkerhet
- följer hygien- och avfallshanteringsanvisningarna
- utvärderar sitt eget arbete och sin verksamhet

Krav på yrkesskicklighet (anpassad nivå)

Den studerande

- utför måltidsservice i ett klienthem med stöd enligt ett fastställt schema
- arbetar enligt en enkel uppgjord arbetsplan
- planerar och tillreder enkel hemlagad mat
- kan med stöd beakta de vanligaste specialdietera
- lägger upp mat enligt schema
- städar med stöd arbetsmiljön i köket hos en klient
- följer hygien- och avfallshanteringsanvisningar
- kan med stöd utvärdera om hen utfört arbetet på ett bra eller dåligt sätt

Bedömning

I tabellen har bedömningskriterier för tre olika nivåer av kunnande samt föremålen för bedömning sammanställts. I den grundläggande yrkesutbildningen utgör föremålen för bedömning samtidigt det centrala innehållet i examensdelen. Under rubriken bedömningskriterier är den svarta texten för gymnasieexamensnivån och den röda texten för den anpassade nivån.

Bedömning

Behärskande av arbetsprocessen

Planering av tillredningen av hemlagad mat

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none">• klär sig enligt hygienkraven och på ett sätt som passar situationen• agerar enligt en given anvisning och en färdig arbetsplan• tar fram de råvaror och de matlagningsredskap som behövs
---------------------	--

	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med handledning välja rätt klädsel • kan med handledning arbeta enligt en färdig arbetsplan • kan med handledning ta fram enkla råvaror och de matlagningsredskap som behövs
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • klär sig enligt hygienkraven och på ett sätt som passar situationen • planerar en genomförbar måltidshelhet utgående från klientens beställning eller en färdig matsedel • tar enligt anvisning fram de råvaror och de matlagningsredskap som behövs
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med stöd välja rätt klädsel • kan med stöd arbeta enligt en enkel arbetsplan • kan med stöd ta fram enkla råvaror och matlagningsredskap som behövs
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • klär sig enligt hygienkraven och på ett sätt som passar situationen • planerar en genomförbar måltidshelhet utgående från klientens beställning eller en färdig matsedel så att planen innehåller flera förslag • tar på eget initiativ fram de råvaror och de matlagningsredskap som behövs
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan enligt anvisningar välja rätt klädsel • arbetar enligt en enkel arbetsplan • tar fram enkla råvaror och matlagningsredskap som behövs

Tillredning av hemlagad mat

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • tidsplanerar olika arbetsuppgifter i hemmet ändamålsenligt • tillreder mat enligt sin erhållna arbetsplan och iakttar arbets säkerheten • tillreder mat av färdigmat eller halvfabrikat enligt anvisning • arbetar inom rimlig tid • utvärderar smaken på den mat hen tillrett
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • följer med handledning en uppgjord tidsplanering • tillreder med handledning enkel mat enligt en uppgjord arbetsplan och iakttar arbets säkerheten • tillreder med handledning färdigmat eller halvfabrikat • kan i avgränsade situationer och med handledning utföra arbetet inom rimlig tid • kan med handledning utvärdera smaken på den mat hen tillrett

Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> tidsplanerar hemmets olika arbetsuppgifter ändamålsenligt i förhållande till varandra tillreder mat enligt arbetsplanen och iakttar arbetssäkerheten och ergonomin tillreder mångsidig mat av färdigmat eller halvfabrikat enligt anvisning arbetar noggrant inom rimlig tid utvärderar smaken på de maträtter hen tillrett och gör ändringar vid behov
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> följer med stöd en uppgjord tidsplanering tillreder med stöd enkel mat enligt en uppgjord arbetsplan och iakttar arbetssäkerheten tillreder med stöd färdigmat eller halvfabrikat kan i avgränsade situationer och med stöd utföra arbetet inom rimlig tid kan med stöd utvärdera smaken på den mat hen tillrett
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> tidsplanerar hemmets olika arbetsuppgifter ändamålsenligt i förhållande till varandra och arbetar smidigt även i föränderliga situationer tillreder mat enligt sin uppgjorda plan för tillredning av maten och iakttar arbetssäkerheten och ergonomin och ändrar sin plan smidigt vid behov tillreder mångsidig mat av färdigmat eller halvfabrikat på eget initiativ arbetar noggrant inom rimlig tid utvärderar på eget initiativ smaken på de maträtter hon/han tillrett och gör ändringar vid behov
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> följer en uppgjord tidsplanering tillreder enkel mat enligt en uppgjord arbetsplan och iakttar arbetssäkerheten tillreder färdigmat eller halvfabrikat kan i avgränsade situationer utföra arbetet inom rimlig tid kan utvärdera smaken på den mat hen tillrett

Uppläggning av hemlagad mat

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> lägger med handledning upp maten eller ställer den i förvaring för att användas senare
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> kan med handledning lägga upp maten eller ställa den i förvaring för att användas senare
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> lägger upp maten eller ställer den i förvaring för att användas senare

	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med stöd lägga upp maten eller ställa den i förvaring för att användas senare
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • lägger enligt klientens önskemål upp maten eller ställer den i förvaring för att användas senare
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan enligt anvisningar lägga upp maten eller ställa den i förvaring för att användas senare

Städning av klientens kök

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • rengör och ställer på plats matlagningsredskap, maskiner, apparater och kärl som använts och städar arbetsmiljön enligt anvisningar • hanterar avfall enligt avfallshanteringsanvisningarna
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med handledning rengöra och ställa på sin plats bekanta matlagningsredskap och kärl som används och städar med handledning arbetsmiljön • kan med handledning sortera vanligt avfall
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • rengör och ställer på sina platser de matlagningsredskap, maskiner, apparater och kärl som hon/han använt och städar arbetsmiljön • hanterar avfall enligt avfallshanteringsanvisningarna
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med stöd rengöra och ställa på sin plats bekanta matlagningsredskap och kärl som används och städar med handledning arbetsmiljön • kan med stöd sortera vanligt avfall
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • rengör och ställer på sina platser de matlagningsredskap, maskiner, apparater och kärl som hon/han använt och städar självständigt arbetsmiljön • hanterar avfall enligt avfallshanteringsanvisningarna och undviker i sitt arbete i mån av möjlighet att avfall uppstår
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan rengöra och ställa på sin plats bekanta matlagningsredskap och kärl som används och städar med handledning arbetsmiljön • kan sortera vanligt avfall

Behärskande av arbetsmetoder, -redskap och -material

Kännedom om serviceavtalet eller beställningsordern

	<ul style="list-style-type: none"> känner i huvudsak till innehållet i serviceavtalet och beställningsordern
Nöjaktiga N1 N1*	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> kan med handledning följa ett enkelt uppgjort serviceavtal och en enkel beställningsorder
	<ul style="list-style-type: none"> känner till innehållet i serviceavtalet eller beställningsordern och handlar därefter
Goda G2 G2*	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> kan med stöd följa ett enkelt uppgjort serviceavtal och en enkel beställningsorder
	<ul style="list-style-type: none"> känner till innehållet i serviceavtalet eller beställningsordern och handlar självständigt därefter
Berömliga B3 B3*	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> kan följa ett enkelt uppgjort serviceavtal och en enkel beställningsorder

Behärskande av metoder för tillredning av hemlagad mat

	<ul style="list-style-type: none"> tillreder hemlagad mat med lämpliga metoder och med arbetsmiljöns apparater och maskiner
Nöjaktiga N1 N1*	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> tillreder med handledning enkel hemlagad mat med enkla metoder och apparater och maskiner
	<ul style="list-style-type: none"> tillreder hemlagad mat med lämpliga metoder och med arbetsmiljöns apparater och maskiner
Goda G2 G2*	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> tillreder med stöd enkel hemlagad mat med enkla metoder och apparater och maskiner
	<ul style="list-style-type: none"> tillreder på eget initiativ eller genom att tillämpa anvisningen hemlagade måltider ekonomiskt med lämpliga metoder och med arbetsmiljöns apparater och maskiner underlättar sitt arbete med ändamålsenliga val av metoder

	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> tillreder enkel hemlagad mat med enkla metoder och apparater och maskiner
--	--

Val, hantering och användning av råvaror

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> identifierar, kan välja och använda de livsmedel som används i den hemlagade maten och hanterar med handledning dem riktigt i olika skeden av matlagningsprocessen
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> kan med handledning känna igen och använda vanliga livsmedel som används i den hemlagade maten
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> identifierar, kan välja och använder ekonomiskt de vanligaste livsmedel som används i hemlagad mat och hanterar, lagrar och förvarar dem riktigt i olika skeden av matlagningsprocessen enligt anvisning
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> kan med stöd känna igen och använda vanliga livsmedel som används i den hemlagade maten
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> identifierar, kan välja och använder ekonomiskt de livsmedel som används i hemlagad mat och hanterar, lagrar och förvarar dem på eget initiativ riktigt i olika skeden av matlagningsprocessen ersätter självständigt vid behov ett livsmedel som fattas i matlagningen
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> kan känna igen och använda vanliga livsmedel som används i den hemlagade maten

Användning av matlagningsredskap, apparater och maskiner

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> använder och rengör de köksarbetsredskap och -maskiner som arbetet förutsätter på ett säkert sätt.
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> kan med handledning använda och rengöra vanliga köksarbetsredskap och -maskiner som arbetet förutsätter
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> använder och rengör de köksarbetsredskap och -maskiner som hans arbetsplan förutsätter enligt anvisning på ett säkert och ergonomiskt sätt.

	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med stöd använda och rengöra vanliga köksarbetsredskap och -maskiner som arbetet förutsätter
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • använder och rengör på eget initiativ de köksarbetsredskap och -maskiner som hens arbetsplan förutsätter på ett mångsidigt, säkert och ergonomiskt sätt.
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan använda och rengöra vanliga köksarbetsredskap och -maskiner som arbetet förutsätter

Behärskande av den kunskap som ligger till grund för arbetet

Klientkännedom

	<ul style="list-style-type: none"> • känner klientens behov och uppnår målsättningen för sitt arbete
Nöjaktiga N1 N1*	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan i sin verksamhet tillsammans med handledaren beakta ifall klienten har några speciella behov
	<ul style="list-style-type: none"> • känner klientens behov, agerar enligt dem och uppnår den överenskomna kvalitetsmålsättningen
Goda G2 G2*	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan enligt schema känna till klientens grundläggande behov och med stöd beakta dem i sin verksamhet
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • tar aktivt reda på klientens behov och önskemål, agerar enligt dem och uppnår den överenskomna kvalitetsmålsättningen och kundtillfredsställelse
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan enligt ett schema känna till klientens grundläggande behov och kan enligt anvisningar beakta dem i sitt arbete

Kostnadseffektiv och resultatrik verksamhet

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • beräknar med handledning kostnaderna för produkten eller tjänsten
	<p>Anpassad bedömning</p>

	<ul style="list-style-type: none"> kan med handledarens hjälp förstå vad produkten eller tjänsten kostar
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> beräknar enligt anvisning kostnaderna för produkten eller tjänsten och känner i huvudsak till principerna för hur kostnaderna bildas
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> kan med handledning förstå vad vanliga produkter eller tjänster kostar
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> beräknar i sitt arbete kostnaderna för produkten eller tjänsten och känner till principerna för hur kostnaderna bildas
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> kan med stöd förstå vad vanliga produkter eller tjänster kostar

Kännedom om specialdieter

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> planerar som medlem i arbetsgruppen en måltidshelhet som är enligt klientens önskemål
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> känner till att specialdieter laktosfri, mjölkfri och glutenfri behöver beaktas kan med handledning vid behov välja dessa produkter vid tillredning av mat
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> planerar som medlem i arbetsgruppen en måltidshelhet som är enligt klientens önskemål och passar för situationen tillreder alternativ till hemlagad mat som specialdieter förutsätter (dieter enligt de vanligaste födoämnesallergierna)
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> har en baskännedom om specialdieter laktosfri, mjölkfri och glutenfri kan vid behov med stöd välja dessa produkter vid tillredning av mat
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> tillreder alternativ till hemlagad mat som specialdieter förutsätter (dieter enligt de vanligaste födoämnesallergierna) omvandlar grundreceptet så att det passar specialdieter
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> har en baskännedom om specialdieter laktosfri, mjölkfri och glutenfri kan vid behov enligt anvisningar välja dessa produkter vid tillredning av mat

Olika åldersgruppers nutrition

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> tillreder måltider åt klienter i olika åldrar i enlighet med deras önskemål och näringsrekommendationer
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> kan med handledarens hjälp tillreda måltider enligt fastställda näringsrekommendationer med hjälp av schema
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> planerar som medlem i arbetsgruppen och tillreder självständigt en måltidshelhet åt klienter i olika åldrar i enlighet med deras önskemål och näringsrekommendationer
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> kan med handledning tillreda måltider enligt fastställda näringsrekommendationer med hjälp av schema
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> planerar och tillreder självständigt en måltidshelhet åt klienter i olika åldrar i enlighet med deras önskemål och näringsrekommendationer
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> kan med stöd tillreda måltider enligt fastställda näringsrekommendationer med hjälp av schema

Iakttagande av hygien- och avfallshanteringsanvisningar

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> iakttar hygienkraven och avfallshanteringsplanen i sitt arbete
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> har en baskänedom om hygienkraven och kan med handledning iaktta dem kan med handledning sortera vanligt avfall
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> iakttar hygienkraven och avfallshanteringsplanen i sitt arbete
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> har en baskänedom om hygienkraven och kan med stöd iaktta dem kan med stöd sortera vanligt avfall
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> iakttar och tillämpar självständigt hygienkraven och avfallshanteringsplanen i sitt arbete
	<p>Anpassad bedömning</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • har en baskänedom om hygienkraven och kan enligt anvisning iaktta dem • kan sortera och återvinna vanligt avfall
--	---

Nyckelkompetenser för livslångt lärande

Lärande och problemlösning

Nöjaktiga N1	<ul style="list-style-type: none"> • agerar i bekanta situationer tillsammans med klienterna och behöver handledning i nya situationer • har en positiv inställning till branschen och till arbetet • söker hjälp i problemsituationer
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • agerar med handledning tillsammans med klienterna i inövade situation • har en sådan inställning till arbetet att hen klarar av att utföra det • kan ge uttryck för att behöva hjälp
Goda G2	<ul style="list-style-type: none"> • agerar på eget initiativ i föränderliga klientbetjäningssituationer och lär sig av dem • har en positiv inställning till branschen och är intresserad av sitt arbete • motiverar de egna lösningarna i problemsituationer
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • agerar med stöd tillsammans med klienterna i inövade situationer • har en positiv inställning till arbetet så att hen orkar utföra det • söker hjälp i problemsituationer
Berömliga B3	<ul style="list-style-type: none"> • agerar initiativrikt och självständigt i föränderliga klientbetjäningssituationer, lär sig av dem och hittar ett verksamhetsätt och en lösning som passar bäst i klientsituationen • har en positiv inställning till branschen, är intresserad av sitt arbete och söker branschinformation i olika kunskapskällor och är beredd att lära sig av andra • motiverar de egna lösningarna i problemsituationer och sin verksamhet med yrkesmässiga kunskaper
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • agerar tillsammans med klienterna i inövade situationer • har en positiv inställning till arbetet • söker hjälp i problemsituationer

Interaktion och samarbete

	<ul style="list-style-type: none"> • agerar sakligt och klarar av klientsituationerna samt sina egna arbetsuppgifter i arbetsgemenskapen
--	---

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • handlar i olika interaktionssituationer
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • agerar sakligt med handledning i inövade situationer • kan med handledning utföra enkla arbeten i arbetsgemenskapen • samarbetar i inövade situationer med handledaren
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • agerar med beaktande av klientens verksamhet noggrant i sina arbetsuppgifter i arbetsgemenskapen • samarbetar i olika slags situationer i sin arbetsgemenskap • handlar på det sätt situationen kräver i olika interaktionssituationer
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • agerar sakligt med stöd tillsammans med klienterna i inövade situationer • kan med stöd utföra enkla arbeten i arbetsgemenskapen • samarbetar med stöd i inövade situationer i arbetsgemenskapen
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • agerar med beaktande av klientens verksamhet noggrant och smidigt i klientsituationerna samt i sina egna arbetsuppgifter i arbetsgemenskapen, stöder och hjälper andra samt beaktar i sitt arbete det följande arbetsskedet och den följande arbetstagaren • samarbetar gärna och mångsidigt i arbetsgemenskapen, med klienterna och med intressentgrupperna • handlar på det sätt situationen kräver i olika interaktionssituationer
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • agerar sakligt tillsammans med klienterna i inövade situationer • utför enkla arbeten i arbetsgemenskapen • samarbetar i inövade situationer i arbetsgemenskapen

Yrkesetik

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • iakttar tystnadsplikten • följer överenskomna regler och arbetstider för arbetet • arbetar med ett gott uppträdande • använder fackterminologi • agerar enligt ett hållbart verksamhets sätt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med handledning beakta tystnadsplikten • kan med individuell assistans följa givna arbetstider • kan med handledning uppföra sig på ett bra sätt • kan använda några enstaka fackuttryck
	<ul style="list-style-type: none"> • iakttar tystnadsplikten

Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • följer överenskomna regler och arbetstider för arbetet samt kommer i regel överens om avvikelser enligt ett överenskommet förfaringsätt • arbetar med ett gott uppträdande, vänligt och professionellt • använder i regel fackterminologi • agerar enligt ett hållbart verksamhetsätt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan beakta givna anvisningar om tystnadsplikten • kan med handledning följa givna arbetstider • kan med handledning uppföra sig på ett bra sätt • använder enkel fackterminologi
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • iakttar tystnadsplikten • följer överenskomna regler och arbetstider för arbetet samt kommer överens om avvikelser enligt ett överenskommet förfaringsätt • arbetar med ett gott uppträdande, vänligt och professionellt även i föränderliga situationer • använder fackterminologi i sitt arbete • agerar på eget initiativ enligt ett hållbart verksamhetsätt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • iakttar tystnadsplikten • kan enligt anvisningar följa givna arbetstider • kan med stöd uppföra sig på ett bra sätt • använder enkel fackterminologi

Hälsa, säkerhet och funktionsförmåga

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • känner till förhållningsreglerna vid förstahjälpsituationer • känner till förhållningsreglerna för brandsäkerheten • agerar tryggt i sitt arbete • upprätthåller funktions- och arbetsförmågan i sitt arbete
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan söka hjälp i förstahjälpsituationer • känner till utrymningsvägarna • kan med handledning agera tryggt i avgränsade arbetssituationer • kan med handledning upprätthålla funktions- och arbetsförmågan i sitt arbete
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • känner till förhållningsreglerna vid förstahjälpsituationer • känner till förhållningsreglerna för brandsäkerheten • ansvarar för sin del för det personliga arbetarskyddet och för klientsäkerheten och begär vid behov hjälp • upprätthåller funktions- och arbetsförmågan i sitt arbete

	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none">• känner till förhållningsreglerna vid inövade förstahjälpsituationer• känner till förhållningsreglerna för brandsäkerhet i inövade situationer• kan med stöd agera tryggt i sitt arbete i avgränsade situationer• kan enligt schema upprätthålla funktions- och arbetsförmågan i sitt arbete
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none">• känner till förhållningsreglerna vid förstahjälpsituationer• känner till förhållningsreglerna för brandsäkerheten• ansvarar för sin del för att arbetarskyddsskyldigheten uppfylls och för klientsäkerheten• upprätthåller på eget initiativ funktions- och arbetsförmågan i sitt arbete.
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none">• känner till förhållningsreglerna vid inövade förstahjälpsituationer• känner till förhållningsreglerna för brandsäkerhet i inövade situationer• agerar tryggt i sitt arbete i avgränsade situationer• kan enligt anvisningar upprätthålla funktions- och arbetsförmågan i sitt arbete

Sätt att påvisa yrkesskickligheten

Den studerande påvisar sitt kunnande i examensdelen "Kostservice i hemmet" i ett yrkesprov genom att visa sin förmåga att utföra arbete i uppgifter med tillredning av hemlagad mat i klientens hem. Lämpliga arbetsmiljöer är t.ex. klienthem (privathem, servicebostäder) eller hemliknande institutioner (vårdhem, serviceboenden och hem för äldre samt daghem). Omfattningen av arbetet ska vara tillräcklig för att det kunnande som påvisas ska täcka de i grunden och läroplanen angivna kraven på yrkesskicklighet. Yrkesprovet utförs om möjligt i en professionell miljö och studeranden förutsätts arbeta enligt samma arbetstider som övriga på arbetsplatsen. Om detta inte går att förverkliga bör yrkesprovet genomföras i en miljö som så långt möjligt liknar en arbetsplats. Yrkesprovet kan om detta krävs ske på flera arbetsplatser, på skolan eller delvis utföras på en arbetsplats och delvis på skolan. Yrkesprovet kan anpassas i enlighet med studerandens individuella plan.

Beskrivning av yrkesprovet

I yrkesprovet för examensdelen "Kostservice i hemmet" utför en studerande som medlem av ett arbetslag en uppgift som är relaterad till de krav på yrkeskunnande som är beskrivna i läroplanen. Under LIA-perioden bekantar sig studeranden med arbetsuppgifterna och har möjlighet att på ett naturligt sätt omsätta sina kunskaper till kunnande i en verklig arbetssituation. Vid yrkesprovet ska studeranden visa att hen behärskar de krav på yrkesskicklighet och det centrala kunnande som examensdelen förutsätter.

Studeringen ska göra upp en plan för yrkesprovet i god tid före yrkesprovets genomförande. I planen ska studeringen beskriva det egna arbetet och hur det centrala kunnandet framkommer i yrkesprovet. Under yrkesprovet ska studeringen presentera en beskrivning av verksamhetsprocesserna på arbetsplatsen.

Lärare har ansvar för att klargöra om den studerande har inlärningssvårigheter eller andra hinder för att visa sitt kunnande. Dessa bör beaktas då yrkesprovet planeras så att studeringen har möjlighet att påvisa sitt kunnande.

Ansvarsfördelning för planering och genomförande av yrkesprov

Ålands yrkesgymnasium har huvudansvar för planering och genomförande av yrkesprovet. Yrkesgymnasiet har också ansvar för att yrkesrådet får vederbörlig information och att undervisningspersonal och handledare på arbetsplatsen får kunskap om regelverket för yrkesprovet.

Yrkesrådet ska godkänna yrkesprovets utformning. Yrkesrådet ska också övervaka att yrkesprovet sker enligt regelverket. Yrkesrådet behandlar rättelseyrkande över bedömning av yrkesprovet. Yrkesrådets ordförande undertecknar yrkesprovsbetyget.

Lärare har ansvar för att informera den studerande samt arbetsplatsens handledare om yrkesprovet och hur det bedöms. Lärare har ansvar för att yrkesprovet är så utformat att det motsvarar läroplanens mål och kravnivå för kunnande och yrkesskicklighet. Lärare kan neka studeringen rätt att delta i yrkesprovet om läraren bedömer att studerandens kunnande inte ligger på en sådan nivå att studeringen har tillräcklig yrkesskicklighet att avlägga provet med godkänd bedömning. Lärare deltar i utvärderingssamtalet och beslutar om bedömning av yrkesprovet tillsammans med arbetsplatshandledare.

Arbetsplatsens handledare deltar i planeringen av yrkesprovet. Handledaren har i samråd med läraren ansvar för att studeringen under LIA-perioden uppnår ett sådant kunnande att studeringen klarar yrkesprovets kravnivå. Handledaren deltar i utvärderingssamtalet och beslutar om bedömningen av yrkesprovet tillsammans med läraren.

Studeringen ska inhämta information om de krav på yrkesskicklighet för yrket som beskrivs i läroplanen. Studeringen har ansvar för att tillägna sig den kunskap och det yrkeskunnande som examensdelen kräver. Studeringen ska informera sig om yrkesprovets utformning och bedömningskriterier. Studeringen bestämmer tidpunkt för yrkesprovet tillsammans med ansvarig lärare och arbetsplatsens handledare. Studeringen ska bedöma sitt eget kunnande i en utvärdering och delta i utvärderingssamtalet. Studerandens utvärdering är i regel skriftlig, men av särskilda skäl kan studeringen ges möjlighet till muntlig utvärdering.

Bedömning av yrkesprovet

Lärare och arbetsplatshandledare som bedömer yrkesprovet ska vara sakkunniga inom området. Bedömarna förvissas sig genom frågor att studeringen behärskar den kunskap och har det kunnande som kriterierna förutsätter. Vid bedömningen beaktas studerandens dokumenterade kunnande och kunskaper inom alla centrala delar av examensdelen. Vid utvärderingssamtalet diskuterar studeringen och bedömarna prestationerna. Studeringen har också vid samtalet möjlighet att ge tilläggsinformation.

Läraren och arbetsplatshandledaren tar gemensamt beslut om bedömningen. Bedömningen ges som vitsord enligt skala 1 – 3 eller anpassad skala 1* - 3* och vitsordet ges utifrån de mål och bedömningskriterier som är fastställda för examensdelen.

Bedömarna ska dokumentera och motivera sin bedömning på en fastställd blankett.

Bedömningen av examensdelen "Kostservice i hemmet" baseras på bedömningen av yrkesprovet.

VALBARA YRKESINRIKTADE EXAMENSDELAR

2.6 Våningsservice, valbar yrkesinriktad examensdel, 15 kp

Krav på yrkesskicklighet

Den studerande

- planerar sitt eget arbete enligt kundens servicebeskrivning, arbetsbeskrivningar och enligt situationen
- förbereder sig för våningsskötarpuppgifter och planerar arbetsordningen utifrån reserveringarna
- utför rumsstädningen
- utför bäddvården
- granskar och kompletterar kundserviceförnödenheterna i rummen
- sköter om underhållet av linne- och våningsförråden
- har omsorg om arbets- och kundsäkerheten och följer avfallshanteringsanvisningarna
- rapporterar om sitt arbete på det sätt situationen kräver och utför överenskomna slutarbeten
- utför övriga serviceuppgifter i enlighet med serviceavtalet
- utvärderar sin egen verksamhet

Krav på yrkesskicklighet (anpassad nivå)

Den studerande

- gör upp en enkel genomförbar arbetsplan
- förbereder sig för våningsskötarpuppgifterna och följer en uppgjord arbetsordning
- utför med stöd eller handledning enkel rumsstädning
- utför med stöd eller handledning enkel bäddvård
- granskar och kompletterar med handledning och efter schema kundserviceförnödenheterna i rummen
- sköter med stöd om underhållet av linne- och våningsförråden
- följer enligt en modell avfallshanteringsanvisningarna
- utför enkla serviceuppgifter i enlighet med färdigt uppgjord plan
- kan med handledning avgöra om arbetet utförts bra eller dåligt

Bedömning

I tabellen har bedömningskriterier för tre olika nivåer av kunnande samt föremålen för bedömning sammanställts. I den grundläggande yrkesutbildningen utgör föremålen för bedömning samtidigt det centrala innehållet i examensdelen. Under rubriken bedömningskriterier är den svarta texten för gymnasieexamensnivån och den röda texten för den anpassade nivån.

Bedömning

Behärskande av arbetsprocessen

Förberedelser inför våningsservicen

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none">• klär sig ändamålsenligt enligt situationen• gör upp en genomförbar arbetsplan• utrustar hotellvagnen med förnödenheter, linne samt arbetsredskap och rengöringsmedel för sitt arbete
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none">• klär sig i arbetskläder och kan med handledning använda skydd• följer en färdigt uppgjord arbetsplan• kan med handledning utrusta hotellvagnen med vanliga förnödenheter och linne samt de vanliga arbetsredskap och rengöringsmedel som behövs
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none">• klär sig ändamålsenligt enligt situationen• gör upp en genomförbar arbetsplan och beaktar rumsreserveringarna, service- eller arbetsbeskrivningen• utrustar hotellvagnen med förnödenheter, linne samt arbetsredskap och rengöringsmedel för sitt arbete
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none">• klär sig i arbetskläder och kan med stöd använda skydd• kan med stöd göra upp en enkel arbetsplan• kan med stöd utrusta hotellvagnen med vanliga förnödenheter och linne samt de vanliga arbetsredskap och rengöringsmedel som behövs
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none">• klär sig ändamålsenligt enligt situationen• gör självständigt upp en genomförbar arbetsplan och beaktar rumsreserveringarna, service- eller arbetsbeskrivningen• utrustar självständigt hotellvagnen med förnödenheter, linne samt arbetsredskap och rengöringsmedel för sitt arbete
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none">• klär sig i arbetskläder och kan använda skydd enligt anvisningar• kan göra upp en enkel arbetsplan• kan enligt anvisningar utrusta hotellvagnen med vanliga förnödenheter och linne samt de vanliga arbetsredskap och rengöringsmedel som behövs

Genomförande av rumsstädning

	<ul style="list-style-type: none">• utför rumsstädningen enligt en färdig arbetsplan• agerar sakligt i vanliga betjäningssituationer• uppnår det önskade slutresultatet
--	---

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> granskar slutresultatet av sitt arbete
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> kan med handledning utföra rumsstädningen enligt en enkel färdig arbetsplan kan med handledning agera sakligt i vanliga, inövade betjäningssituationer kan med handledning utföra arbetet inom rimlig tid kan med handledning och tillsammans med handledaren utvärdera om det egna arbetet är bra eller dåligt
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> utför rumsstädningen enligt arbetsplanen och följer en ändamålsenlig arbetsordning samt beaktar kunderna agerar kundinriktat och vänligt i olika betjäningssituationer arbetar inom rimlig tid och uppnår det önskade slutresultatet granskar och utvärderar slutresultatet av sitt arbete
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> kan med stöd utföra rumsstädningen enligt en enkel färdig arbetsplan kan med stöd agera sakligt i vanliga, inövade betjäningssituationer kan med stöd utföra arbetet inom rimlig tid kan med stöd utvärdera om det egna arbetet är bra eller dåligt
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> utför rumsstädningen självständigt enligt sin arbetsplan och följer en ändamålsenlig arbetsordning samt beaktar kunderna agerar kundinriktat och vänligt i olika betjäningssituationer och främjar kundrelationerna med sin egen verksamhet utför sitt arbete självständigt inom rimlig tid, resultatrikt och kostnadsmedvetet och uppnår det önskade slutresultatet granskar och utvärderar slutresultatet av sitt arbete och gör de ändringar som behövs
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> kan utföra rumsstädningen enligt en enkel färdig arbetsplan kan agera sakligt i vanliga, inövade betjäningssituationer kan enligt anvisningar utföra arbetet inom rimlig tid kan enligt anvisningar utvärdera om det egna arbetet är bra eller dåligt

Att utföra bäddvård

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> sköter bäddvården i hotellrummet
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> sköter med handledning enkel bäddvård i hotellrummet

Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • sköter bäddvården i hotellrummet omsorgsfullt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • sköter med stöd enkel bäddvård i hotellrummet
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • sköter självständigt bäddvården i hotellrummet kvalitativt och kostnadsmedvetet
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • sköter enligt anvisningar enkel bäddvård i hotellrummet

Granskning av rummets utrustning

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • tillhandahåller artiklar som hör till kundservicen
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • tillhandahåller med handledning de vanliga artiklar som hör till kundservicen
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • tillhandahåller artiklar som hör till kundservicen på överenskommet sätt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • tillhandahåller med stöd de vanliga artiklar som hör till kundservicen
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • tillhandahåller självständigt artiklar som hör till kundservicen
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • tillhandahåller enligt anvisningar de vanliga artiklar som hör till kundservicen

Omsorg om linne- och våningsförråden

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • har omsorg om linne- och våningsförråden
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med handledning sköta vanliga, inövade uppgifter som gäller omsorgen om linne- och våningsförråd
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • har omsorg om linne- och våningsförråden enligt behovet
	<p>Anpassad bedömning</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • kan med stöd sköta vanliga, inövade uppgifter som gäller omsorgen om linne- och våningsförråd
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • har självständigt omsorg om linne- och våningsförråden och beaktar behovet och reserveringarna av hotellrummen
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan enligt anvisningar sköta vanliga, inövade uppgifter som gäller omsorgen om linne- och våningsförråd

Avslutande av våningsservicen

	<ul style="list-style-type: none"> • sköter om rapporteringen av sitt arbete med handledning • rengör, underhåller och ställer på sina platser den hotellvagn samt de städredskap och städmaskiner som hen använt • ser till att utrymmet för underhåll är rent och att artiklarna kompletteras • hanterar avfall enligt avfallshanteringsanvisningarna • utför de slutarbeten som krävs
Nöjaktiga N1 N1*	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med handledning rengöra och ställa på sina platser den hotellvagn samt de städredskap och -maskiner som hen använt • kan med handledning se till att städutrymmet är rent och kan med handledning komplettera vanliga artiklar • kan med handledning hantera och sortera vanligt avfall enligt en uppgjord plan • utför med handledning de enkla slutarbeten som krävs
	<ul style="list-style-type: none"> • svarar för sin del för rapporteringen om våningsservicen enligt förfaringssättet • rengör, underhåller och ställer på sina platser den hotellvagn samt de städredskap och städmaskiner som hen använt • ser till att utrymmet för underhåll är rent och att artiklarna kompletteras • hanterar avfall enligt avfallshanteringsanvisningarna • utför ansvarsfullt de slutarbeten som krävs
Goda G2 G2*	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med handledning ge en enkel rapport över utfört arbete • kan med stöd rengöra och ställa på sina platser den hotellvagn samt de städredskap och -maskiner som hen använt • kan med stöd se till att städutrymmet är rent och kan med stöd komplettera vanliga artiklar • kan med stöd hantera och sortera vanligt avfall enligt anvisningar • utför med stöd de enkla slutarbeten som behövs
	<ul style="list-style-type: none"> • svarar för sin del för rapporteringen om våningsservicen enligt förfaringssättet

	<ul style="list-style-type: none"> • rengör, underhåller och ställer självständigt på sina platser den hotellvagn, samt de städredskap och städmaskiner som hen använt • ser ansvarsfullt till att utrymmet för underhåll är rent och att artiklarna kompletteras • hanterar avfall enligt avfallshanteringsanvisningarna • utför ansvarsfullt de slutarbeten som krävs och har för sin del omsorg om att servicehelheten lyckas
<p>Berömliga B3 B3*</p>	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan ge en enkel rapport över utfört arbete • kan enligt anvisningar rengöra, underhålla och ställa tillbaka den hotellvagn samt de städredskap och -maskiner som hen använt • ser enligt anvisningar till att utrymmet för underhåll är rent och att vanliga artiklar kompletteras • hanterar och sorterar vanligt avfall enligt • utför de enkla slutarbeten som krävs

Utvärdering av den egna verksamheten

	<ul style="list-style-type: none"> • utvärderar sin egen verksamhet och hur arbetet lyckats
<p>Nöjaktiga N1 N1*</p>	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan tillsammans med handledaren avgöra om arbetet utförts bra eller dåligt • kan, men har svårigheter, att ta emot respons
<p>Goda G2 G2*</p>	<ul style="list-style-type: none"> • utvärderar sin egen verksamhet och hur arbetet lyckats samt identifierar utvecklingsbehov <p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med handledning avgöra om arbetet utförts bra eller dåligt • kan med handledning ta emot respons
<p>Berömliga B3 B3*</p>	<ul style="list-style-type: none"> • utvärderar sin egen verksamhet och hur arbetet lyckats samt identifierar utvecklingsbehov och motiverar sin utvärdering <p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan enligt anvisningar avgöra om arbetet utförts bra eller dåligt • kan med stöd ta emot respons och rätta sig efter responsen

Behärskande av arbetsmetoder, -redskap och -material

Användning av städservicens avtal, arbetsbeskrivningar och redskap för kvalitetskontroll

	<ul style="list-style-type: none"> • agerar enligt servicebeskrivningen och arbetsbeskrivningarna • förhåller sig sakligt till den respons hen fått
Nöjaktiga N1 N1*	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med handledning arbeta enligt enkla service- och arbetsbeskrivningar • har svårt, men kan med handledning, ta emot respons
	<ul style="list-style-type: none"> • förhåller sig sakligt till den respons hen fått • tar emot respons och ändrar vid behov sin verksamhet och utförandet av sitt arbete
Goda G2 G2*	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med stöd arbeta enligt enkla service- och arbetsbeskrivningar • kan efter förtydligande ta emot respons
	<ul style="list-style-type: none"> • agerar enligt städservicens avtal, servicebeskrivningen och arbetsbeskrivningarna och anpassar dem till kundens förändrade behov • begär respons och använder den för att utveckla sitt arbete och servicen och uppnår den överenskomna kvaliteten
Berömliga B3 B3*	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan arbeta enligt enkla service- och arbetsbeskrivningar • kan ta emot respons

Användning av underhållstädnings- och skötselmetoder

	<ul style="list-style-type: none"> • utför underhållsstädning med ändamålsenliga städmetoder
Nöjaktiga N1 N1*	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • utför med handledning underhållsstädning med de vanligaste städmetoderna
	<ul style="list-style-type: none"> • utför underhållsstädning med ändamålsenliga städmetoder och beaktar smutsens art, ytmaterialet och målsättningen för sitt arbete
Goda G2 G2*	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • utför med stöd underhållsstädning med de vanligaste städmetoderna

Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> utför självständigt underhållsstädning med de städmetoder som bäst passar för arbetet och beaktar smutsens art, ytmaterialet, målsättningen för sitt arbete och ekonomin underlättar sitt arbete med val av ändamålsenliga städmetoder, rengöringsmedel städredskap och -maskiner
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> utför underhållsstädning med de vanligaste städmetoderna

Användning av rengörings- och skötselmedel

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> använder ändamålsenligt rengörings- och skötselämnena som används vid underhållsstädning
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> använder med handledning behövlig mängd vatten i inövade situationer använder med handledning de vanligaste rengöringsmedlen
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> använder tryggt och ändamålsenligt rengörings- och skötselämnena som används vid underhållsstädning och beaktar ekonomin
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> använder enligt instruktioner behövlig mängd vatten i inövade situationer använder enligt schema de vanligaste rengöringsmedlen på ett ändamålsenligt sätt
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> använder tryggt och ändamålsenligt rengörings- och skötselämnena som används vid underhållsstädning och beaktar ekonomin och ett hållbart verksamhetssätt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> använder behövligt mängd vatten i inövade situationer använder de vanligaste rengöringsmedlen på ett ändamålsenligt sätt vid underhållsstädning

Användning av städredskap och -maskiner

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> använder städredskap ändamålsenligt använder städmaskiner (dammsugare och kombinationsmaskin) på ett arbetssäkert sätt.
	<p>Anpassad bedömning</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • använder med handledning de vanligaste städredskapen på ett tryggt sätt • använder med handledning de vanligaste städmaskinerna på ett tryggt sätt
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • använder städredskap mångsidigt och ergonomiskt • använder städmaskiner på ett mångsidigt, arbets säkert och ergonomiskt sätt.
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • använder med stöd de vanligaste städredskapen på ett tryggt sätt • använder med stöd de vanligaste städmaskinerna på ett tryggt sätt
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • använder städredskap ändamålsenligt, mångsidigt och ergonomiskt och så att bästa möjliga slutresultat kan uppnås • använder städmaskiner enligt funktionsprincipen på ett mångsidigt, arbets säkert, ergonomiskt och ekonomiskt sätt och så att bästa möjliga slutresultat kan uppnås.
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • använder de vanligaste städredskapen på ett tryggt sätt • använder de vanligaste städmaskinerna på ett tryggt sätt

Behärskande av den kunskap som ligger till grund för arbetet

Kännedom om kundens verksamhet och målsättningen för arbetet

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • känner till kundens verksamhet och uppnår målsättningen för våningsservicen
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till kundens verksamhet och kan med handledning uppnå enkla mål för arbetsuppgifterna
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • känner till kundens verksamhet och målsättningen för våningsservicen och producerar den överenskomna kvaliteten i sitt arbete
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till kundens verksamhet och kan med stöd uppnå enkla mål för arbetsuppgifterna
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • känner till kundens verksamhet och målsättningen för våningsservicen och producerar den överenskomna kvaliteten och uppnår att kunden är tillfredsställd

	<ul style="list-style-type: none"> agerar smidigt och i samarbete med kunden och arbetsgemenskapen och beaktar organisationens eller företagets verksamhetsidé
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> känner till kundens verksamhet och uppnår enkla mål för arbetsuppgifterna

Kännedom om rengöringens delfaktorer

	<ul style="list-style-type: none"> väljer de rätta rengörings- och textilskötselmetoderna
Nöjaktiga N1 N1*	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> kan med handledning välja de vanligaste rengörings- och textilskötselmetoderna
	<ul style="list-style-type: none"> känner till rengöringens delfaktorer så att hen väljer de rätta rengörings- och textilskötselmetoderna
Goda G2 G2*	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> kan med stöd välja de vanligaste rengörings- och textilskötselmetoderna
	<ul style="list-style-type: none"> känner till rengöringens delfaktorer så att hen självständigt väljer de rätta och ändamålsenliga rengörings- och textilskötselmetoderna
Berömliga B3 B3*	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> väljer de vanligaste rengörings- och textilskötselmetoderna

Val och användning av rengöringsmetod

	<ul style="list-style-type: none"> identifierar smutsens art och ytmaterialet och använder ändamålsenliga rengöringsmetoder
Nöjaktiga N1 N1*	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> kan med handledning använda de vanligaste rengöringsmetoderna
	<ul style="list-style-type: none"> identifierar smutsens art, är förtrogen med ställets ytmaterial och använder ändamålsenliga rengörings- och skötselmetoder
Goda G2 G2*	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> kan med stöd använda de vanligaste rengöringsmetoderna

Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> identifierar smutsens art, är förtrogen med ställets ytmaterial och väljer och använder ändamålsenliga rengörings- och skötselmetoder och främjar kundtillfredsställelsen med sin verksamhet
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> väljer de vanligaste rengöringsmetoderna

Kännedom om verksamhetsidén och företagsbilden

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> känner till vilken betydelse verksamhetsidén och företagsbilden har och bidrar under handledning med sin verksamhet till att kundrelationerna fortsätter
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> kan tillsammans med handledaren och med handledning bidra till att kundrelationerna fortsätter
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> känner till vilken betydelse verksamhetsidén och företagsbilden har och bidrar med sin verksamhet till att kundrelationerna fortsätter
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> kan med handledning bidra till att kundrelationerna fortsätter
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> känner till vilken betydelse verksamhetsidén och företagsbilden har och bidrar med sin verksamhet till att kundrelationerna fortsätter samt agerar på ett företagsinriktat sätt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> kan med stöd bidra till att kundrelationerna fortsätter

Påfyllning av minibaren

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> känner till anvisningarna för påfyllning av minibaren och kan med handledning fylla på och granska den
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> kan med handledning fylla på minibaren
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> känner till anvisningarna för påfyllning av minibaren och kan granska och fylla på den
	<p>Anpassad bedömning</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • kan med stöd fylla på minibaren
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • känner till anvisningarna för påfyllning av minibaren och kan granska och fylla på den
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan enligt anvisningar fylla på minibaren

Nyckelkompetenser för livslångt lärande

Lärande och problemlösning

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • agerar i bekanta situationer tillsammans med kunderna och behöver handledning i nya situationer • har en positiv inställning till arbetet • söker hjälp i problemsituationer
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • agerar med handledning tillsammans med kunderna i inövade situationer • har en sådan inställning till arbetet att hen klarar av att utföra det • kan ge uttryck för att hen behöver hjälp
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • agerar på eget initiativ i föränderliga kundbetjäningssituationer och lär sig av dem • har en positiv inställning till arbetet och är intresserad av sitt arbete • motiverar de egna lösningarna i problemsituationer
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • agerar med stöd tillsammans med kunderna i inövade situationer • har en så positiv inställning till arbetet att hen orkar utföra det • söker hjälp vid problemsituationer
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • agerar initiativrikt och självständigt i föränderliga kundbetjäningssituationer, lär sig av dem och hittar ett verksamhetsätt och en lösning som passar bäst i kundsituationen • har en positiv inställning till arbetet, är intresserad av sitt arbete, söker information i olika kunskapskällor och är beredd att lära sig av andra • motiverar de egna lösningarna i problemsituationer och sin verksamhet med yrkesmässiga kunskaper
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • agerar tillsammans med kunder i inövade situationer • har en positiv inställning till arbetet

	<ul style="list-style-type: none"> • söker hjälp vid behov i problemsituationer
--	--

Interaktion och samarbete

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • agerar sakligt och klarar av kundsituationerna samt sina egna arbetsuppgifter i arbetsgemenskapen • samarbetar i vanliga situationer i arbetsgemenskapen • handlar i olika interaktionssituationer
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • agerar med handledning sakligt tillsammans med kunderna i inövade situationer • kan med handledning utföra enkla arbeten i arbetsgemenskapen • samarbetar i inövade situationer
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • agerar med beaktande av kundens verksamhet noggrant i sina arbetsuppgifter i arbetsgemenskapen • samarbetar i olika slags situationer i sin arbetsgemenskap • handlar på det sätt situationen förutsätter i olika interaktionssituationer
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • agerar med stöd sakligt tillsammans med kunderna i inövade situationer • kan med stöd utföra enkla arbeten i arbetsgemenskapen • samarbetar med handledning i inövade situationer i arbetsgemenskapen
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • agerar med beaktande av kundens verksamhet noggrant och smidigt i kundsituationerna samt i sina egna arbetsuppgifter i arbetsgemenskapen • samarbetar gärna och mångsidigt i arbetsgemenskapen, tillsammans med kunderna och med intressentgrupperna • handlar på det sätt situationen förutsätter i olika interaktionssituationer
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • agerar tillsammans med kunderna i inövade situationer • utför enkla arbeten i arbetsgemenskapen • samarbetar i inövade situationer i arbetsgemenskapen

Yrkesetik

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • iakttar tystnadsplikten • följer avtalade arbetstider • agerar med ett gott uppträdande • använder fackterminologi • agerar enligt ett hållbart verksamhets sätt
	<p>Anpassad bedömning</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • kan med handledning beakta givna instruktioner om tystnadsplikt • kan med individuell assistans • kan med handledning uppföra sig på ett bra sätt • kan använda enstaka fackuttryck
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • iakttar tystnadsplikten • följer avtalade arbetstider och kommer i regel överens om avvikelser enligt ett överenskommet förfaringsätt • använder i regel fackterminologi • agerar enligt ett hållbart verksamhetsätt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan beakta givna anvisningar om tystnadsplikt • kan med handledning följa givna arbetstider • kan med handledning uppföra sig på ett bra sätt • använder enkel fackterminologi
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • iakttar tystnadsplikten • följer avtalade arbetstider och kommer överens om avvikelser enligt ett överenskommet förfaringsätt • agerar med ett gott uppträdande, vänligt och professionellt även i föränderliga situationer • använder fackterminologi i sitt arbete • agerar på eget initiativ enligt ett hållbart verksamhetsätt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • iakttar tystnadsplikten • kan enligt anvisningar följa givna arbetstider • kan med stöd uppföra sig på ett bra sätt • använder enkel fackterminologi

Hälsa, säkerhet och funktionsförmåga

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • känner till förhållningsreglerna för brandsäkerheten • agerar tryggt i sitt arbete • upprätthåller funktions- och arbetsförmågan i sitt arbete.
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan söka hjälp vid förstahjälpsituationer • känner till utrymningsvägarna • kan med handledning agera tryggt i sitt arbete i avgränsade arbetssituationer • kan med handledning upprätthålla funktions- och arbetsförmågan i sitt arbete
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • känner till förhållningsreglerna vid förstahjälpsituationer • känner till förhållningsreglerna för brandsäkerheten

	<ul style="list-style-type: none">• ansvarar för sin del för det personliga arbetarskyddet och kundsäkerheten och begär vid behov hjälp• upprätthåller funktions- och arbetsförmågan i sitt arbete.
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none">• känner till förhållningsreglerna vid inövade förstahjälpsituationer• känner till förhållningsreglerna för brandsäkerhet i inövade situationer• kan med stöd agera tryggt i sitt arbete i avgränsade arbetssituationer• kan enligt ett schema upprätthålla funktions- och arbetsförmågan i sitt arbete
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none">• känner till förhållningsreglerna vid förstahjälpsituationer• känner till förhållningsreglerna för brandsäkerheten• ansvarar för sin del för att arbetarskyddsskyldigheten uppfylls och för kundsäkerheten• upprätthåller på eget initiativ funktions- och arbetsförmågan i sitt arbete.
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none">• känner till förhållningsreglerna vid inövade förstahjälpsituationer• känner till förhållningsreglerna för brandsäkerhet i inövade situationer• agerar tryggt i sitt arbete i avgränsade arbetssituationer• kan enligt anvisningar upprätthålla funktions- och arbetsförmågan i sitt arbete

Sätt att påvisa yrkesskickligheten

Den studerande påvisar sitt kunnande i examensdelen "Våningsservice" i ett yrkesprov genom att visa sin förmåga att genom att utföra arbete i våningsserviceuppgifter på kundstället. Lämpliga arbetsmiljöer är t.ex. hotell, badanläggningar, semesterstugor, semesterandelar, olika internat och företag inom inkvarteringsbranschen. Omfattningen av arbetet ska vara tillräcklig för att det kunnande som påvisas ska täcka de i grunden och läroplanen angivna kraven på yrkesskicklighet. Yrkesprovet utförs om möjligt i en professionell miljö och studeranden förutsätts arbeta enligt samma arbetstider som övriga på arbetsplatsen. Om detta inte går att förverkliga bör yrkesprovet genomföras i en miljö som så långt möjligt liknar en arbetsplats. Yrkesprovet kan om detta krävs ske på flera arbetsplatser, på skolan eller delvis utföras på en arbetsplats och delvis på skolan. Yrkesprovet kan anpassas i enlighet med studerandens individuella plan.

Beskrivning av yrkesprovet

I yrkesprovet för examensdelen "Våningsservice" utför en studerande som medlem av ett arbetslag en uppgift som är relaterad till de krav på yrkeskunnande som är beskrivna i läroplanen. Under LIA-perioden bekantar sig studeranden med arbetsuppgifterna och har möjlighet att på ett naturligt sätt omsätta sina kunskaper till kunnande i en verklig arbetssituation. Vid yrkesprovet ska studeranden visa att hen behärskar de krav på yrkesskicklighet och det centrala kunnande som examensdelen förutsätter.

Studeringen ska göra upp en plan för yrkesprovet i god tid före yrkesprovets genomförande. I planen ska studeringen beskriva det egna arbetet och hur det centrala kunnandet framkommer i yrkesprovet. Under yrkesprovet ska studeringen presentera en beskrivning av verksamhetsprocesserna på arbetsplatsen.

Lärare har ansvar för att klargöra om den studerande har inlärningssvårigheter eller andra hinder för att visa sitt kunnande. Dessa bör beaktas då yrkesprovet planeras så att studeringen har möjlighet att påvisa sitt kunnande.

Ansvarsfördelning för planering och genomförande av yrkesprov

Ålands yrkesgymnasium har huvudansvar för planering och genomförande av yrkesprovet. Yrkesgymnasiet har också ansvar för att yrkesrådet får vederbörlig information och att undervisningspersonal och handledare på arbetsplatsen får kunskap om regelverket för yrkesprovet.

Yrkesrådet ska godkänna yrkesprovets utformning. Yrkesrådet ska också övervaka att yrkesprovet sker enligt regelverket. Yrkesrådet behandlar rättelseyrkande över bedömning av yrkesprovet. Yrkesrådets ordförande undertecknar yrkesprovsbetyget.

Lärare har ansvar för att informera den studerande samt arbetsplatsens handledare om yrkesprovet och hur det bedöms. Lärare har ansvar för att yrkesprovet är så utformat att det motsvarar läroplanens mål och kravnivå för kunnande och yrkesskicklighet. Lärare kan neka studeringen rätt att delta i yrkesprovet om läraren bedömer att studerandens kunnande inte ligger på en sådan nivå att studeringen har tillräcklig yrkesskicklighet att avlägga provet med godkänd bedömning. Lärare deltar i utvärderingssamtalet och beslutar om bedömning av yrkesprovet tillsammans med arbetsplatshandledare.

Arbetsplatsens handledare deltar i planeringen av yrkesprovet. Handledaren har i samråd med läraren ansvar för att studeringen under LIA-perioden uppnår ett sådant kunnande att studeringen klarar yrkesprovets kravnivå. Handledaren deltar i utvärderingssamtalet och beslutar om bedömningen av yrkesprovet tillsammans med läraren.

Studeringen ska inhämta information om de krav på yrkesskicklighet för yrket som beskrivs i läroplanen. Studeringen har ansvar för att tillägna sig den kunskap och det yrkeskunnande som examensdelen kräver. Studeringen ska informera sig om yrkesprovets utformning och bedömningskriterier. Studeringen bestämmer tidpunkt för yrkesprovet tillsammans med ansvarig lärare och arbetsplatsens handledare. Studeringen ska bedöma sitt eget kunnande i en utvärdering och delta i utvärderingssamtalet. Studerandens utvärdering är i regel skriftlig, men av särskilda skäl kan studeringen ges möjlighet till muntlig utvärdering.

Bedömning av yrkesprovet

Lärare och arbetshandledare som bedömer yrkesprovet ska vara sakkunniga inom området. Bedömarna förvisar sig genom frågor att studeringen behärskar den kunskap och har det kunnande som kriterierna förutsätter. Vid bedömningen beaktas studerandens dokumenterade kunnande och kunskaper inom alla centrala delar av examensdelen. Vid utvärderingssamtalet diskuterar studeringen och bedömarna prestationerna. Studeringen har också vid samtalet möjlighet att ge tilläggsinformation.

Läraren och arbetsplatshandledaren tar gemensamt beslut om bedömningen. Bedömningen ges som vitsord enligt skala 1 – 3 eller anpassad skala 1* - 3* och vitsordet ges utifrån de mål och bedömningskriterier som är fastställda för examensdelen.

Bedömarna ska dokumentera och motivera sin bedömning på en fastställd blankett.

Bedömningen av examensdelen "Våningsservice" baseras på bedömningen av yrkesprovet.

2.7 Assisterande i skötsel av små sällskapsdjur, valbar yrkesinriktad examensdel, 15 kp

Krav på yrkesskicklighet

Den studerande

- förbereder sig för daglig skötsel av kundens små sällskapsdjur
- sköter om utfordringen av små sällskapsdjur enligt kundens anvisning
- har omsorg om de små sällskapsdjuren och renligheten i deras utrymmen enligt kundens anvisning
- har omsorg om den övriga skötseln av de små sällskapsdjuren som fordras enligt kundens anvisning
- väljer och använder lämpliga redskap och tillbehör för rengöring och skötsel
- rengör använda redskap samt övriga tillbehör och städar upp i arbetsmiljön
- följer djurskyddsförfattningarna
- iakttar arbets säkerheten
- utvärderar sin egen verksamhet

Krav på yrkesskicklighet (anpassad nivå)

Den studerande

- förbereder sig enligt en färdigt uppgjord plan för daglig skötsel av kundens små sällskapsdjur
- sköter med handledning om utfordringen av små sällskapsdjur
- sköter med handledning om de små sällskapsdjuren och sköter med handledning renligheten i deras utrymmen
- sköter med handledningen den övriga skötseln av de små sällskapsdjuren
- väljer och använder med handledning redskap och tillbehör för rengöring och skötsel
- rengör med handledning redskap och städar upp i arbetsmiljön
- iakttar med handledning arbets säkerheten

Bedömning

I tabellen har bedömningskriterier för tre olika nivåer av kunnande samt föremålen för bedömning sammanställts. I den grundläggande yrkesutbildningen utgör föremålen för bedömning samtidigt det centrala innehållet i examensdelen. Under rubriken bedömningskriterier är den svarta texten för gymnasieexamensnivån och den röda texten för den anpassade nivån.

Bedömning

Behärskande av arbetsprocessen

Planering av den egna verksamheten

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> planerar sitt arbete med handledning
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> följer med handledning en färdig planering
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> gör upp en genomförbar arbetsplan och beaktar kundens anvisningar, önskemål och djurskydds-författningens anvisningar
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> kan med stöd utforma en enkel arbetsplan
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> gör på eget initiativ upp en genomförbar arbetsplan och beaktar kundens anvisningar, önskemål samt djurskydds-författningens anvisningar
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> kan utforma en enkel arbetsplan

Förberedelse för arbetet

Nöjaktiga N1	<ul style="list-style-type: none"> klär sig ändamålsenligt enligt situationen och använder nödvändig skyddsutrustning väljer med handledning redskap och tillbehör som behövs i den dagliga skötseln av små sällskapsdjur
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> klär sig i arbetskläder och kan med handledning använda skydd kan med handledning välja vanliga redskap och tillbehör som behövs i den dagliga skötseln av små sällskapsdjur
Goda G2	<ul style="list-style-type: none"> klär sig ändamålsenligt enligt situationen och använder nödvändig skyddsutrustning väljer ändamålsenliga redskap och tillbehör som behövs i den dagliga skötseln av små sällskapsdjur
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> klär sig i arbetskläder och kan med stöd använda skydd kan med stöd välja vanliga redskap och tillbehör som behövs i den dagliga skötseln av små sällskapsdjur
Berömliga B3	<ul style="list-style-type: none"> klär sig ändamålsenligt enligt situationen samt väljer och använder på eget initiativ nödvändig skyddsutrustning

	<ul style="list-style-type: none"> väljer på eget initiativ ändamålsenliga redskap och tillbehör som behövs i den dagliga skötseln av små sällskapsdjur
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> klär sig i arbetskläder och kan enligt anvisningar använda skydd kan välja vanliga redskap och tillbehör som behövs i den dagliga skötseln av små sällskapsdjur

Assisterande i skötsel av sällskapsdjur

Nöjaktiga N1	<ul style="list-style-type: none"> assisterar kunden i den dagliga skötseln av små sällskapsdjur sköter kundens små sällskapsdjur tryggt och ansvarsfullt med handledning
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> deltar med handledning i enkla dagliga uppgifter enligt en färdig plan sköter djuren med handledning
Goda G2	<ul style="list-style-type: none"> assisterar kunden i den dagliga skötseln av små sällskapsdjur sköter kundens små sällskapsdjur tryggt och ansvarsfullt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> deltar med stöd i enkla dagliga uppgifter enligt en färdig plan kan med stöd sköta djuren
Berömliga B3	<ul style="list-style-type: none"> assisterar självständigt kunden i den dagliga skötseln av små sällskapsdjur sköter på eget initiativ kundens små sällskapsdjur tryggt och ansvarsfullt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> sköter enkla dagliga uppgifter enligt en färdig plan utför enkla uppgifter i den dagliga skötseln av små sällskapsdjur

Slutarbeten

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> rengör, underhåller och ställer tillbaka på sina platser de redskap och tillbehör som hen använt hanterar avfall enligt avfallshanteringsanvisningarna
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> kan med handledning rengöra, underhålla och ställa tillbaka vanliga redskap och tillbehör hen använt hanterar och sorterar med handledning vanligt avfall

Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • rengör, underhåller och ställer tillbaka på sina platser de redskap och tillbehör som hen använt • hanterar avfall enligt avfallshanteringsanvisningarna
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med stöd rengöra, underhålla och ställa tillbaka vanliga redskap och tillbehör hen använt • hanterar och sorterar med stöd vanligt avfall
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • rengör, underhåller och ställer på eget initiativ tillbaka på sina platser de redskap och tillbehör som hen använt • hanterar avfall enligt avfallshanteringsanvisningarna och undviker i mån av möjlighet att avfall uppstår i arbetsutförandet
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan rengöra, underhålla och ställa tillbaka vanliga redskap och tillbehör hen använt • hanterar och sorterar vanligt avfall

Utvärdering av den egna verksamheten

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • utvärderar sin egen verksamhet och hur arbetet lyckats • tar sakligt emot respons
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan i samarbete med handledaren utvärdera om det egna arbetet utförts på ett bra eller dåligt sätt • kan, men har svårt, ta emot respons
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • utvärderar sin egen verksamhet och hur arbetet lyckats • tar emot respons och ändrar vid behov sin verksamhet och utförandet av sitt arbete
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med handledning utvärdera om det egna arbetet utförts på ett bra eller dåligt sätt • kan med handledning rätta sitt arbete efter respons
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • utvärderar sin egen verksamhet och hur arbetet lyckats samt motiverar sin utvärdering • begär respons och använder den för att utveckla sitt arbete
	<p>Anpassad bedömning</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • kan med stöd utvärdera om det egna arbetet utförts på ett bra eller dåligt sätt • kan rätta sitt arbete efter respons
--	--

Behärskande av arbetsmetoder, -redskap och -material

Kännedom om sällskapsdjurets skötselavtal

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • verkar enligt avtalet och arbetsplanen • förhåller sig sakligt till respons som hen fått
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med handledning verka enligt enkla avtal och arbetsbeskrivningar • har svårt, men kan efter handledning, ta emot respons
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • verkar enligt avtalet och arbetsplanen • tar emot respons och ändrar vid behov sin verksamhet och utförandet av sitt arbete
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med stöd verka enligt enkla avtal och arbetsbeskrivningar • kan efter förtydligande ta emot respons
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • verkar självständigt enligt avtalet • begär respons och ändrar vid behov sin verksamhet och utförandet av sitt arbete samt använder den respons hon/han fått för att utveckla sitt arbete
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan verka enligt enkla avtal och arbetsplatsbeskrivningar • kan ta emot respons

Användning av metoder, redskap och tillbehör som används vid skötsel av sällskapsdjur

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • sköter enligt anvisning kundens små sällskapsdjur med ändamålsenliga metoder, redskap och tillbehör
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med handledning ta hand om enkla uppgifter vid skötsel av små sällskapsdjur
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • sköter kundens små sällskapsdjur med ändamålsenliga metoder, redskap och tillbehör

	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med stöd ta hand om enkla uppgifter vid skötsel av små sällskapsdjur
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • sköter på eget initiativ kundens små sällskapsdjur med ändamålsenliga metoder, redskap och tillbehör
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • tar hand om enkla uppgifter vid skötsel av små sällskapsdjur

Behärskande av den kunskap som ligger till grund för arbetet

Identifiering av faktorer som påverkar skötseln av sällskapsdjur

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • identifierar de vanligaste små sällskapsdjuren och dragen i deras artspecifika beteende och skötsel
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med handledning känna igen några vanliga små sällskapsdjur och med handledning ta hand om deras skötsel
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • identifierar de vanligaste små sällskapsdjuren och dragen i deras artspecifika beteende och skötsel
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med stöd känna igen vanliga små sällskapsdjur och med stöd ta hand om deras skötsel
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • identifierar de vanligaste små sällskapsdjuren och dragen i deras artspecifika beteende och skötsel
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner igen vanliga små sällskapsdjur och kan ta hand om deras skötsel

Kännedom om djurskyddsförfattningarna

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • känner till djurskyddsförfattningarna för det egna arbetet så att hen med handledning följer dem
	<p>Anpassad bedömning</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • känner till grundläggande regler för djurskydd och kan med handledning följa dem i inövade situationer
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • känner till djurskyddsförfattningarna för det egna arbetet så att hen följer dem
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till grundläggande regler för djurskydd och kan med stöd följa dem i inövade situationer
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • känner till djurskyddsförfattningarna för det egna arbetet så att hen följer dem och identifierar eventuella missförhållanden
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till grundläggande regler för djurskydd och kan följa dem i inövade situationer

Nyckelkompetenser för livslångt lärande

Lärande och problemlösning

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • verkar självständigt i bekanta betjäningssituationer men behöver handledning i nya situationer • har en positiv inställning till sitt arbete • söker hjälp i problemsituationer
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • agerar med handledning tillsammans med kunderna i inövade situationer • har en neutral inställning till sitt arbete • kan ge uttryck för att behöva hjälp av den övriga personalen
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • verkar på eget initiativ i föränderliga betjäningssituationer och lär sig av dem • har en positiv inställning till arbetet och är intresserad av sitt arbete • agerar i problemsituationer enligt anvisning
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • agerar med stöd tillsammans med kunderna i inövade situationer • har en rätt positiv inställning till sitt arbete • söker hjälp av den övriga personalen vid problemsituationer
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • verkar på eget initiativ och självmant i föränderliga betjäningssituationer, lär sig av dem och strävar efter att hitta ett förfaringssätt och en lösning som bäst passar för kundsituationen

	<ul style="list-style-type: none"> • har en positiv inställning till arbetet, är intresserad av sitt arbete, söker information i olika kunskapskällor och är beredd att lära sig av andra
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • agerar tillsammans med kunderna i inövade situationer • har en positiv inställning till sitt arbete • söker vid behov hjälp av den övriga personalen

Interaktion och samarbete

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • agerar sakligt och klarar av kundsituationerna samt sina egna arbetsuppgifter • handlar i olika interaktionssituationer • följer avtalade arbetstider • agerar enligt ett hållbart verksamhets sätt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • agerar med handledning sakligt tillsammans med kunderna i inövade situationer • kan med handledning utföra enkla arbeten i arbetsgemenskapen • samarbetar i inövade situationer
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • agerar med beaktande av kundens verksamhet noggrant i sina egna arbetsuppgifter • handlar på det sätt situationen förutsätter i olika interaktionssituationer • följer avtalade arbetstider och kommer i regel överens om avvikelser enligt ett överenskommet förfaringssätt • agerar enligt ett hållbart verksamhets sätt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • agerar med stöd sakligt tillsammans med kunderna i inövade situationer • kan med stöd utföra enkla arbeten i arbetsgemenskapen • samarbetar med handledning i inövade situationer i arbetsgemenskapen
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • agerar med beaktande av kundens verksamhet noggrant och smidigt i kundsituationerna samt i sina egna arbetsuppgifter • verkar på eget initiativ på det sätt situationen förutsätter i olika interaktionssituationer • följer avtalade arbetstider och kommer överens om avvikelser enligt ett överenskommet förfaringssätt • agerar på eget initiativ enligt ett hållbart verksamhets sätt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • agerar sakligt tillsammans med kunderna i inövade situationer • kan utföra enkla arbeten i arbetsgemenskapen

	<ul style="list-style-type: none"> • samarbetar i inövade situationer i arbetsgemenskapen
--	--

Yrkesetik

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • iakttar tystnadsplikten • följer avtalade arbetstider • agerar med ett gott uppträdande • använder fackterminologi • agerar enligt ett hållbart verksamhets sätt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med handledning beakta givna instruktioner om tystnadsplikt • kan med individuell assistans följa givna arbetstider • kan med handledning uppföra sig på ett bra sätt • kan använda enstaka fackuttryck
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • iakttar tystnadsplikten • följer avtalade arbetstider och kommer i regel överens om avvikelser enligt ett överenskommet förfaringssätt • följer avtalade arbetstider och kommer i regel överens om avvikelser enligt ett överenskommet förfaringssätt • använder i regel fackterminologi • agerar enligt ett hållbart verksamhets sätt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan beakta givna anvisningar om tystnadsplikt • kan med handledning följa givna arbetstider • kan med handledning uppföra sig på ett bra sätt • använder enkel fackterminologi
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • iakttar tystnadsplikten • följer avtalade arbetstider och kommer överens om avvikelser enligt ett överenskommet förfaringssätt • agerar med ett gott uppträdande, vänligt och professionellt även i föränderliga situationer • använder fackterminologi i sitt arbete • agerar på eget initiativ enligt ett hållbart verksamhets sätt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • iakttar tystnadsplikten • kan enligt anvisningar följa givna arbetstider • kan med stöd uppföra sig på ett bra sätt • använder enkel fackterminologi

Hälsa, säkerhet och funktionsförmåga

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • känner till förhållningsreglerna för brandsäkerheten • agerar tryggt i sitt arbete • upprätthåller funktions- och arbetsförmågan i sitt arbete.
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan söka hjälp vid förstahjälpsituationer • känner till utrymningsvägarna • kan med handledning agera tryggt i sitt arbete i avgränsade arbetssituationer • kan med handledning upprätthålla funktions- och arbetsförmågan i sitt arbete
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • känner till förhållningsreglerna vid förstahjälpsituationer • känner till förhållningsreglerna för brandsäkerheten • ansvarar för sin del för det personliga arbetarskyddet och kundsäkerheten och begär vid behov hjälp • upprätthåller funktions- och arbetsförmågan i sitt arbete.
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till förhållningsreglerna vid inövade förstahjälpsituationer • känner till förhållningsreglerna för brandsäkerhet i inövade situationer • kan med stöd agera tryggt i sitt arbete i avgränsade arbetssituationer • kan enligt ett schema upprätthålla funktions- och arbetsförmågan i sitt arbete
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • känner till förhållningsreglerna vid förstahjälpsituationer • känner till förhållningsreglerna för brandsäkerheten • ansvarar för sin del för att arbetarskyddsskyldigheten uppfylls och för kundsäkerheten • upprätthåller på eget initiativ funktions- och arbetsförmågan i sitt arbete.
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till förhållningsreglerna vid inövade förstahjälpsituationer • känner till förhållningsreglerna för brandsäkerhet i inövade situationer • agerar tryggt i sitt arbete i avgränsade arbetssituationer • kan enligt anvisningar upprätthålla funktions- och arbetsförmågan i sitt arbete

Sätt att påvisa yrkesskickligheten

Den studerande påvisar sitt kunnande i examensdelen "Assisterande i skötsel av små sällskapsdjur" i ett yrkesprov genom att visa sin förmåga att assistera kunden i skötsel av små sällskapsdjur i kundens hem, hemliknande institutioner, skötselhem för sällskapsdjur eller i en sällskapsdjuraffär. Omfattningen av arbetet ska vara tillräcklig för att det kunnande som påvisas ska täcka de i grunden och läroplanen angivna kraven på yrkesskicklighet. Yrkesprovet utförs om

möjligt i en professionell miljö och studeranden förutsätts arbeta enligt samma arbetstider som övriga på arbetsplatsen. Om detta inte går att förverkliga bör yrkesprovet genomföras i en miljö som så långt möjligt liknar en arbetsplats. Yrkesprovet kan om detta krävs ske på flera arbetsplatser, på skolan eller delvis utföras på en arbetsplats och delvis på skolan. Yrkesprovet kan anpassas i enlighet med studerandens individuella plan.

Beskrivning av yrkesprovet

I yrkesprovet för examensdelen "Assisterande i skötsel av små sällskapsdjur" utför en studerande som medlem av ett arbetslag en uppgift som är relaterad till de krav på yrkeskunnande som är beskrivna i läroplanen. Under LIA-perioden bekantar sig studeranden med arbetsuppgifterna och har möjlighet att på ett naturligt sätt omsätta sina kunskaper till kunnande i en verklig arbetssituation. Vid yrkesprovet ska studeranden visa att hen behärskar de krav på yrkesskicklighet och det centrala kunnande som examensdelen förutsätter.

Studeranden ska göra upp en plan för yrkesprovet i god tid före yrkesprovets genomförande. I planen ska studeranden beskriva det egna arbetet och hur det centrala kunnandet framkommer i yrkesprovet. Under yrkesprovet ska studeranden presentera en beskrivning av verksamhetsprocesserna på arbetsplatsen.

Lärare har ansvar för att klarlägga om den studerande har inlärningssvårigheter eller andra hinder för att visa sitt kunnande. Dessa bör beaktas då yrkesprovet planeras så att studeranden har möjlighet att påvisa sitt kunnande.

Ansvarsfördelning för planering och genomförande av yrkesprov

Ålands yrkesgymnasium har huvudansvar för planering och genomförande av yrkesprovet. Yrkesgymnasiet har också ansvar för att yrkesrådet får vederbörlig information och att undervisningspersonal och handledare på arbetsplatsen får kunskap om regelverket för yrkesprovet.

Yrkesrådet ska godkänna yrkesprovets utformning. Yrkesrådet ska också övervaka att yrkesprovet sker enligt regelverket. Yrkesrådet behandlar rättelseyrkande över bedömning av yrkesprovet. Yrkesrådets ordförande undertecknar yrkesprovsbetyget.

Lärare har ansvar för att informera den studerande samt arbetsplatsens handledare om yrkesprovet och hur det bedöms. Lärare har ansvar för att yrkesprovet är så utformat att det motsvarar läroplanens mål och kravnivå för kunnande och yrkesskicklighet. Lärare kan neka studeranden rätt att delta i yrkesprovet om läraren bedömer att studerandens kunnande inte ligger på en sådan nivå att studeranden har tillräcklig yrkesskicklighet att avlägga provet med godkänd bedömning. Lärare deltar i utvärderingssamtalet och beslutar om bedömning av yrkesprovet tillsammans med arbetsplatshandledare.

Arbetsplatsens handledare deltar i planeringen av yrkesprovet. Handledaren har i samråd med läraren ansvar för att studeranden under LIA-perioden uppnår ett sådant kunnande att studeranden klarar yrkesprovets kravnivå. Handledaren deltar i utvärderingssamtalet och beslutar om bedömningen av yrkesprovet tillsammans med läraren.

Studeranden ska inhämta information om de krav på yrkesskicklighet för yrket som beskrivs i läroplanen. Studeranden har ansvar för att tillägna sig den kunskap och det yrkeskunnande som examensdelen kräver. Studeranden ska informera sig om yrkesprovets utformning och bedömningskriterier. Studeranden bestämmer tidpunkt för yrkesprovet tillsammans med

ansvarig lärare och arbetsplatsens handledare. Studeranden ska bedöma sitt eget kunnande i en utvärdering och delta i utvärderingssamtalet. Studerandens utvärdering är i regel skriftlig, men av särskilda skäl kan studeranden ges möjlighet till muntlig utvärdering.

Bedömning av yrkesprovet

Lärare och arbetshandledare som bedömer yrkesprovet ska vara sakkunniga inom området. Bedömarna förvissar sig genom frågor att studeranden behärskar den kunskap och har det kunnande som kriterierna förutsätter. Vid bedömningen beaktas studerandens dokumenterade kunnande och kunskaper inom alla centrala delar av examensdelen. Vid utvärderingssamtalet diskuterar studeranden och bedömarna prestationerna. Studeranden har också vid samtalet möjlighet att ge tilläggsinformation.

Läraren och arbetsplatshandledaren tar gemensamt beslut om bedömningen. Bedömningen ges som vitsord enligt skala 1 – 3 eller anpassad skala **1* - 3*** och vitsordet ges utifrån de mål och bedömningskriterier som är fastställda för examensdelen.

Bedömarna ska dokumentera och motivera sin bedömning på en fastställd blankett.

Bedömningen av examensdelen "Assisterande i skötsel av små sällskapsdjur" baseras på bedömningen av yrkesprovet.

2.8 Skötsel av gårdsplan och krukväxter, valbar yrkesinriktad examensdel, 15 kp

Krav på yrkesskicklighet

Den studerande

- förbereder sig för uppgifter med skötsel av gårdsplanen eller terrassen och av krukväxterna enligt serviceavtalet
- utför uppgifter med skötsel av gårdsplanen eller terrassen och av krukväxterna
- väljer och använder ändamålsenliga metoder och ämnen för skötsel av krukväxterna
- väljer och använder ändamålsenliga metoder och ämnen för skötsel av trädgårds- och terrassmöbler
- väljer och använder handredskap och maskiner som behövs i arbetet med att sköta krukväxter samt gårdsplanen och terrassen
- iakttar arbets- och kundsäkerhet
- rengör de handredskap och maskiner som hen använt och städar arbetsmiljön

Krav på yrkesskicklighet (anpassad nivå)

Den studerande

- förbereder sig för enkla uppgifter med skötsel av gårdsplanen eller terrassen och av vanliga krukväxter enligt serviceavtalet
- utför enkla uppgifter med skötsel av gårdsplanen eller terrassen och av krukväxterna
- väljer och använder enkla metoder och ämnen för skötsel av krukväxterna
- väljer och använder enkla metoder och ämnen för skötsel av vanliga trädgårds- och terrassmöbler
- väljer och använder enkla handredskap och maskiner som behövs i arbetet med att sköta vanliga krukväxter samt gårdsplanen och terrassen
- iakttar arbets- och kundsäkerhet
- rengör de vanliga handredskap och maskiner som hen använt och städar arbetsmiljön

Bedömning

I tabellen har bedömningskriterier för tre olika nivåer av kunnande samt föremålen för bedömning sammanställts. I den grundläggande yrkesutbildningen utgör föremålen för bedömning samtidigt det centrala innehållet i examensdelen. Under rubriken bedömningskriterier är den svarta texten för gymnasieexamensnivån och den röda texten för den anpassade nivån.

Bedömning

Behärskande av arbetsprocessen

Förberedelser för uppgifter med skötsel av krukväxter och av gårdsplanen eller terrassen

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none">• klär sig ändamålsenligt enligt situationen och använder nödvändig skyddsutrustning• verkar enligt arbetsbeskrivningen
	Anpassad bedömning

	<ul style="list-style-type: none"> • klär sig i arbetskläder och kan med handledning använda skydd • kan med handledning verka enligt enkla arbetsbeskrivningar i enkla arbetsuppgifter
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • klär sig ändamålsenligt enligt situationen och använder nödvändig skyddsutrustning • gör upp en genomförbar plan för skötsel av krukväxter och av gårdsplanen eller terrassen, beaktar kundens behov och följer avtalet eller arbetsbeskrivningen
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • klär sig i arbetskläder och kan med stöd använda skydd • kan med stöd verka enligt enkla arbetsbeskrivningar i enkla arbetsuppgifter
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • klär sig ändamålsenligt enligt situationen och använder nödvändig skyddsutrustning • gör upp en genomförbar plan för skötsel av krukväxter och av gårdsplanen eller terrassen, beaktar kundens behov och följer avtalet eller arbetsbeskrivningen
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • klär sig i arbetskläder och kan enligt anvisningar använda skydd • verkar enligt enkla arbetsbeskrivningar i enkla arbetsuppgifter

Skötsel av krukväxter och av gårdsplanen eller terrassen

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • agerar sakligt i vanliga betjäningssituationer • sköter krukväxter enligt en färdig plan • utför uppgifter med skötsel av gårdsplanen eller terrassen enligt en färdig plan • underhåller med handledning trädgårds- och terrassmöblerna • arbetar för att uppnå målsättningen
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med handledning agera sakligt med klienter i inövade situationer • sköter med handledning enkla krukväxter enligt en färdig plan • kan med handledning utföra enkla uppgifter med skötsel av gårdsplan eller terrass enligt en färdig plan • kan med handledning underhålla vanliga trädgårds- och terrassmöbler • kan med handledning arbeta för att uppnå de uppställda målen
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • agerar kundinriktat och vänligt i olika betjäningssituationer • sköter krukväxter genom att följa en ändamålsenlig arbetsordning och beaktar kundens verksamhet • utför uppgifter med skötsel av gårdsplanen eller terrassen, iakttar en ändamålsenlig arbetsordning och beaktar kundens verksamhet

	<ul style="list-style-type: none"> • underhåller trädgårds- och terrassmöblerna • arbetar omsorgsfullt, inom rimlig tid och utvärderar resultatet av sitt arbete
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med stöd agera sakligt med klienter i vanliga inövade situationer • sköter med stöd enkla krukväxter enligt en färdig plan • kan med stöd utföra enkla uppgifter med skötsel av gårdsplan eller terrass enligt en färdig plan • kan med stöd underhålla vanliga trädgårds- och terrassmöbler • kan med stöd arbeta för att uppnå de uppställda målen
<p>Berömliga B3 B3*</p>	<ul style="list-style-type: none"> • agerar kundinriktat och vänligt i olika betjäningssituationer och främjar kundrelationerna med sin egen verksamhet • sköter krukväxter självständigt, enligt en arbetsordning som är i enlighet med målsättningen, beaktar kundens verksamhet och ändrar utförandet av sitt arbete vid behov • utför självständigt uppgifter med skötsel av gårdsplanen eller terrassen, enligt en arbetsordning som är i enlighet med målsättningen och beaktar kundens verksamhet samt ändrar utförandet av sitt arbete vid behov • underhåller självständigt trädgårds- och terrassmöblerna • arbetar omsorgsfullt, inom rimlig tid samt tidsanpassar arbetsuppgifterna i förhållande till varandra kundinriktat, smidigt och effektivt och utvärderar resultatet av sitt arbete
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan agera sakligt med klienter i vanliga inövade situationer • sköter enkla krukväxter enligt en färdig plan • utför enkla uppgifter med skötsel av gårdsplan och terrass enligt en färdig plan • kan enligt anvisningar underhålla vanliga trädgårds- och terrassmöbler • arbetar för att uppnå de uppställda målen

Efterarbeten

<p>Nöjaktiga N1 N1*</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rengör, underhåller och ställer tillbaka de redskap och maskiner som hen använt • agerar enligt ett hållbart verksamhets sätt • utför de efterarbeten som behövs
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med handledning rengöra, underhålla och ställa tillbaka de enkla redskap och maskiner hen använt • utför med handledning de enkla slutarbeten som behövs

Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • rengör, underhåller och ställer tillbaka de redskap och maskiner som hen använt och har omsorg om att utrymmet för underhåll är prydligt och att förnödenheterna kompletteras • agerar enligt ett hållbart verksamhets sätt • utför ansvarsfullt de efterarbeten som behövs
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med stöd underhålla och ställa tillbaka de enkla redskap och maskiner hen använt • utför med stöd de enkla slutarbeten som behövs
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • rengör, underhåller och ställer tillbaka de redskap och maskiner som hen använt på eget initiativ samt har ansvarsfullt omsorg om att utrymmet för underhåll är prydligt och att förnödenheterna kompletteras • agerar på eget initiativ enligt ett hållbart verksamhets sätt • utför ansvarsfullt de efterarbeten som behövs och har för sin del omsorg om att servicehelheten lyckas
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • rengör, underhåller och ställer tillbaka de enkla redskap och maskiner som hen använt • utför de enkla efterarbeten som behövs

Behärskande av arbetsmetoder, -redskap och -material

Användning av avtal och arbetsbeskrivningar för skötsel av krukväxter och av gårdsplanen eller terrassen

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • verkar enligt avtalet och arbetsbeskrivningarna • förhåller sig positivt till erhållen respons
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med handledning verka enligt enkla avtal och arbetsbeskrivningar • har svårt, men kan efter mycket tydlig handledning, ta emot respons
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • verkar enligt avtalet och arbetsbeskrivningarna • tar emot respons och ändrar vid behov sin verksamhet och utförandet av sitt arbete
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med stöd verka enligt enkla avtal och arbetsbeskrivningar • kan efter förtydligande ta emot respons
	<ul style="list-style-type: none"> • verkar enligt avtalet och arbetsbeskrivningarna och anpassar dem efter kundens föränderliga behov

Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> tar emot respons och använder den för att utveckla sitt arbete
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> kan verka enligt enkla avtal och arbetsbeskrivningar kan ta emot respons och försöker rätta sitt arbete i enlighet med responsen

Användning av material, metoder, handredskap och maskiner som används vid skötsel av krukväxter och av gårdsplanen eller terrassen

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> sköter krukväxterna på stället med ändamålsenliga redskap och metoder utför uppgifter med skötsel av gårdsplanen eller terrassen med handredskap och metoder använder handredskap och maskiner på ett säkert sätt använder ämnen och material på ett säkert sätt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> kan med handledning sköta vanliga krukväxter med enkla redskap och metoder kan med handledning utföra rutinuppgifter vid skötseln av gårdsplan eller terrass med enkla verktyg och metoder använder med handledning handredskap och maskiner på ett tryggt sätt kan med handledning använda vanliga ämnen och material på ett tryggt sätt
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> sköter krukväxterna på stället med ändamålsenliga redskap och metoder utför uppgifter med skötsel av gårdsplanen eller terrassen med ändamålsenliga handredskap och metoder använder handredskap och maskiner på ett säkert sätt och ansvarar för sin del för att de är rena använder ändamålsenliga ämnen och material på ett säkert sätt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> kan med stöd sköta vanliga krukväxter med enkla redskap och metoder utför med stöd rutinuppgifter vid skötseln av gårdsplan eller terrass med enkla verktyg och metoder använder med stöd enkla handredskap och maskiner på ett tryggt sätt kan med stöd använda vanliga ämnen och material på ett tryggt sätt
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> sköter självständigt krukväxterna på stället med ändamålsenliga redskap och metoder utför på eget initiativ uppgifter med skötsel av gårdsplanen eller terrassen med ändamålsenliga handredskap och metoder använder handredskap och maskiner säkert och ändamålsenligt och ansvarar för sin del för att de är rena

	<ul style="list-style-type: none"> • använder självständigt och säkert ändamålsenliga ämnen och material och beaktar ett hållbart verksamhets sätt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • sköter vanliga krukväxter med enkla redskap och metoder • utför rutinuppgifter vid skötseln av gårdsplan eller terrass med enkla verktyg och metoder • använder enkla handredskap och maskiner på ett tryggt sätt • använder vanliga ämnen och material på ett tryggt sätt

Behärskande av den kunskap som ligger till grund för arbetet

Kännedom om tillväxtfaktorer

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • känner till krukväxternas tillväxtfaktorer och sköter dem ändamålsenligt med handledning • känner till tillväxtfaktorerna samt planterar och sköter säsongblommor
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med handledning känna till vanliga krukväxters grundläggande tillväxtfaktorer och kan med handledning sköta om dem • kan med handledning känna till grundläggande tillväxtfaktorer och kan med handledning sköta vanliga säsongblommor
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • känner till tillväxtfaktorerna samt planterar och sköter säsongblommor • känner till tillväxtfaktorerna och svarar för sin del för planteringen och skötseln av säsongblommorna
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med stöd känna till vanliga krukväxters grundläggande tillväxtfaktorer och kan med stöd sköta om dem • kan med stöd känna till grundläggande tillväxtfaktorer och kan med stöd sköta om vanliga säsongblommor
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • känner till krukväxternas tillväxtfaktorer och sköter dem ändamålsenligt, på eget initiativ och enligt ett hållbart verksamhets sätt • känner till tillväxtfaktorerna samt planterar och sköter på eget initiativ säsongblommor
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till vanliga krukväxters grundläggande tillväxtfaktorer och kan enligt anvisningar sköta om dem • känner till grundläggande tillväxtfaktorer och kan sköta vanliga säsongblommor

Kännedom om krukväxter och säsongblommor

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> är medveten om krukväxterna på stället och de vanligaste säsongblommorna och använder ändamålsenliga redskap, ämnen, metoder och anordningar vid skötsel av dem
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> kan med handledning använda enkla redskap, ämnen, metoder och anordningar vid skötsel av vanliga krukväxter och säsongblommor
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> är förtrogen med krukväxterna på stället och de vanligaste säsongblommorna samt väljer och använder ändamålsenliga redskap, ämnen, metoder och anordningar vid skötsel av dem
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> kan med stöd använda enkla redskap, ämnen, metoder och anordningar vid skötsel av vanliga krukväxter och säsongblommor
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> är förtrogen med krukväxterna på stället och de vanligaste säsongblommorna samt väljer och använder på eget initiativ ändamålsenliga redskap, ämnen, metoder och anordningar vid skötsel av dem
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> använder enkla redskap, ämnen, metoder och anordningar vid skötsel av vanliga krukväxter och säsongblommor

Kännedom om gödselämnena

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> känner till betydelsen av näringshalten i gödselämnena och väljer ett ändamålsenligt gödselämne och använder det tryggt med handledning
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> kan med handledning på ett tryggt sätt använda gödselämnena enligt ett schema
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> känner till betydelsen av näringshalten i gödselämnena och väljer ett ändamålsenligt gödselämne och använder det tryggt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> kan med stöd på ett tryggt sätt använda gödselämnena enligt ett schema

Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> känner till betydelsen av näringshalten i gödselämnen och väljer på eget initiativ ett ändamålsenligt gödselämne och använder det tryggt och enligt ett hållbart verksamhets sätt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> kan enligt ett schema använda gödselämnen på ett tryggt sätt

Nyckelkompetenser för livslångt lärande

Lärande och problemlösning

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> verkar självständigt i bekanta betjäningssituationer men behöver handledning i nya situationer har en positiv inställning till sitt arbete söker hjälp i problemsituationer
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> agerar med handledning tillsammans med kunderna i inövade situationer har en neutral inställning till sitt arbete kan ge uttryck för att behöva hjälp av den övriga personalen
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> verkar på eget initiativ i föränderliga betjäningssituationer och lär sig av dem har en positiv inställning till arbetet och är intresserad av sitt arbete agerar i problemsituationer enligt anvisning
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> agerar med stöd tillsammans med kunderna i inövade situationer har en rätt positiv inställning till sitt arbete söker hjälp av den övriga personalen vid problemsituationer
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> verkar på eget initiativ och självmant i föränderliga betjäningssituationer, lär sig av dem och strävar efter att hitta ett förfarings sätt och en lösning som bäst passar för kundsituationen har en positiv inställning till arbetet, är intresserad av sitt arbete, söker information i olika kunskapskällor och är beredd att lära sig av andra har en positiv inställning till arbetet, är intresserad av sitt arbete, söker information i olika kunskapskällor och är beredd att lära sig av andra
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> agerar tillsammans med kunderna i inövade situationer har en positiv inställning till sitt arbete söker vid behov hjälp av den övriga personalen

Interaktion och samarbete

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • agerar sakligt och klarar av kundsituationerna samt sina egna arbetsuppgifter • handlar i olika interaktionssituationer • följer avtalade arbetstider • agerar enligt ett hållbart verksamhets sätt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • agerar med handledning sakligt tillsammans med kunderna i inövade situationer • kan med handledning utföra enkla arbeten i arbetsgemenskapen • samarbetar i inövade situationer
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • agerar med beaktande av kundens verksamhet noggrant i sina egna arbetsuppgifter • handlar på det sätt situationen förutsätter i olika interaktionssituationer • följer avtalade arbetstider och kommer i regel överens om avvikelser enligt ett överenskommet förfaringssätt • agerar enligt ett hållbart verksamhets sätt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • agerar med stöd sakligt tillsammans med kunderna i inövade situationer • kan med stöd utföra enkla arbeten i arbetsgemenskapen • samarbetar med handledning i inövade situationer i arbetsgemenskapen
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • agerar med beaktande av kundens verksamhet noggrant och smidigt i kundsituationerna samt i sina egna arbetsuppgifter • verkar på eget initiativ på det sätt situationen förutsätter i olika interaktionssituationer • följer avtalade arbetstider och kommer överens om avvikelser enligt ett överenskommet förfaringssätt • agerar på eget initiativ enligt ett hållbart verksamhets sätt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • agerar sakligt tillsammans med kunderna i inövade situationer • kan utföra enkla arbeten i arbetsgemenskapen • samarbetar i inövade situationer i arbetsgemenskapen

Yrkesetik

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • iakttar tystnadsplikten • följer avtalade arbetstider • agerar med ett gott uppträdande • använder fackterminologi • agerar enligt ett hållbart verksamhets sätt
---------------------	--

	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med handledning beakta givna instruktioner om tystnadsplikt • kan med individuell assistans • kan med handledning uppföra sig på ett bra sätt • kan använda enstaka fackuttryck
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • iakttar tystnadsplikten • följer avtalade arbetstider och kommer i regel överens om avvikelser enligt ett överenskommet förfaringsätt • använder i regel fackterminologi • agerar enligt ett hållbart verksamhetsätt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan beakta givna anvisningar om tystnadsplikt • kan med handledning följa givna arbetstider • kan med handledning uppföra sig på ett bra sätt • använder enkel fackterminologi
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • iakttar tystnadsplikten • följer avtalade arbetstider och kommer överens om avvikelser enligt ett överenskommet förfaringsätt • agerar med ett gott uppträdande, vänligt och professionellt även i föränderliga situationer • använder fackterminologi i sitt arbete • agerar på eget initiativ enligt ett hållbart verksamhetsätt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • iakttar tystnadsplikten • kan enligt anvisningar följa givna arbetstider • kan med stöd uppföra sig på ett bra sätt • använder enkel fackterminologi

Hälsa, säkerhet och funktionsförmåga

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • känner till förhållningsreglerna för brandsäkerheten • agerar tryggt i sitt arbete • upprätthåller funktions- och arbetsförmågan i sitt arbete.
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan söka hjälp vid förstahjälpsituationer • känner till utrymningsvägarna • kan med handledning agera tryggt i sitt arbete i avgränsade arbetssituationer • kan med handledning upprätthålla funktions- och arbetsförmågan i sitt arbete

<p>Goda G2 G2*</p>	<ul style="list-style-type: none"> • känner till förhållningsreglerna vid förstahjälpsituationer • känner till förhållningsreglerna för brandsäkerheten • ansvarar för sin del för det personliga arbetarskyddet och kundsäkerheten och begär vid behov hjälp • upprätthåller funktions- och arbetsförmågan i sitt arbete.
<p>Berömliga B3 B3*</p>	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till förhållningsreglerna vid inövade förstahjälpsituationer • känner till förhållningsreglerna för brandsäkerhet i inövade situationer • kan med stöd agera tryggt i sitt arbete i avgränsade arbetssituationer • kan enligt ett schema upprätthålla funktions- och arbetsförmågan i sitt arbete

Sätt att påvisa yrkesskickligheten

Den studerande påvisar sitt kunnande i examensdelen "Skötsel av gårdsplan och krukväxter" i ett yrkesprov genom att visa sin förmåga att arbeta i uppgifter med skötsel av krukväxter och av gårdsplanen/terrassen t.ex. i kunders hem (privathem, servicebostäder), hemliknande institutioner (vårdhem, åldringshem, servicecentra), daghem, wellness- och turistföretag eller i företag inom inkvarteringsbranschen. Omfattningen av arbetet ska vara tillräcklig för att det kunnande som påvisas ska täcka de i grunden och läroplanen angivna kraven på yrkesskicklighet. Yrkesprovet utförs om möjligt i en professionell miljö och studeranden förutsätts arbeta enligt samma arbetstider som övriga på arbetsplatsen. Om detta inte går att förverkliga bör yrkesprovet genomföras i en miljö som så långt möjligt liknar en arbetsplats. Yrkesprovet kan om detta krävs ske på flera arbetsplatser, på skolan eller delvis utföras på en arbetsplats och delvis på skolan. Yrkesprovet kan anpassas i enlighet med studerandens individuella plan.

Beskrivning av yrkesprovet

I yrkesprovet för examensdelen "Skötsel av gårdsplan och krukväxter" utför en studerande som medlem av ett arbetslag en uppgift som är relaterad till de krav på yrkeskunnande som är beskrivna i läroplanen. Under LIA-perioden bekantar sig studeranden med arbetsuppgifterna och har möjlighet att på ett naturligt sätt omsätta sina kunskaper till kunnande i en verklig

arbetssituation. Vid yrkesprovet ska studeranden visa att hen behärskar de krav på yrkesskicklighet och det centrala kunnande som examensdelen förutsätter.

Studeranden ska göra upp en plan för yrkesprovet i god tid före yrkesprovets genomförande. I planen ska studeranden beskriva det egna arbetet och hur det centrala kunnandet framkommer i yrkesprovet. Under yrkesprovet ska studeranden presentera en beskrivning av verksamhetsprocesserna på arbetsplatsen.

Lärare har ansvar för att klarlägga om den studerande har inlärningssvårigheter eller andra hinder för att visa sitt kunnande. Dessa bör beaktas då yrkesprovet planeras så att studeranden har möjlighet att påvisa sitt kunnande.

Ansvarsfördelning för planering och genomförande av yrkesprov

Ålands yrkesgymnasium har huvudansvar för planering och genomförande av yrkesprovet. Yrkesgymnasiet har också ansvar för att yrkesrådet får vederbörlig information och att undervisningspersonal och handledare på arbetsplatsen får kunskap om regelverket för yrkesprovet.

Yrkesrådet ska godkänna yrkesprovets utformning. Yrkesrådet ska också övervaka att yrkesprovet sker enligt regelverket. Yrkesrådet behandlar rättelseyrkande över bedömning av yrkesprovet. Yrkesrådets ordförande undertecknar yrkesprovsbetyget.

Lärare har ansvar för att informera den studerande samt arbetsplatsens handledare om yrkesprovet och hur det bedöms. Lärare har ansvar för att yrkesprovet är så utformat att det motsvarar läroplanens mål och kravnivå för kunnande och yrkesskicklighet. Lärare kan neka studeranden rätt att delta i yrkesprovet om läraren bedömer att studerandens kunnande inte ligger på en sådan nivå att studeranden har tillräcklig yrkesskicklighet att avlägga provet med godkänd bedömning. Lärare deltar i utvärderingssamtalet och beslutar om bedömning av yrkesprovet tillsammans med arbetsplatshandledare.

Arbetsplatsens handledare deltar i planeringen av yrkesprovet. Handledaren har i samråd med läraren ansvar för att studeranden under LIA-perioden uppnår ett sådant kunnande att studeranden klarar yrkesprovets kravnivå. Handledaren deltar i utvärderingssamtalet och beslutar om bedömningen av yrkesprovet tillsammans med läraren.

Studeranden ska inhämta information om de krav på yrkesskicklighet för yrket som beskrivs i läroplanen. Studeranden har ansvar för att tillägna sig den kunskap och det yrkeskunnande som examensdelen kräver. Studeranden ska informera sig om yrkesprovets utformning och bedömningskriterier. Studeranden bestämmer tidpunkt för yrkesprovet tillsammans med ansvarig lärare och arbetsplatsens handledare. Studeranden ska bedöma sitt eget kunnande i en utvärdering och delta i utvärderingssamtalet. Studerandens utvärdering är i regel skriftlig, men av särskilda skäl kan studeranden ges möjlighet till muntlig utvärdering.

Bedömning av yrkesprovet

Lärare och arbetshandledare som bedömer yrkesprovet ska vara sakkunniga inom området. Bedömnarna förvisar sig genom frågor att studeranden behärskar den kunskap och har det kunnande som kriterierna förutsätter. Vid bedömningen beaktas studerandens dokumenterade kunnande och kunskaper inom alla centrala delar av examensdelen. Vid utvärderingssamtalet diskuterar studeranden och bedömnarna prestationerna. Studeranden har också vid samtalet möjlighet att ge tilläggsinformation.

Läraren och arbetsplatshandledaren tar gemensamt beslut om bedömningen. Bedömningen ges som vitsord enligt skala 1 – 3 eller anpassad skala 1* - 3* och vitsordet ges utifrån de mål och bedömningskriterier som är fastställda för examensdelen.

Bedömarna ska dokumentera och motivera sin bedömning på en fastställd blankett.

Bedömningen av examensdelen "Skötsel av gårdsplan och krukväxter" baseras på bedömningen av yrkesprovet.

2.9 Kläd- och textilvård, valfri yrkesinriktad examensdel, 15 kp

Krav på yrkesskicklighet

Den studerande

- planerar uppgifter med kläd- och textilvård och följer verksamhetsställets anvisningar
- förbehandlar och sorterar smutsvätt
- tvättar och torkar kundernas smutsvätt
- vårdar övriga textilier på kundstället
- väljer och använder ändamålsenliga tvätt- och behandlingsmedel för textilier samt tvättmetoder och -maskiner i sitt arbete
- efterbehandlar textilier med ändamålsenliga metoder
- sänder smutsvätten till tvätteriet och tar emot tvätt som kommer från tvätteriet
- har för sin del omsorg om förvaringen av textilierna och kläderna
- iakttar arbets säkerheten
- utvärderar sin egen verksamhet

Krav på yrkesskicklighet (anpassad nivå)

Den studerande

- följer en uppgjord plan för kläd- och textilvård och följer med handledning verksamhetsställets anvisningar
- förbehandlar och sorterar smutsvätt enligt ett färdigt schema
- tvättar och torkar kundernas smutsvätt enligt anvisningar
- vårdar med handledning övriga textilier på kundstället
- väljer och använder enkla tvätt- och behandlingsmedel för textilier samt enkla tvättmetoder och -maskiner i sitt arbete
- efterbehandlar textilier enligt ett färdigt schema
- sänder smutsvätt till tvätteriet och tar emot tvätt som kommer från tvätteriet
- förvarar textilier och kläder enligt ett färdigt schema
- iakttar arbets säkerheten
- kan med handledning utvärdera sitt arbete

Bedömning

I tabellen har bedömningskriterier för tre olika nivåer av kunnande samt föremålen för bedömning sammanställts. I den grundläggande yrkesutbildningen utgör föremålen för bedömning samtidigt det centrala innehållet i examensdelen. Under rubriken

bedömningskriterier är den svarta texten för gymnasieexamensnivån och den röda texten för den anpassade nivån.

Bedömning

Behärskande av arbetsprocessen

Förberedelser för textilvårdsuppgifter

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none">tidsanpassar textilvårdsuppgifterna och de övriga uppgifterna under sitt arbetspass enligt anvisningklär sig ändamålsenligt enligt situationen och använder nödvändig skyddsutrustning
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none">kan med handledning tidsanpassa textilvårdsuppgifterna och de övriga uppgifternakan med handledning använda rätt klädsel och kan med handledning använda nödvändig skyddsutrustning
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none">tidsanpassar textilvårdsuppgifterna och de övriga uppgifterna under sitt arbetspassklär sig ändamålsenligt enligt situationen, använder nödvändig skyddsutrustning och verkar enligt den givna anvisningen
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none">kan med stöd tidsanpassa textilvårdsuppgifterna och de övriga uppgifternakan med stöd använda rätt klädsel och kan med stöd använda nödvändig skyddsutrustning
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none">tidsanpassar textilvårdsuppgifterna och de övriga uppgifterna under sitt arbetspass i förhållande till varandra till en smidig helhetklär sig ändamålsenligt enligt situationen, använder nödvändig skyddsutrustning
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none">kan enligt schema tidsanpassa textilvårdsuppgifterna och de övriga uppgifternakan använda rätt klädsel och kan enligt anvisningar använda nödvändig skyddsutrustning

Sortering och förbehandling av smutsvätt

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none">sorterar och förbehandlar smutsvättensänder smutsvätten till tvätteriet med handledningagerar sakligt i vanliga betjäningssituationer
---------------------	---

	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med handledning sortera och förbehandla smutsvätten • kan tillsammans med handledaren sända smutsvätten till tvätteriet • kan med handledning agera sakligt i inövade kundsituationer
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • sorterar och förbehandlar smutsvätten enligt skötselrådet och tvättbehovet • sänder smutsvätten till tvätteriet enligt anvisning • arbetar inom rimlig tid och agerar kundinriktat och vänligt i olika betjäningssituationer
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med stöd sortera och förbehandla smutsvätten • kan med handledning sända smutsvätten till tvätteriet • kan med stöd agera sakligt i inövade kundsituationer
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • sorterar och förbehandlar självständigt smutsvätten enligt skötselrådet och tvättbehovet • sänder självständigt smutsvätten till tvätteriet på överenskommen sätt • arbetar omsorgsfullt och inom rimlig tid samt agerar kundinriktat och vänligt i olika betjäningssituationer och främjar kundrelationerna med sin egen verksamhet
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan enligt anvisningar sortera och förbehandla smutsvätten • kan med stöd sända smutsvätten till tvätteriet • kan agera sakligt i inövade kundsituationer

Tvätt och torkning av smutsvätt

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • tvättar och torkar smutsvätten enligt skötselrådet • arbetar i en hygienisk arbetsordning och utvärderar tvättresultatet
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med handledning tvätta och torka smutsvätten enligt skötselrådet • kan med handledning arbeta i en hygienisk arbetsordning och tillsammans med handledaren i inövade situationer utvärdera om arbetet sköts på ett bra eller dåligt sätt
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • tvättar och torkar smutsvätten enligt skötselrådet • följer de anvisningar som getts om en hygienisk arbetsordning och utvärderar tvättresultatet
	<p>Anpassad bedömning</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • kan med stöd tvätta och torka smutsvätten enligt skötselrådet • kan med stöd arbeta i en hygienisk arbetsordning och med handledning i inövade situationer utvärdera om arbetet skötts på ett bra eller dåligt sätt
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • tvättar och torkar smutsvätten självständigt enligt skötselrådet • arbetar i en hygienisk arbetsordning och utvärderar tvättresultatet
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan enligt anvisningar tvätta och torka smutsvätten enligt skötselrådet • kan enligt anvisningar arbeta i en hygienisk arbetsordning och i inövade situationer utvärdera om arbetet skötts på ett bra sätt

Efterbehandling av textilier

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • efterbehandlar vanliga textilier och uppnår ett ändamålsenligt slutresultat • arbetar ekonomiskt med handledning
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med handledning efterbehandla vanliga textilier
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • efterbehandlar textilierna enligt anvisningarna så att slutresultatet är gott och arbetar inom rimlig tid • arbetar effektivt och ekonomiskt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med stöd efterbehandla vanliga textilier med ett godtagbart resultat • kan med handledning i inövade situationer arbeta effektivt och ekonomiskt
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • efterbehandlar textilierna självständigt så att slutresultatet har en god finish och är högklassigt • tar ansvar för att arbetsprocessen framskrider och arbetar effektivt och ekonomiskt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan enligt anvisningar efterbehandla vanliga textilier med ett tillfredsställande resultat • kan i inövade situationer arbeta effektivt och ekonomiskt

Förvaring av textilier

	<ul style="list-style-type: none"> • ombesörjer att textilierna förvaras ändamålsenligt enligt anvisningar
--	---

Nöjaktiga N1 N1*	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> kan med handledning se till att vanliga textilierna förvaras enligt anvisningar
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> ombesörjer att textilierna förvaras ändamålsenligt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> kan med stöd se till att vanliga textilier förvaras enligt anvisningar
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> har på eget initiativ omsorg om att textilierna förvaras ändamålsenligt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> ombesörjer att vanliga textilier förvaras enligt anvisningar

Efterbehandling av tvätt som kommer från tvätteriet

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> tar emot tvätt som kommer från tvätteriet och har med handledning omsorg om att den förvaras ändamålsenligt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> tar med handledning emot vanlig tvätt som kommer från tvätteriet och ser tillsammans med handledaren till att den förvaras enligt anvisningar
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> tar emot tvätt som kommer från tvätteriet och har omsorg om att den förvaras ändamålsenligt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> tar med stöd emot vanlig tvätt som kommer från tvätteriet och kan med handledning se till att den förvaras enligt anvisningar
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> tar emot och granskar kvaliteten på och mängden tvätt som kommer från tvätteriet och har på eget initiativ omsorg om att den förvaras ändamålsenligt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> tar emot vanlig tvätt som kommer från tvätteriet och ser till att den förvaras enligt anvisningar

Utvärdering av den egna verksamheten

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • utvärderar sin egen verksamhet och hur arbetet lyckats
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan tillsammans med handledaren avgöra om ett inövat arbete utförts på ett bra eller dåligt sätt
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • utvärderar sin egen verksamhet och hur arbetet lyckats samt identifierar utvecklingsbehov
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med handledning avgöra om ett inövat arbete utförts på ett bra eller dåligt sätt
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • utvärderar sin egen verksamhet och hur arbetet lyckats samt identifierar utvecklingsbehov och motiverar sin utvärdering
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan avgöra om ett inövat arbete utförts på ett bra eller dåligt sätt

Behärskande av arbetsmetoder, -redskap och -material

Val och användning av tvätt- och skötselmedel för textilier

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • väljer och använder ändamålsenligt medel som används vid textilvård
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med handledning välja och använda vanliga medel som används vid textilvård
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • väljer och använder medel som används vid textilvård tryggt och ändamålsenligt och beaktar ekonomin
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med stöd välja och använda vanliga medel som används vid textilvård
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • väljer och använder medel som används vid textilvård tryggt och ändamålsenligt och beaktar ekonomin och ett hållbart verksamhetssätt
	<p>Anpassad bedömning</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • kan välja och använda vanliga medel som används vid textilvård
--	--

Användning av metoder och -maskiner för vård av textilier

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • använder olika tvättmetoder enligt skötselrådet och behovet • använder ställets tvättmaskiner och väljer med handledning ändamålsenliga tvättprogram • använder enligt anvisningar alternativa torkningsmetoder • använder maskinerna på ett säkert sätt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med handledning använda vanliga tvättmetoder enligt skötselråd • kan med handledning använda ställets tvättmaskiner och kan med handledning välja vanliga tvättprogram • kan med handledning använda vanliga torkningsmetoder
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • väljer och använder olika tvättmetoder enligt skötselrådet och behovet • använder ställets tvättmaskiner och väljer enligt anvisningarna ändamålsenliga tvättprogram • använder alternativa torkningsmetoder • använder maskinerna på ett säkert och ergonomiskt sätt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med stöd använda vanliga tvättmetoder enligt skötselråd • kan med stöd använda ställets tvättmaskiner och kan med handledning välja vanliga tvättprogram • kan med stöd använda vanliga torkningsmetoder
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • väljer och använder självständigt olika tvättmetoder enligt skötselrådet och behovet • använder självständigt ställets tvättmaskiner och väljer ändamålsenliga tvättprogram och drar nytta av instruktionerna • använder tillämpat alternativa torkningsmetoder • använder maskinerna på ett säkert och ergonomiskt sätt och beaktar ekonomin och ett hållbart verksamhetsätt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan enligt anvisning använda vanliga tvättmetoder enligt skötselråd • kan enligt anvisning använda ställets maskiner och välja vanliga tvättprogram • kan använda vanliga torkningsmetoder

Användning av efterbehandlingsmetoder för textilier

	<ul style="list-style-type: none"> • använder ställets metoder, redskap och anordningar för efterbehandling av textilier
--	---

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • använder redskap och apparater på ett säkert sätt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • använder med handledning vanliga metoder, redskap och anordningar för efterbehandling av textilier • använder med handledning vanliga redskap och apparater på ett säkert sätt
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • använder ställets metoder, redskap och anordningar för efterbehandling av textilier • använder redskap och apparater på ett säkert och ergonomiskt sätt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • använder med stöd vanliga metoder, redskap och anordningar för efterbehandling av textilier • använder med stöd vanliga redskap och apparater på ett säkert och ergonomiskt sätt
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • använder ställets metoder, redskap och anordningar för efterbehandling av textilier • använder tillämpat alternativa metoder för efterbehandling av tvätt • använder redskap och apparater på ett säkert och ergonomiskt sätt och beaktar ekonomin
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • använder vanliga metoder, redskap och anordningar för efterbehandling av textilier • använder vanliga redskap och apparater på ett säkert sätt

Behärskande av den kunskap som ligger till grund för arbetet

Kännedom om fibermaterialens egenskaper och tolkning av skötselråd

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • identifierar de vanligaste textilmaterialens skötlegenskaper och klarar av att tvätta och efterbehandla textilier enligt anvisningar • tolkar skötselråden och väljer en lämplig skötselmetod för textilierna
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med handledning identifiera de vanligaste textilmaterialens skötlegenskaper och kan med handledning tvätta och efterbehandla vanliga textilier • kan med handledning tolka vanliga skötselråd och välja lämplig skötselmetod

	<ul style="list-style-type: none"> • identifierar de vanligaste textilmaterialens skötsel­egenskaper och klarar av att tvätta och efterbehandla textilier • tolkar skötselråden och väljer på basis av dem en lämplig skötsel­metod för textilierna
Goda G2 G2*	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med stöd identifiera de vanligaste textilmaterialens skötsel­egenskaper och kan med stöd tvätta och efterbehandla vanliga textilier • kan med stöd tolka vanliga skötselråden och välja lämplig skötsel­metod
	<ul style="list-style-type: none"> • identifierar de vanligaste textilmaterialens skötsel­egenskaper och klarar självständigt av att tvätta och efterbehandla textilier • tolkar skötselråden och väljer på basis av dem en lämplig skötsel­metod för textilierna
Berömliga B3 B3*	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan enligt anvisningar identifiera de vanligaste textilmaterialens skötsel­egenskaper och kan tvätta och efterbehandla vanliga textilier • kan tolka vanliga skötselråd och välja lämplig skötsel­metod

Kännedom om rengöringens delfaktorer

	<ul style="list-style-type: none"> • väljer en ändamålsenlig skötsel­metod för textilierna • känner till användningsändamålet för textilier så att hen enligt anvisning väljer ett lämpligt skötsel­medel för materialet och för smutsen
Nöjaktiga N1 N1*	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med handledning välja skötsel­metod för vanliga textilier • kan med handledning avgöra användningsändamålet för textilier så att hen med handledning kan välja lämpligt skötsel­medel för materialet och för smutsen
	<ul style="list-style-type: none"> • känner till rengöringens delfaktorer så att hen väljer en ändamålsenlig skötsel­metod för textilierna • känner till användningsändamålet för textilier så att hon/han enligt anvisning väljer ett lämpligt skötsel­medel för materialet och för smutsen
Goda G2 G2*	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med stöd välja skötsel­metod för vanliga textilier • kan med stöd avgöra användningsändamålet för textilier så att hen med handledning kan välja lämpligt skötsel­medel för materialet och för smutsen
	<ul style="list-style-type: none"> • känner till rengöringens delfaktorer så att hon/han självständigt väljer en ändamålsenlig skötsel­metod för textilierna

Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> känner till användningsändamålet för skötselmedel för textilier så att hon/han väljer ett lämpligt skötselmedel för materialet och för smutsen
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> kan enligt anvisningar välja skötselmetod för vanliga textilier kan enligt anvisningar avgöra användningsändamålet för textilier så att hen kan välja lämpligt skötselmedel för materialet och för smutsen

Kännedom om skadedjur i textilier

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> är medveten om de vanligaste skadedjuren i textilier och känner till de skadeverkningar de åstadkommer så att hen med handledning klarar av att förhindra dem
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> känner till att det kan finnas skadedjur i textilier och kan med handledning använda någon metod för att förhindra deras skadeverkningar
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> är förtrogen med de vanligaste skadedjuren i textilier och känner till de skadeverkningar de åstadkommer så att hen enligt anvisning klarar av att förhindra dem
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> känner till att det kan finnas skadedjur i textilier och känner också till några skador på textilier som de kan åstadkomma kan med stöd använda enkla metoder för att förhindra skadeverkningarna
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> är förtrogen med de vanligaste skadedjuren i textilier och känner till de skadeverkningar de åstadkommer så att hen klarar av att förhindra de skador de åstadkommer i textilierna
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> känner till att det kan finnas skadedjur i textilier och vilka vanliga skador som de kan åstadkomma kan enligt anvisningar använda enkla metoder för att förhindra skadeverkningarna

Nyckelkompetenser för livslångt lärande

Lärande och problemlösning

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • verkar självständigt i bekanta betjäningssituationer men behöver handledning i nya situationer • har en positiv inställning till sitt arbete • söker hjälp i problemsituationer
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • agerar med handledning tillsammans med kunderna i inövade situationer • har en neutral inställning till sitt arbete • kan ge uttryck för att behöva hjälp av den övriga personalen
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • verkar på eget initiativ i föränderliga betjäningssituationer och lär sig av dem • har en positiv inställning till arbetet och är intresserad av sitt arbete • agerar i problemsituationer enligt anvisning
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • agerar med stöd tillsammans med kunderna i inövade situationer • har en rätt positiv inställning till sitt arbete • söker hjälp av den övriga personalen vid problemsituationer
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • verkar på eget initiativ och självmant i föränderliga betjäningssituationer, lär sig av dem och strävar efter att hitta ett förfaringssätt och en lösning som bäst passar för kundsituationen • har en positiv inställning till arbetet, är intresserad av sitt arbete, söker information i olika kunskapskällor och är beredd att lära sig av andra
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • agerar tillsammans med kunderna i inövade situationer • har en positiv inställning till sitt arbete • söker vid behov hjälp av den övriga personalen

Interaktion och samarbete

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • agerar sakligt och klarar av kundsituationerna samt sina egna arbetsuppgifter • handlar i olika interaktionssituationer • följer avtalade arbetstider • agerar enligt ett hållbart verksamhetsätt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • agerar med handledning sakligt tillsammans med kunderna i inövade situationer

	<ul style="list-style-type: none"> • kan med handledning utföra enkla arbeten i arbetsgemenskapen • samarbetar i inövade situationer
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • agerar med beaktande av kundens verksamhet noggrant i sina egna arbetsuppgifter • handlar på det sätt situationen förutsätter i olika interaktionssituationer • följer avtalade arbetstider och kommer i regel överens om avvikelser enligt ett överenskommet förfaringsätt • agerar enligt ett hållbart verksamhetsätt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • agerar med stöd sakligt tillsammans med kunderna i inövade situationer • kan med stöd utföra enkla arbeten i arbetsgemenskapen • samarbetar med handledning i inövade situationer i arbetsgemenskapen
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • agerar med beaktande av kundens verksamhet noggrant och smidigt i kundsituationerna samt i sina egna arbetsuppgifter • verkar på eget initiativ på det sätt situationen förutsätter i olika interaktionssituationer • följer avtalade arbetstider och kommer överens om avvikelser enligt ett överenskommet förfaringsätt • agerar på eget initiativ enligt ett hållbart verksamhetsätt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • agerar sakligt tillsammans med kunderna i inövade situationer • kan utföra enkla arbeten i arbetsgemenskapen • samarbetar i inövade situationer i arbetsgemenskapen

Yrkesetik

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • iakttar tystnadsplikten • följer avtalade arbetstider • agerar med ett gott uppträdande • använder fackterminologi • agerar enligt ett hållbart verksamhetsätt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med handledning beakta givna instruktioner om tystnadsplikt • kan med individuell assistans • kan med handledning uppföra sig på ett bra sätt • kan använda enstaka fackuttryck
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • iakttar tystnadsplikten • följer avtalade arbetstider och kommer i regel överens om avvikelser enligt ett överenskommet förfaringsätt • använder i regel fackterminologi

	<ul style="list-style-type: none"> • agerar enligt ett hållbart verksamhets sätt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan beakta givna anvisningar om tystnadsplikt • kan med handledning följa givna arbetstider • kan med handledning uppföra sig på ett bra sätt • använder enkel fackterminologi
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none"> • iakttar tystnadsplikten • följer avtalade arbetstider och kommer överens om avvikelser enligt ett överenskommet förfarings sätt • agerar med ett gott uppträdande, vänligt och professionellt även i föränderliga situationer • använder fackterminologi i sitt arbete • agerar på eget initiativ enligt ett hållbart verksamhets sätt
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • iakttar tystnadsplikten • kan enligt anvisningar följa givna arbetstider • kan med stöd uppföra sig på ett bra sätt • använder enkel fackterminologi

Hälsa, säkerhet och funktionsförmåga

Nöjaktiga N1 N1*	<ul style="list-style-type: none"> • känner till förhållningsreglerna för brandsäkerheten • agerar tryggt i sitt arbete • upprätthåller funktions- och arbetsförmågan i sitt arbete.
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan söka hjälp vid förstahjälpsituationer • känner till utrymningsvägarna • kan med handledning agera tryggt i sitt arbete i avgränsade arbetssituationer • kan med handledning upprätthålla funktions- och arbetsförmågan i sitt arbete
Goda G2 G2*	<ul style="list-style-type: none"> • känner till förhållningsreglerna vid förstahjälpsituationer • känner till förhållningsreglerna för brandsäkerheten • ansvarar för sin del för det personliga arbetarskyddet och kundsäkerheten och begär vid behov hjälp • upprätthåller funktions- och arbetsförmågan i sitt arbete.
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till förhållningsreglerna vid inövade förstahjälpsituationer • känner till förhållningsreglerna för brandsäkerhet i inövade situationer • kan med stöd agera tryggt i sitt arbete i avgränsade arbetssituationer

	<ul style="list-style-type: none">• kan enligt ett schema upprätthålla funktions- och arbetsförmågan i sitt arbete
Berömliga B3 B3*	<ul style="list-style-type: none">• känner till förhållningsreglerna vid förstahjälpsituationer• känner till förhållningsreglerna för brandsäkerheten• ansvarar för sin del för att arbetarskyddsskyldigheten uppfylls och för kundsäkerheten• upprätthåller på eget initiativ funktions- och arbetsförmågan i sitt arbete.
	<p>Anpassad bedömning</p> <ul style="list-style-type: none">• känner till förhållningsreglerna vid inövade förstahjälpsituationer• känner till förhållningsreglerna för brandsäkerhet i inövade situationer• agerar tryggt i sitt arbete i avgränsade arbetssituationer• kan enligt anvisningar upprätthålla funktions- och arbetsförmågan i sitt arbete

Sätt att påvisa yrkesskickligheten

Den studerande påvisar sitt kunnande i examensdelen "Kläd- och textilvård" i ett yrkesprov genom att visa sin förmåga att utföra arbete på arbetsplatser där textilier vårdas, t.ex. i kundens hem (privathem, servicebostäder), hemliknande institutioner (vårdhem, åldringshem, servicecentra), sjukhus och i övriga vårdinstitutioner, i daghem, skolor, ämbetsverk, produktionsanläggningar, turistcentra och center för välbefinnande eller i företag inom inkvarteringsbranschen. Omfattningen av arbetet ska vara tillräcklig för att det kunnande som påvisas ska täcka de i grunden och läroplanen angivna kraven på yrkesskicklighet. Yrkesprovet utförs om möjligt i en professionell miljö och studeranden förutsätts arbeta enligt samma arbetstider som övriga på arbetsplatsen. Om detta inte går att förverkliga bör yrkesprovet genomföras i en miljö som så långt möjligt liknar en arbetsplats. Yrkesprovet kan om detta krävs ske på flera arbetsplatser, på skolan eller delvis utföras på en arbetsplats och delvis på skolan. Yrkesprovet kan anpassas i enlighet med studerandens individuella plan.

Beskrivning av yrkesprovet

I yrkesprovet för examensdelen "Kläd- och textilvård" utför en studerande som medlem av ett arbetslag en uppgift som är relaterad till de krav på yrkeskunnande som är beskrivna i läroplanen. Under LIA-perioden bekantar sig studeranden med arbetsuppgifterna och har möjlighet att på ett naturligt sätt omsätta sina kunskaper till kunnande i en verklig arbetssituation. Vid yrkesprovet ska studeranden visa att hen behärskar de krav på yrkesskicklighet och det centrala kunnande som examensdelen förutsätter.

Studeranden ska göra upp en plan för yrkesprovet i god tid före yrkesprovets genomförande. I planen ska studeranden beskriva det egna arbetet och hur det centrala kunnandet framkommer i yrkesprovet. Under yrkesprovet ska studeranden presentera en beskrivning av verksamhetsprocesserna på arbetsplatsen.

Lärare har ansvar för att klargöra om den studerande har inlärningssvårigheter eller andra hinder för att visa sitt kunnande. Dessa bör beaktas då yrkesprovet planeras så att studeranden har möjlighet att påvisa sitt kunnande.

Ansvarsfördelning för planering och genomförande av yrkesprov

Ålands yrkesgymnasium har huvudansvar för planering och genomförande av yrkesprovet. Yrkesgymnasiet har också ansvar för att yrkesrådet får vederbörlig information och att undervisningspersonal och handledare på arbetsplatsen får kunskap om regelverket för yrkesprovet.

Yrkesrådet ska godkänna yrkesprovets utformning. Yrkesrådet ska också övervaka att yrkesprovet sker enligt regelverket. Yrkesrådet behandlar rättelseyrkande över bedömning av yrkesprovet. Yrkesrådets ordförande undertecknar yrkesprovsbetyget.

Lärare har ansvar för att informera den studerande samt arbetsplatsens handledare om yrkesprovet och hur det bedöms. Lärare har ansvar för att yrkesprovet är så utformat att det motsvarar läroplanens mål och kravnivå för kunnande och yrkesskicklighet. Lärare kan neka studeranden rätt att delta i yrkesprovet om läraren bedömer att studerandens kunnande inte ligger på en sådan nivå att studeranden har tillräcklig yrkesskicklighet att avlägga provet med godkänd bedömning. Lärare deltar i utvärderingssamtalet och beslutar om bedömning av yrkesprovet tillsammans med arbetsplatshandledare.

Arbetsplatsens handledare deltar i planeringen av yrkesprovet. Handledaren har i samråd med läraren ansvar för att studeranden under LIA-perioden uppnår ett sådant kunnande att studeranden klarar yrkesprovets kravnivå. Handledaren deltar i utvärderingssamtalet och beslutar om bedömningen av yrkesprovet tillsammans med läraren.

Studeranden ska inhämta information om de krav på yrkesskicklighet för yrket som beskrivs i läroplanen. Studeranden har ansvar för att tillägna sig den kunskap och det yrkeskunnande som examensdelen kräver. Studeranden ska informera sig om yrkesprovets utformning och bedömningskriterier. Studeranden bestämmer tidpunkt för yrkesprovet tillsammans med ansvarig lärare och arbetsplatsens handledare. Studeranden ska bedöma sitt eget kunnande i en utvärdering och delta i utvärderingssamtalet. Studerandens utvärdering är i regel skriftlig, men av särskilda skäl kan studeranden ges möjlighet till muntlig utvärdering.

Bedömning av yrkesprovet

Lärare och arbetshandledare som bedömer yrkesprovet ska vara sakkunniga inom området. Bedömarna förvissar sig genom frågor att studeranden behärskar den kunskap och har det kunnande som kriterierna förutsätter. Vid bedömningen beaktas studerandens dokumenterade kunnande och kunskaper inom alla centrala delar av examensdelen. Vid utvärderingssamtalet diskuterar studeranden och bedömarna prestationerna. Studeranden har också vid samtalet möjlighet att ge tilläggsinformation.

Läraren och arbetsplatshandledaren tar gemensamt beslut om bedömningen. Bedömningen ges som vitsord enligt skala 1 – 3 eller anpassad skala **1* - 3*** och vitsordet ges utifrån de mål och bedömningskriterier som är fastställda för examensdelen.

Bedömarna ska dokumentera och motivera sin bedömning på en fastställd blankett.

Bedömningen av examensdelen "Kläd- och textilvård" baseras på bedömningen av yrkesprovet.